

Επίσημη Εφημερίδα C 214 της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

65ο έτος

31 Μαΐου 2022

Περιεχόμενα

II Ανακοινώσεις

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

2022/C 214/01	Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας στο πλαίσιο του σχεδίου REPowerEU	1
---------------	---	---

IV Πληροφορίες

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Συμβούλιο

2022/C 214/02	Ανακοίνωση υπόψη των προσώπων και της ομάδας που υπόκεινται στα περιοριστικά μέτρα που προβλέπονται στην απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2016/1693 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/837 του Συμβουλίου, και στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1686 του Συμβουλίου, όπως εφαρμόζεται με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2022/836 του Συμβουλίου σχετικά με την επιβολή πρόσθετων περιοριστικών μέτρων κατά του ISIL (Da'esh) και της Αλ Κάιντα και κατά φυσικών και νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που συνδέονται μαζί τους	34
2022/C 214/03	Ανακοίνωση υπόψη των υποκειμένων των δεδομένων που υπόκεινται στα περιοριστικά μέτρα που προβλέπονται στην απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2016/1693 του Συμβουλίου και στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1686 του Συμβουλίου σχετικά με την επιβολή πρόσθετων περιοριστικών μέτρων κατά του ISIL (Da'esh) και της Αλ Κάιντα και κατά φυσικών και νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που συνδέονται μαζί τους	36
2022/C 214/04	Ανακοίνωση υπόψη των προσώπων και οντοτήτων που υπόκεινται στα περιοριστικά μέτρα που προβλέπονται στην απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 36/2012 του Συμβουλίου σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία	38
2022/C 214/05	Ανακοίνωση υπόψη των υποκειμένων των δεδομένων στα οποία εφαρμόζονται τα περιοριστικά μέτρα που προβλέπονται στην απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/849 του Συμβουλίου, και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 36/2012 του Συμβουλίου, όπως εφαρμόζεται με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2022/840 του Συμβουλίου, σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία	39

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

2022/C 214/06	Ισοτιμίες του ευρώ — 30 Μαΐου 2022	41
---------------	--	----

Ελεγκτικό Συνέδριο

2022/C 214/07	Ειδική έκθεση 9/2022 — «Κλιματικές δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ της περιόδου 2014-2020 – Στην πραγματικότητα χαμηλότερες από τις αναφερθείσες»	42
---------------	--	----

Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων

2022/C 214/08	Περίληψη της γνωμοδότησης του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων επί της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τη συλλογή, τη διατήρηση και την ανάλυση, στη Eurojust, αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με γενοκτονία, εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και εγκλήματα πολέμου (Το πλήρες κείμενο της παρούσας γνωμοδότησης είναι διαθέσιμο στην αγγλική, γαλλική και γερμανική γλώσσα στον δικτυακό τόπο του ΕΕΠΔ www.edps.europa.eu)	43
---------------	---	----

II

(Ανακοινώσεις)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ανακοίνωση της Επιτροπής

Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας στο πλαίσιο του σχεδίου
REPowerEU

(2022/C 214/01)

Από την έκδοση του κανονισμού για τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (στο εξής: ΜΑΑ) ⁽¹⁾, το γεωπολιτικό πλαίσιο έχει αλλάξει σημαντικά. Η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία έχει επηρεάσει δραστικά την κοινωνία και την οικονομία της Ένωσης. Αυτές οι πρωτόγνωρες γεωπολιτικές προκλήσεις καθιστούν ακόμη πιο σημαντική και επείγουσα τη μείωση της εξάρτησης της ΕΕ από τα ορυκτά καύσιμα, ειδικότερα όσα εισάγονται από τη Ρωσία, μεταξύ άλλων με την πλήρη εφαρμογή των προτάσεων της δέσμης προσαρμογής στον στόχο του 55 %, καθώς και με την αύξηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την περαιτέρω ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης. Για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων και κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στις 18 Μαΐου 2022 η Επιτροπή δημοσίευσε το σχέδιο REPowerEU, στο οποίο καθορίζονται κοινές ευρωπαϊκές δράσεις στον τομέα αυτό, οι οποίες συμπληρώνουν τα μέτρα που λαμβάνονται σχετικά με την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού και την αποθήκευση ενέργειας. Ειδικότερα, το σχέδιο REPowerEU προτείνει ένα σύνολο δράσεων για την εξοικονόμηση ενέργειας, τη διαφοροποίηση των πηγών εφοδιασμού και την επιτάχυνση της μετάβασης της Ευρώπης σε καθαρές μορφές ενέργειας.

- Εξοικονόμηση ενέργειας μπορεί να επιτευχθεί στο επίπεδο των νοικοκυριών, των κτιρίων, των μεταφορών και της βιομηχανίας, καθώς και στο επίπεδο του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, με την ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης.
- Η διαφοροποίηση των πηγών εφοδιασμού με αέριο μπορεί να επιτευχθεί με την αύξηση του όγκου των εισαγωγών υγροποιημένου φυσικού αερίου (στο εξής: ΥΦΑ) και των εισαγωγών μέσω αγωγών από μη Ρώσους προμηθευτές, καθώς και με την αύξηση των επιπέδων βιομεθανίου και ανανεώσιμου υδρογόνου ή υδρογόνου από μη ορυκτές πηγές.
- Για να επιταχυνθεί η μετάβαση της Ευρώπης σε καθαρές μορφές ενέργειας, το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα πρέπει να αυξηθεί και πρέπει να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση των σημείων συμφόρησης στις υποδομές και των δυσλειτουργιών ρυθμιστικού χαρακτήρα, καθώς και των ελλείψεων εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων.

Αυτές οι τρεις δέσμες παρεμβάσεων υποστηρίζονται από έναν έξυπνο συνδυασμό επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων.

Ο ΜΑΑ μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην κινητοποίηση και την υλοποίηση διαθέσιμων πόρων σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο για την επίτευξη των στόχων του σχεδίου REPowerEU. Για να οργανωθεί καλύτερα το πλαίσιο του ΜΑΑ για την αποτελεσματική επίτευξη των στόχων του σχεδίου REPowerEU, η Επιτροπή υπέβαλε στοχευμένη πρόταση για την τροποποίηση του κανονισμού ΜΑΑ με σκοπό την επίτευξη των στόχων του REPowerEU (στο εξής: πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό σχετικά με τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας). Στόχος είναι η ταχεία παροχή του αναγκαίου πλαισίου ώστε να διασφαλιστεί ότι θα κινητοποιηθούν το συντομότερο δυνατόν επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν την ενεργειακή ανθεκτικότητα της ΕΕ. Η πρόταση καθορίζει ένα συγκεκριμένο σύνολο στόχων στο πλαίσιο του σχεδίου REPowerEU που θα πρέπει να στηρίζουν τις επενδύσεις και τις μεταρρυθμίσεις που θα συμπεριληφθούν στα υφιστάμενα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (στο εξής: ΣΑΑ) ως μέρος ειδικών κεφαλαίων για το REPowerEU. Επιπρόσθετα, προβλέπει ειδικές πηγές χρηματοδότησης για τη χρηματοδότηση των σχετικών μέτρων.

Οι λεπτομέρειες για την κατάρτιση των κεφαλαίων για το REPowerEU επεξηγούνται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εστιάζουν στη διαδικασία τροποποίησης των υφιστάμενων σχεδίων, ενώ οι κατευθυντήριες γραμμές του Ιανουαρίου 2021 ⁽²⁾ εξακολουθούν να ισχύουν για την κατάρτιση των ΣΑΑ συνολικά.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17.).

⁽²⁾ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής (2021) 12 final.

Στο μέρος 1 του παρόντος εγγράφου κατευθυντήριων γραμμών επεξηγούνται οι διαθέσιμοι νομικοί λόγοι για την τροποποίηση εγκεκριμένων ΣΑΑ. Το μέρος 2 αφορά την κατάρτιση και τα περιεχόμενα του κεφαλαίου για το REPowerEU. Προσδιορίζει επίσης τις πληροφορίες που θα πρέπει να υποβάλλουν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή σχετικά με τους λόγους, τους στόχους και τη φύση των αλλαγών στα οικεία ΣΑΑ.

Όσον αφορά την κατάρτιση αλλαγών στα οικεία ΣΑΑ ώστε να αντικατοπτρίζουν τα κεφάλαια για το REPowerEU, είναι σημαντικό να τονίζονται οι παρακάτω αρχές:

- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να εστιάζουν στην υλοποίηση των υφιστάμενων ΣΑΑ, ώστε να υπάρξει πρόοδος σύμφωνα με ορόσημα και ποσοτικούς στόχους, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία τους για την ταχύτερη ανάκαμψη από τον οικονομικό αντίκτυπο της πανδημίας και την αύξηση της ανθεκτικότητας.
- Ως εκ τούτου, η τροποποίηση των ΣΑΑ θα πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένη και να περιορίζεται στο φάσμα των καταστάσεων που περιγράφονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ταχεία έγκριση και κινητοποίηση των πρόσθετων επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων.
- Δεν μπορεί να μειώνεται η φιλοδοξία των ΣΑΑ, ειδικότερα όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις που υλοποιούν τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Οι πρόσθετες επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις που προβλέπονται για το αναθεωρημένο ΣΑΑ θα πρέπει να εστιάζουν στους στόχους του REPowerEU.

Περιεχόμενα

Σελίδα

ΜΕΡΟΣ I:	ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	3
Εισαγωγή		3
I.	Χρηματοδότηση αποκλειστικά για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια για το REPowerEU	4
1.	Άρθρο 21α — νέοι πόροι για το REPowerEU	4
A)	Μεταφορές από ευρωπαϊκά ταμεία σύμφωνα με το άρθρο 26α του κανονισμού περί κοινών διατάξεων (ΕΕ) 2021/1060 (στο εξής: ΚΚΔ)	4
B)	Κονδύλια από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	6
II.	Λόγοι τροποποίησης των ΣΑΑ	7
1.	Άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού ΜΑΑ: αναθεώρηση του σχεδίου για την υποβολή αιτήματος χορήγησης δανείου	7
2.	Άρθρο 18 παράγραφος 2 του κανονισμού ΜΑΑ: επικαιροποίηση του σχεδίου	9
3.	Άρθρο 21 του κανονισμού ΜΑΑ: τροποποίηση ή αντικατάσταση του σχεδίου διότι η υλοποίηση του σχεδίου ή μέρους αυτού έχει πάψει να είναι εφικτή λόγω αντικειμενικών περιστάσεων	11
4.	Επισκόπηση των διαδικασιών	13
5.	Επισκόπηση των πιθανών τροποποιήσεων των σχεδίων	13
ΜΕΡΟΣ II:	ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΘΗΚΩΝ	14
I.	Το κεφάλαιο για το REPowerEU	14
1.	Νομική βάση και στόχοι του REPowerEU	14
2.	Περιεχόμενο των κεφαλαίων για το REPowerEU	15
3.	Αξιολόγηση του κεφαλαίου για το REPowerEU	19
II.	Γενικές κατευθυντήριες γραμμές για την τροποποίηση των ΣΑΑ	21
1.	Στόχοι των τροποποιήσεων	21
A)	Ολοκληρωμένη και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στην οικονομική και κοινωνική κατάσταση / συμβολή στην υλοποίηση των 6 πυλώνων	22
B)	Σύνδεση με τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις και το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο	22
Γ)	Ο συνολικός αντίκτυπος του ΣΑΑ	23
Δ)	Συνοχή	23

E) Ισότητα των φύλων και ίσες ευκαιρίες για όλους	23
ΣΤ) Διασυννοριακά και πολυκρατικά έργα	23
Z) Κρατικές ενισχύσεις	24
2. Περιγραφή των αλλαγών	24
A) Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων	24
B) Διαστάσεις σχετικές με την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση	25
Γ) Παρακολούθηση των κλιματικών δράσεων και ψηφιακή σήμανση	26
Δ) Μη πρόκληση σημαντικής βλάβης	26
E) Ανοικτή στρατηγική αυτονομία	27
ΣΤ) Ορόσημα, ποσοτικοί στόχοι και χρονοδιάγραμμα	28
Z) Χρηματοδότηση και κόστος	28
3. Συμπληρωματικότητα και υλοποίηση των ΣΑΑ	29
A) Συνέπεια με άλλες πρωτοβουλίες	29
B) Συμπληρωματικότητα της χρηματοδότησης	29
Γ) Αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης	29
Δ) Εφαρμογή	30
E) Διαδικασία διαβούλευσης	30
ΣΤ) Λογιστικοί και λοιποί έλεγχοι	31
Z) Επικοινωνία	31
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ	32

ΜΕΡΟΣ Ι

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Εισαγωγή

Σύμφωνα με τον κανονισμό ΜΑΑ και την πρόταση της Επιτροπής για την τροποποίηση του κανονισμού ΜΑΑ, τα κράτη μέλη μπορούν να προτείνουν αλλαγές σε προηγούμενες εγκεκριμένο ΣΑΑ για τους παρακάτω σκοπούς:

- άρθρο 21α: για να αξιοποιήσουν τη νέα κατηγορία μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης για το REPowerEU·
- άρθρο 21β: για να αξιοποιήσουν πόρους από προγράμματα επιμερισμένης διαχείρισης (ταμεία βάσει του κανονισμού περί κοινών διατάξεων και Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης) για το REPowerEU·
- Άρθρο 14 παράγραφος 2: αναθεώρηση του σχεδίου που συνοδεύει αίτημα χορήγησης δανείου·
- Άρθρο 18 παράγραφος 2: επικαιροποίηση του σχεδίου ώστε να ληφθεί υπόψη η επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά μετά τον υπολογισμό που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 2·
- άρθρο 21: τροποποίηση ή υποβολή νέου σχεδίου διότι το σχέδιο, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών οροσχημάτων και ποσοτικών στόχων, δεν είναι πια εφικτό λόγω αντικειμενικών περιστάσεων.

Κατά την τροποποίηση των οικείων ΣΑΑ, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να πραγματοποιούν την τροποποίηση με βάση μια ενοποιημένη έκδοση του αρχικού σχεδίου τους, η οποία θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τις αλλαγές που επήλθαν κατά το στάδιο αξιολόγησης και να συνάδει πλήρως με τις αντίστοιχες εκτελεστικές αποφάσεις του Συμβουλίου. Τα κράτη μέλη που δεν έχουν ενοποιήσει το αρχικό τους σχέδιο καλούνται να το πράξουν πριν τροποποιήσουν το σχέδιό τους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν τροποποιημένα σχέδια με τη μορφή προσθήκης στα οικεία ενοποιημένα σχέδια.

Κάθε τροποποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων θα συνεπάγεται νέα αξιολόγηση σύμφωνα με το άρθρο 19 του κανονισμού ΜΑΑ. Η Επιτροπή θα εφαρμόσει τα σχετικά κριτήρια αξιολόγησης στο σύνολο του ΣΑΑ, δηλαδή στο προηγούμενως εγκεκριμένο ΣΑΑ και στις προτεινόμενες αλλαγές.

Η θετική αξιολόγηση από την Επιτροπή ενός τροποποιημένου σχεδίου θα πρέπει, στη συνέχεια, να εγκριθεί με την έκδοση από το Συμβούλιο εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου, την οποία προτείνει η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 20 του κανονισμού ΜΑΑ. Ακολουθεί, κατά περίπτωση, η υπογραφή νέας ή τροποποιημένης χρηματοδοτικής και/ή δανειακής σύμβασης μεταξύ της Επιτροπής και του οικείου κράτους μέλους και, πριν από οποιαδήποτε πληρωμή, η υπογραφή των επιχειρησιακών ρυθμίσεων.

Κατά την υποβολή τροποποιημένου ΣΑΑ, το οικείο κράτος μέλος θα πρέπει να προσδιορίζει σαφώς τη νομική βάση για τις προτεινόμενες αλλαγές στο σχέδιό του, συνοδευόμενη από την αιτιολόγηση που απαιτείται από το αντίστοιχο άρθρο ή τα αντίστοιχα άρθρα του κανονισμού ΜΑΑ. Το αίτημα τροποποίησης του σχεδίου μπορεί να βασίζεται σε οποιαδήποτε από τις προαναφερθείσες νομικές διατάξεις ή σε συνδυασμό αυτών.

Για να βελτιστοποιηθεί η διαδικασία τροποποίησης των σχεδίων, κάθε κράτος μέλος καλείται να συνδυάσει όλες τις προβλεπόμενες τροποποιήσεις του σχεδίου του σε μία μόνο αίτηση που θα υποβληθεί στην Επιτροπή. Οι χρηματοδοτικές και/ή δανειακές συμβάσεις κατόπιν των τροποποιήσεων ενός σχεδίου βάσει συνδυασμού νομικών διατάξεων (στον βαθμό που αυτές περιλαμβάνουν το άρθρο 18 παράγραφος 2) μπορούν να υπογράφονται από τον Ιανουάριο του 2023.

Πριν από την υποβολή τροποποιημένων ΣΑΑ, τα κράτη μέλη καλούνται να συμμετάσχουν πρώτα σε άτυπο διάλογο με τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Ο διάλογος αυτός, αντίστοιχα με τον διάλογο που διεξήχθη πριν από την υποβολή των αρχικών ΣΑΑ, έχει στόχο να βοηθήσει τα κράτη μέλη να προετοιμάσουν τις τροποποιήσεις του ΣΑΑ.

I. Χρηματοδότηση αποκλειστικά για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια για το REPowerEU

1. Άρθρο 21α — νέοι πόροι για το REPowerEU

Η πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό σχετικά με τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θεσπίζει μια νέα κατηγορία μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης. Οι πόροι αυτοί μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο για τη χρηματοδότηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU που αναφέρεται στο άρθρο 21γ παράγραφος 1 του κανονισμού ΜΑΑ, όπως τροποποιήθηκε με την πρόταση της Επιτροπής (βλ. την ειδική ενότητα στο μέρος II).

Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να επωφεληθούν από αυτούς τους πρόσθετους πόρους υποβάλλουν ΣΑΑ (στην περίπτωση που δεν διαθέτουν εγκεκριμένα σχέδια) ή τροποποιημένα ΣΑΑ σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό σχετικά με τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (στο εξής: πρόταση της Επιτροπής). Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να υποβάλλουν τα σχέδιά τους το συντομότερο δυνατόν μετά τις 30 Ιουνίου 2022, ώστε να καταστεί δυνατή η ταχεία απορρόφηση των διαθέσιμων πόρων για την επίτευξη των επειγόντων στόχων του REPowerEU, καθώς και να διευκολυνθεί η εκταμίευση αυτής της πρόσθετης χρηματοδοτικής στήριξης. Τα χρονοδιαγράμματα καταβολής των δόσεων της συνεισφοράς του REPowerEU θα ενσωματωθούν στα χρονοδιαγράμματα καταβολής δόσεων των κρατών μελών για τη μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη και τα δάνεια που έχουν ήδη εγκριθεί.

A) Μεταφορές από ευρωπαϊκά ταμεία σύμφωνα με το άρθρο 26α του κανονισμού περί κοινών διατάξεων (ΕΕ) 2021/1060 (στο εξής: ΚΚΔ)

Στο πλαίσιο της πρότασης της Επιτροπής, προτάθηκε τροποποίηση του κανονισμού περί κοινών διατάξεων για τη θέσπιση νέας δυνατότητας μεταφοράς κονδυλίων στον ΜΑΑ. Σύμφωνα με το νέο προτεινόμενο άρθρο 26α του ΚΚΔ, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να μεταφέρουν έως και το 7,5 % των εθνικών κατανομών από ταμεία του ΚΚΔ στον ΜΑΑ (επιπρόσθετα στο 5 % που προβλέπεται ήδη από το άρθρο 7 του κανονισμού ΜΑΑ). Οι εν λόγω μεταφορές είναι επιπρόσθετες της δυνατότητας μεταφοράς πόρων που προβλέπεται στο άρθρο 26 του ΚΚΔ.

Το κεφάλαιο για το REPowerEU και τα ταμεία της πολιτικής συνοχής έχουν κοινό στόχο τη στήριξη της ενεργειακής μετάβασης· επομένως, οι επενδύσεις για την περαιτέρω προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και την περαιτέρω ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μπορούν να υποστηριχθούν στο πλαίσιο και των δύο τύπων μέσων. Ενόψει της ενίσχυσης των συνεργειών μεταξύ αυτών των πολιτικών, συνιστάται στα κράτη μέλη να χρηματοδοτούν τις πρώιμες επενδύσεις στο πλαίσιο του ΜΑΑ, του οποίου το χρονοδιάγραμμα λήγει το 2026, και τις όψιμες επενδύσεις στο πλαίσιο των ταμείων της πολιτικής συνοχής, τα οποία, με βάση τον κανόνα N + 3, μπορούν να στηρίξουν επενδύσεις έως το 2029. Η προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 21β του κανονισμού ΜΑΑ ορίζει ότι οι μεταφορές θα χρηματοδοτούν νέα μέτρα που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν (τροποποιημένο) ΣΑΑ, το οποίο θα περιλαμβάνει κεφάλαιο για το REPowerEU, στο οποίο θα περιγράφονται οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που θα υποστηριχθούν. Το κράτος μέλος μπορεί, δυνάμει του άρθρου 26α, να μεταφέρει μόνο το ποσό που είναι αναγκαίο για τη χρηματοδότηση του κόστους νέων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα ταμεία από την επιμερισμένη διαχείριση στηρίζουν πρόσθετα μέτρα και μόνο στις περιπτώσεις στις οποίες το κράτος μέλος έχει ήδη ζητήσει μεταφορές από το συγκεκριμένο ταμείο έως το ανώτατο όριο του 5 % που ορίζεται στο άρθρο 26.

Οι επενδύσεις σε υποδομές και τεχνολογίες από μόνες τους δεν επαρκούν για να διασφαλιστεί η μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα. Θα πρέπει να διατεθούν πόροι για την επανειδίκευση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργζομένων, ώστε το εργατικό δυναμικό να αποκτήσει περισσότερες πράσινες δεξιότητες. Αυτό συνάδει με τον στόχο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+, το οποίο αποσκοπεί στη στήριξη των κρατών μελών για την απόκτηση ειδικευμένου και ανθεκτικού εργατικού δυναμικού, έτοιμου για τον μελλοντικό κόσμο της εργασίας. Υπό το πρίσμα αυτό, οι πόροι που μεταφέρονται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ θα πρέπει να συμβάλουν στη στήριξη μέτρων για την επανειδίκευση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει αν τα μέτρα που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια για το REPowerEU συμβάλλουν σημαντικά στη στήριξη της επανειδίκευσης του εργατικού δυναμικού για την απόκτηση πράσινων δεξιοτήτων.

Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητούν τέτοιες μεταφορές κονδυλίων στο πλαίσιο της οικείας συμφωνίας εταιρικής σχέσης ή μέσω τροποποιήσεων των προγραμμάτων. Στην περίπτωση αιτημάτων μεταφοράς κονδυλίων που υποβάλλονται μέσω τροποποιήσεων των προγραμμάτων, μπορούν να μεταφέρονται πόροι μόνο για μελλοντικά ημερολογιακά έτη. Ωστόσο, αυτό δεν επηρεάζει το συνολικό ποσό που μπορεί να μεταφερθεί, το οποίο ανέρχεται έως το 7,5 % του αρχικού εθνικού κονδυλίου.

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να συζητούν την καλύτερη επιλογή με βάση την πρόοδο των αντίστοιχων συμφωνιών εταιρικής σχέσης και προγραμμάτων τους.

Εάν έχει ήδη εγκριθεί συμφωνία εταιρικής σχέσης και ένα ή περισσότερα προγράμματα δεν έχουν ακόμη εγκριθεί, μπορεί να ζητηθεί αυτοτελής μεταφορά, με κοινοποίηση στην Επιτροπή της αναθεώρησης ενός περιορισμένου συνόλου πληροφοριών για τις συμφωνίες εταιρικής σχέσης (άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχεία γ), ε) και η) του ΚΚΔ, δηλαδή τα προς μεταφορά ποσά και η αιτιολόγηση, η κατανομή των πόρων ανά κατηγορία περιφέρειας, καθώς και ο κατάλογος των προγραμματισμένων προγραμμάτων με τα χρηματοδοτικά κονδύλια ανά ταμείο και η αντίστοιχη εθνική συνεισφορά ανά κατηγορία περιφέρειας).

Όταν ένα πρόγραμμα έχει ήδη εγκριθεί και πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να αντικατοπτρίζει μια τέτοια μεταφορά κονδυλίων, θα εφαρμόζεται απλουστευμένη διαδικασία έγκρισης. Πράγματι, σε αντίθεση με τη συνήθη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 40 παράγραφος 2 του ΚΚΔ, ζητείται η γνώμη της επιτροπής παρακολούθησης για την τροποποίηση, αλλά δεν απαιτείται η προηγούμενη συμφωνία της.

Επίσης, η Επιτροπή θα εγκρίνει την τροποποίηση του προγράμματος εντός ενός μήνα από την υποβολή της.

Πόροι ανά κράτος μέλος για την περίοδο από 1η Ιανουαρίου 2021 έως 31 Δεκεμβρίου 2027

Κράτος μέλος	Αρχική κατανομή για την περίοδο 2021-2027 (σε εκατ. EUR)				Συνολική εθνική κατανομή	Άρθρο 26α — Μέγιστη μεταφορά (7,5 %)
	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ+	Συνοχή	ΕΤΘΑΥ		
BE	1 152	1 168	0	40	2 361	202
BG	5 741	2 625	1 266	85	9 718	732
CZ	10 426	2 701	6 365	30	19 523	1 485
DK	141	120	0	201	462	38
DE	10 913	6 527	0	212	17 652	1 384
EST	1 693	503	820	97	3 113	230
IE	396	508	0	142	1 046	89
EL	11 452	5 845	3 023	375	20 695	1 533
ES	23 540	11 153	0	1 120	35 814	2 654
FR	9 070	6 675	0	567	16 312	1 263
HR	5 356	1 983	1 182	244	8 764	653
IT	26 615	14 535	0	518	41 668	3 157
CY	467	222	178	38	906	67
LV	2 493	711	1 039	135	4 378	321
LT	3 464	1 136	1 419	61	6 081	457

LU	15	15	0	0	30	4
HU	13 360	5 507	2 602	38	21 507	1 629
MT	474	124	165	22	786	59
NL	506	414	0	98	1 018	97
AT	537	394	0	7	938	86
PL	47 417	14 913	9 283	512	72 125	5 413
PT	11 497	7 497	3 399	379	22 771	1 689
RO	17 070	8 239	3 538	162	29 009	2 191
SI	1 538	727	718	24	3 007	229
SK	8 117	2 404	1 613	15	12 150	926
FI	888	605	0	72	1 564	124
SE	863	707	0	116	1 685	144
EU27	215 021	97 958	36 610	5 310	355 083	26 869

B) Κονδύλια από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης

Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής για τον κανονισμό REPowerEU, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να μεταφέρουν μέρος των κονδυλίων του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (στο εξής: ΕΓΤΑΑ) στον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Θα προστεθεί ειδικό άρθρο στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, ώστε να θεσπιστεί νέα δυνατότητα μεταφοράς κονδυλίων στον ΜΑΑ. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να διαθέσουν έως το 12,5 % των αρχικών κονδυλίων του ΕΓΤΑΑ για τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν αυτά τα κονδύλια σύμφωνα με την προτεινόμενη τροποποίηση του κανονισμού ΜΑΑ με σκοπό τη στήριξη μέτρων για γεωργικές επενδύσεις προς όφελος γεωργών ή ομάδων γεωργών, για την αύξηση της παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας και βιώσιμου βιομεθανίου, δηλαδή βιομεθανίου που παράγεται από οργανικά απόβλητα και γεωργικά και δασικά κατάλοιπα, καθώς και για την ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης μέσω της μείωσης της χρήσης συνθετικών λιπασμάτων.

Για να επωφεληθούν από τα κονδύλια που διατίθενται από το ΕΓΤΑΑ, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να υποβάλουν (τροποποιημένο) ΣΑΑ, το οποίο θα περιλαμβάνει κεφάλαιο για το REPowerEU, στο οποίο θα περιγράφονται οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που υποστηρίζονται από τα διατιθέμενα κονδύλια.

Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητούν τέτοια κονδύλια στο πλαίσιο των οικείων στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ ή μέσω τροποποιήσεών τους. Εν προκειμένω, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να συζητούν την καλύτερη επιλογή με βάση την πρόοδο των οικείων στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ. Η εν λόγω τροποποίηση δεν συνυπολογίζεται στον μέγιστο αριθμό αιτημάτων τροποποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 119 παράγραφος 7.

Τα κονδύλια που διατίθενται σύμφωνα με το άρθρο 81α του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ θα πρέπει να δαπανώνται για μέτρα που είναι συμβατά και σε συνέργεια με το στρατηγικό πλαίσιο που έχει θεσπίσει το κράτος μέλος για τη στήριξη της γεωργίας και των αγροτικών περιοχών, σύμφωνα με τους στόχους των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ. Κατά την κατάρτιση του κεφαλαίου για το REPowerEU στο πλαίσιο του ΜΑΑ, θα πρέπει να ζητείται η γνώμη των ενδιαφερόμενων μερών που συμμετέχουν στη διαδικασία των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ. Προτείνεται τα υπουργεία γεωργίας και/ή οι διαχειριστικές αρχές που είναι αρμόδιες για την υλοποίηση του ΕΓΤΑΑ να συμμετέχουν στη διαδικασία, καθώς διαθέτουν άμεση πείρα από τέτοια έργα στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ.

Όταν ένα στρατηγικό σχέδιο της ΚΓΠ έχει ήδη εγκριθεί και πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να αντικατοπτρίζει μια τέτοια μεταφορά κονδυλίων, θα εφαρμόζεται απλουστευμένη διαδικασία έγκρισης. Πράγματι, σε αντίθεση με τη συνήθη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 119 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, η Επιτροπή εγκρίνει ή απορρίπτει το τροποποιημένο στρατηγικό σχέδιο της ΚΓΠ το αργότερο 1 μήνα μετά την παραλαβή του σχεδίου. Αυτές οι σύντομες προθεσμίες για την έγκριση από την Επιτροπή έχουν στόχο να διασφαλίσουν τη συνέχιση της διαδικασίας υλοποίησης του στρατηγικού σχεδιασμού για την ΚΓΠ όπως έχει προγραμματιστεί και την ταχεία παροχή στήριξης στους γεωργούς στο πλαίσιο τόσο της ΚΓΠ όσο και του κεφαλαίου για το REPowerEU βάσει του ΜΑΑ.

Επιπρόσθετα, η χρηματοδότηση που διατίθεται για τον ΜΑΑ θα συμπεριλαμβάνεται στην ελάχιστη χρηματοδοτική κατανομή για παρεμβάσεις με σκοπό την επίτευξη συγκεκριμένων περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 93 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.

	Αρχικό κονδύλιο του ΕΓΤΑΑ (2023-2027)	Άρθρο 81α — μέγιστη μεταφορά (12,5 %)
BE	414	51
BG	1 410	176
CZ	1 296	161
DK	380	47
DE	5 461	682
EST	440	55
IE	1 558	194
EL	2 785	348
ES	5 402	675
FR	7 297	912
HR	1 486	185
IT	6 750	843
CY	119	14
LV	587	73
LT	977	122
LU	62	7
HU	2 084	260
MT	100	12
NL	366	45
AT	2 600	325
PL	6 600	825
PT	2 703	337
RO	4 835	604
SI	551	68
SK	1 295	161
FI	1 772	221
SE	1 059	132
EU27	60 393	7 549

II. Λόγοι τροποποίησης των ΣΑΑ

1. Άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού ΜΑΑ: αναθεώρηση του σχεδίου για την υποβολή αιτήματος χορήγησης δανείου

Για τη στήριξη νέων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που προτείνονται στα τροποποιημένα σχέδια, τα κράτη μέλη εξακολουθούν να μπορούν να επωφεληθούν από χρηματοδότηση υπό τους εξαιρετικά ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης των δανείων στο πλαίσιο του ΜΑΑ. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται ειδικότερα να βασιστούν σε αυτή τη σημαντική πηγή χρηματοδότησης, την οποία μπορεί να χορηγήσει η Επιτροπή έως το τέλος του 2023, για να χρηματοδοτήσουν πρόσθετες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που επιταχύνουν την υλοποίηση των στόχων του REPowerEU.

Η τελική προθεσμία για την υποβολή όλων των αιτημάτων χορήγησης δανείου, συμπεριλαμβανομένων όσων χορηγούνται βάσει του άρθρου 14 παράγραφος 6 του κανονισμού ΜΑΑ, είναι η 31η Αυγούστου 2023, όπως ορίζεται στο άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού ΜΑΑ.

A) Αξιολόγηση αιτημάτων δανειακής στήριξης

Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού ΜΑΑ, δανειακή στήριξη μπορεί να χορηγηθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023. Αντίστοιχα, όλες οι δανειακές συμβάσεις θα πρέπει να αρχίσουν να ισχύουν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023. Ως εκ τούτου, πριν από την εν λόγω ημερομηνία, η Επιτροπή και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη θα πρέπει να υπογράψουν τις δανειακές συμβάσεις και η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει τις νομικές γνωμοδοτήσεις που πιστοποιούν ότι πληρούνται όλες οι συνταγματικές και νομικές απαιτήσεις σχετικά με την έναρξη ισχύος των εν λόγω συμφωνιών.

Το αίτημα δανειακής στήριξης θα πρέπει να τεκμηριώνεται προσεκτικά και να περιλαμβάνει ειδικότερα τα εξής:

- αιτιολόγηση των υψηλότερων χρηματοδοτικών αναγκών·
- κατάλογο των πρόσθετων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, καθώς και των αντίστοιχων οροσήμων και ποσοτικών στόχων·
- εκτιμήσεις κόστους για το αναθεωρημένο ΣΑΑ.

Υψηλότερες χρηματοδοτικές ανάγκες μπορεί να προκύψουν στις εξής περιπτώσεις:

- Το οικείο κράτος μέλος προτείνει πρόσθετες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις.
- Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος υπόκειται σε μείωση της οικείας μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς και, ως εκ τούτου, τροποποιεί το οικείο ΣΑΑ ώστε να μεταφέρει ορισμένα από τα μέτρα από επιχορηγήσεις σε δάνεια, προκειμένου να μη μειωθεί η συνολική φιλοδοξία του σχεδίου του.

Εάν ένα κράτος μέλος αιτηθεί δάνειο αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση μέτρων υλοποίησης των στόχων του REPowerEU, οι πληροφορίες που περιγράφονται ανωτέρω θα πρέπει να ενσωματωθούν στο κεφάλαιο για το REPowerEU (βλ. μέρος II ενότητα I σχετικά με το κεφάλαιο για το REPowerEU).

Με βάση τις πληροφορίες αυτές, η Επιτροπή θα αξιολογεί τα αιτήματα χορήγησης δανείου μεμονωμένα για κάθε κράτος μέλος. Στην αξιολόγησή της, η Επιτροπή θα εξετάζει τη συμβολή της πρόσθετης χρηματοδότησης στην επίτευξη των στόχων του ΜΑΑ και, ειδικότερα, αν τα πρόσθετα μέτρα που πρόκειται να υποστηριχθούν με δάνεια αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις που προσδιορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2022 και επιτυγχάνουν τους στόχους του REPowerEU.

B) Εξαιρετικές περιπτώσεις σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 6 του κανονισμού ΜΑΑ

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εάν υπάρχουν διαθέσιμοι πόροι, το ποσό της δανειακής στήριξης μπορεί να αυξηθεί πέραν του 6,8 % του ακαθάριστου εγχώριου εισοδήματος, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 6 του κανονισμού ΜΑΑ. Με βάση την πρόταση της Επιτροπής, κατά την εφαρμογή αυτού του άρθρου, η Επιτροπή και το Συμβούλιο εξετάζουν τις ανάγκες του αιτούντος κράτους μέλους, καθώς και τα αιτήματα δανειακής στήριξης δυνάμει αυτού του κανονισμού που έχουν ήδη υποβληθεί ή προβλέπεται να υποβληθούν από άλλα κράτη μέλη, εφαρμόζοντας παράλληλα τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της αλληλεγγύης, της αναλογικότητας και της διαφάνειας —αντίστοιχα με την πρακτική που εφαρμόζει η Επιτροπή κατά την κατανομή στα κράτη μέλη του διαθέσιμου δανειακού κονδυλίου δυνάμει του ευρωπαϊκού μέσου προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE).

Για να διευκολυνθεί η ομαλή διεκπεραίωση των αιτημάτων χορήγησης δανείου άνω του 6,8 %, τα κράτη μέλη καλούνται να κοινοποιήσουν την πρόθεσή τους να λάβουν δάνεια το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο εντός 30 ημερών από την έναρξη ισχύος του κανονισμού σχετικά με τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

Γ) Πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τα δάνεια

Οι όροι χρηματοδότησης για τα δάνεια στο πλαίσιο του ΜΑΑ είναι ιδιαίτερα ευνοϊκοί λόγω της υψηλής διαβάθμισης των εκδόσεων της ΕΕ και της έντονης επενδυτικής ζήτησης. Οι δανειακές συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής ορίζουν ότι οι αποπληρωμές του κεφαλαίου με δόσεις θα ξεκινήσουν μετά από περίοδο χάριτος 10 ετών, έτσι ώστε τα κράτη μέλη, πριν αρχίσουν την αποπληρωμή, να επωφεληθούν από την ανάπτυξη την οποία θα επιφέρουν οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις. Μετά την αρχική περίοδο χάριτος, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβαίνουν σε ετήσιες αποπληρωμές που αντιστοιχούν στο 5 % των εκταμιευθέντων ποσών. Οι εν λόγω όροι θα εφαρμόζονται με τον ίδιο τρόπο για όλα τα κράτη μέλη που λαμβάνουν δάνεια στο πλαίσιο του ΜΑΑ.

Τον Ιούλιο του 2021 η Επιτροπή δημοσίευσε απόφαση που καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για τη δεξαμενή χρηματοδότησης NextGenerationEU κατανέμονται στα κράτη μέλη που λαμβάνουν δάνεια στο πλαίσιο του ΜΑΑ ⁽³⁾. Οι σχετικές δαπάνες κατανέμονται στα δανειζόμενα κράτη μέλη με βάση το σχετικό μερίδιό τους στη ληφθείσα χρηματοδοτική στήριξη. Αυτή η μεθοδολογία κατανομής του κόστους και η εφαρμογή της θα διασφαλίσουν μια αντικειμενική, δίκαιη και σαφώς τεκμηριωμένη βάση για τον υπολογισμό και την κατανομή των αντίστοιχων μεριδίων των δαπανών στα κράτη μέλη που λαμβάνουν δάνεια στο πλαίσιο του ΜΑΑ. Τα κράτη μέλη που λαμβάνουν δάνεια στο πλαίσιο του ΜΑΑ απολαμβάνουν τα πλεονεκτήματα αυτών των ελκυστικών όρων χρηματοδότησης ⁽⁴⁾.

2. Άρθρο 18 παράγραφος 2 του κανονισμού ΜΑΑ: επικαιροποίηση του σχεδίου

Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2 του κανονισμού ΜΑΑ, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να επικαιροποιούν τα οικεία ΣΑΑ, ώστε να λαμβάνεται υπόψη η επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά μετά τον υπολογισμό που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 2. Η τελική μέγιστη συνεισφορά θα επικαιροποιηθεί από την Επιτροπή έως τις 30 Ιουνίου 2022. Μετά την επικαιροποίηση, τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν επικαιροποιημένο σχέδιο, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2 του κανονισμού ΜΑΑ. Οι λεπτομέρειες επικαιροποίησης των σχεδίων και η έκταση των αναμενόμενων τροποποιήσεων εξαρτώνται από τη φύση της μεταβολής στην τελική κατανομή (δηλαδή αναθεώρηση προς τα πάνω ή προς τα κάτω).

Προκειμένου να αποτυπωθεί η επικαιροποίηση της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς και να δεσμευθεί νομικά το ποσό που αντιστοιχεί στο 30 % της χρηματοδοτικής συνεισφοράς που υπολογίζεται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού ΜΑΑ, η συμφωνία χρηματοδότησης θα πρέπει να τροποποιηθεί το 2023. Είναι σημαντικό ότι όλα τα κονδύλια πρέπει να δεσμευθούν πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2023. Ως εκ τούτου, κατά την κατάρτιση αιτημάτων για την επικαιροποίηση των σχεδίων τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν επαρκή χρόνο τόσο για την αξιολόγηση από την Επιτροπή όσο και για τη διαδικασία έγκρισης από το Συμβούλιο.

Ανεξάρτητα από το αν ένα κράτος μέλος αποφασίζει να τροποποιήσει τα οικεία ΣΑΑ, η νέα μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά θα πρέπει να αντικατοπτριστεί σε νέα εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, με προσαρμογή του χρονοδιαγράμματος των πληρωμών ώστε να ληφθούν υπόψη οι αλλαγές στη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά. Οι ακριβείς λεπτομέρειες της προσαρμογής του χρονοδιαγράμματος των δόσεων θα πρέπει να καθοριστούν διμερώς μεταξύ του κράτους μέλους και της Επιτροπής.

A) Αναθεώρηση προς τα πάνω

Τα κράτη μέλη που επωφελούνται από υψηλότερη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά ενθαρρύνονται θερμά να αξιοποιήσουν πλήρως τα πρόσθετα διαθέσιμα κονδύλια προτείνοντας σχετικές νέες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις ή κλιμακώνοντας όσες προβλέπονται ήδη. Είναι σημαντικό ότι τα νέα προτεινόμενα μέτρα θα πρέπει να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU. Για την πλήρη αξιοποίηση της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς, το εκτιμώμενο κόστος αυτών των νέων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, με τα αντίστοιχα πρόσθετα ορόσημα και ποσοτικούς στόχους, θα πρέπει να αντιστοιχεί τουλάχιστον στη διαφορά μεταξύ του εκτιμώμενου κόστους του προηγούμενως εγκεκριμένου ΣΑΑ και της νέας μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς.

Είναι σημαντικό ότι, δεδομένου ότι ο ΜΑΑ βασίζεται στις επιδόσεις, το πρόσθετο ποσό που προκύπτει από την αναθεώρηση της χρηματοδοτικής συνεισφοράς προς τα πάνω δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αντιστάθμιση αύξησης στο εκτιμώμενο κόστος μέτρων που περιλαμβάνονται στα ήδη εγκεκριμένα ΣΑΑ. Η αξιολόγηση των εκτιμήσεων κόστους πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της αξιολόγησης των αρχικών ΣΑΑ. Επίσης, εάν ένα κράτος μέλος επιλέξει να μην επωφεληθεί από την αύξηση της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς, δεν χρειάζεται επικαιροποιημένο σχέδιο ούτε επικαιροποίηση της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου.

Τέλος, ορισμένα κράτη μέλη κατάρτισαν τα οικεία αρχικά ΣΑΑ με εκτιμώμενο συνολικό κόστος που υπερέβαινε την αρχική μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά, καθώς ανέμεναν αναθεώρηση της εν λόγω συνεισφοράς προς τα πάνω. Εάν οι επικαιροποιημένες συνεισφορές τους παραμείνουν εντός του εκτιμώμενου συνολικού κόστους των ήδη εγκεκριμένων ΣΑΑ, αυτά τα κράτη μέλη μπορούν να επωφεληθούν από τα πρόσθετα κονδύλια χωρίς να χρειάζεται επικαιροποίηση των οικείων ΣΑΑ.

B) Αναθεώρηση προς τα κάτω

Ακόμη και αν μειωθεί η οικεία τελική μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να συνεχίσουν την υλοποίηση των οικείων εγκεκριμένων ΣΑΑ, βασιζόμενα σε εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης. Δεδομένης της σημασίας των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που περιλαμβάνονται στα ΣΑΑ για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που εγείρονται για τα κράτη μέλη, η υλοποίησή τους θα πρέπει να παραμείνει βασική προτεραιότητα. Εάν, ωστόσο, ένα κράτος μέλος επιθυμεί να προσαρμόσει το πρόγραμμα επενδύσεων ή μεταρρυθμίσεων του οικείου ΣΑΑ, θα πρέπει να υποβάλει επικαιροποιημένο σχέδιο.

⁽³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με νέα στρατηγική για τη χρηματοδότηση του NextGenerationEU [COM(2021) 250 final], καθώς και αποφάσεις της Επιτροπής C(2021) 2501 και C(2021) 2502.

⁽⁴⁾ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις πράξεις χρηματοδότησης του NextGenerationEU διατίθενται στην έκθεση που δημοσιεύτηκε στις 22.2.2022 [COM(2022) 43 final].

Η αναθεώρηση της τελικής μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς προς τα κάτω δεν δικαιολογεί την υποβάθμιση ή την κατάρριψη μεταρρυθμίσεων από τα σχέδια. Μάλιστα, οι μεταρρυθμίσεις συνεπάγονται μικρό έως μηδενικό σχετικό κόστος και, ως εκ τούτου, δεν συνδέονται με το μέγεθος της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς. Επίσης, το αναθεωρημένο σχέδιο εξακολουθεί να πρέπει να πληροί όλα τα κριτήρια αξιολόγησης και, ειδικότερα, να καλύπτει το σύνολο ή ένα σημαντικό μέρος των ειδικών ανά χώρα συστάσεων.

Για να αντισταθμίσουν τη μειωμένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά και να επιτύχουν τους στόχους του REPowerEU, εκτός από την αξιοποίηση εθνικών πόρων, τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν αναθεώρηση προς τα κάτω ενθαρρύνονται να χρησιμοποιήσουν τις παρακάτω επιλογές:

- αίτηση για δάνειο στο πλαίσιο του ΜΑΑ·
- μεταφορές κονδυλίων από την πολιτική συνοχής, όπως ορίζεται στο άρθρο 26 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων και στο άρθρο 7 παράγραφος 1 του κανονισμού ΜΑΑ·
- μεταφορά επενδύσεων που θα ολοκληρωθούν έως το τέλος του 2023 από τον ΜΑΑ στα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, μεταξύ άλλων μέσω της πρωτοβουλίας REACT-EU, σύμφωνα με τον κανόνα N + 3·
- μεταφορά ορισμένων επενδύσεων που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο του ΜΑΑ στα προγράμματα της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2021-2027.

Δάνεια για την αντιστάθμιση αναθεώρησης προς τα κάτω

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν δάνεια έως τις 31 Αυγούστου 2023. Μια επιλογή για την αντιστάθμιση της μειωμένης μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς και την επίτευξη των νέων στόχων του REPowerEU θα ήταν η λήψη δανείου από το οικείο κράτος μέλος. Στην περίπτωση αυτή, ισχύουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 14 του κανονισμού ΜΑΑ. Το κράτος μέλος θα πρέπει να καταστήσει σαφές στο αναθεωρημένο ΣΑΑ ποιες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις μεταφέρονται από τη χρηματοδοτική συνεισφορά (δηλ. τις επιχορηγήσεις) στα δάνεια.

Μεταφορές από ταμεία του ΚΚΔ στον ΜΑΑ σύμφωνα με το άρθρο 26 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων

Το άρθρο 7 παράγραφος 1 του κανονισμού ΜΑΑ παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να μεταφέρουν στον ΜΑΑ πόρους που διατίθενται υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης, ειδικότερα μέσω ταμείων που καλύπτονται από τον ΚΚΔ. Σύμφωνα με το άρθρο 26 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων [κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060], ποσοστό έως 5 % των κονδυλίων του ΚΚΔ για τη δημοσιονομική περίοδο 2021-2027 μπορεί να μεταφερθεί σε άλλα μέσα της ΕΕ, αποκλειστικά προς όφελος του οικείου κράτους μέλους και, επομένως, μεταφορές που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί σε άλλα μέσα (π.χ. στο πρόγραμμα Erasmus+) μειώνουν το μέγιστο ποσό που μπορεί να μεταφερθεί στον ΜΑΑ. Η διάταξη αυτή θα μπορούσε να δώσει στο κράτος μέλος τη δυνατότητα να αυξήσει τους διαθέσιμους πόρους του στο πλαίσιο του ΜΑΑ, καλύπτοντας ενδεχομένως την αναθεώρηση της τελικής μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς προς τα κάτω.

Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν τέτοιες μεταφορές είτε στο πλαίσιο της συμφωνίας εταιρικής σχέσης τους είτε στο πλαίσιο τροποποιήσεων του προγράμματος ή, σε περίπτωση που το σύμφωνο εταιρικής σχέσης έχει εγκριθεί και ένα ή περισσότερα προγράμματα δεν έχουν ακόμη εγκριθεί, με κοινοποίηση της αναθεώρησης ορισμένων περιορισμένων πληροφοριών στο πλαίσιο της συμφωνίας εταιρικής σχέσης. Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν την εν λόγω επιλογή θα πρέπει να συζητήσουν με την Επιτροπή τον κατάλληλο τρόπο με βάση την πρόοδο της οικείας συμφωνίας εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων τους. Σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 3 του ΚΚΔ, τα αιτήματα για τέτοιες μεταφορές μέσω τροποποίησης προγράμματος είναι δεόντως αιτιολογημένα όσον αφορά τις συμπληρωματικότητες και τον αντίκτυπο που πρέπει να επιτευχθεί.

Στο πλαίσιο της αιτιολόγησης που πρέπει να παρέχεται για την εν λόγω μεταφορά, τα κράτη μέλη μπορούν να βασίζονται στο γεγονός ότι, γενικά, οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις στο πλαίσιο του ΣΑΑ, τις οποίες θα καταστήσουν δυνατές οι εν λόγω μεταφορές, αναμένεται να συμβάλουν επίσης θετικά στην επίτευξη των στόχων που επιδιώκονται στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής. Για παράδειγμα, πολλά ΣΑΑ περιλαμβάνουν μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης ή μεταρρυθμίσεις στις δημόσιες συμβάσεις που θα συμβάλουν στην αύξηση της αποτελεσματικότητας των επενδύσεων των κρατών μελών στο πλαίσιο των κονδυλίων της πολιτικής συνοχής.

Αυτή η δυνατότητα μεταφοράς έως του 5 % των κονδυλίων σύμφωνα με το κεφάλαιο 26 του ΚΚΔ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αντιστάθμιση της μείωσης των κατανομών σε σχέση με οποιοδήποτε μέτρο που περιλαμβάνεται στο υφιστάμενο ΣΑΑ. Μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU. Αυτό πρέπει να διακρίνεται από τη δυνατότητα μεταφοράς ποσοστού έως 7,5 % στο πλαίσιο του νέου προτεινόμενου άρθρου 26α του ΚΚΔ, βάσει της οποίας οι μεταφερόμενοι πόροι μπορούν να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο REPowerEU και μπορούν να ζητηθούν μόνο όταν το κράτος μέλος έχει ήδη ζητήσει μεταφορές από το εν λόγω ειδικό ταμείο έως το ανώτατο όριο του 5 % που καθορίζεται στο άρθρο 26 του ΚΚΔ.

Μεταφορά ορισμένων επενδύσεων που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο του ΜΑΑ στα προγράμματα της περιόδου 2014-2020.

Τα κράτη μέλη στα οποία η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά βάσει του ΜΑΑ θα μειωθεί και τα οποία διαθέτουν μη χρησιμοποιημένους πόρους της πολιτικής συνοχής μπορούν να μεταφέρουν ορισμένες από τις επενδύσεις τους από το ΣΑΑ στα προγράμματα συνοχής για την περίοδο 2014-2020. Ειδικότερα, λαμβανομένων υπόψη των πρόσθετων πόρων που παρέχονται στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας REACT EU, πολλά κράτη μέλη εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα να προσθέσουν νέα έργα στα προγράμματα, στον βαθμό που αυτά εντάσσονται στις προτεραιότητες των υφιστάμενων προγραμμάτων, προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης απορρόφηση. Επίσης, οι επενδύσεις αυτές πρέπει να τηρούν τους κανόνες της πολιτικής συνοχής, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων επιλεξιμότητας που αφορούν τη νομιμότητα και την κανονικότητα. Τα έργα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί και να λειτουργούν κατά το κλείσιμο των προγραμμάτων, δηλαδή στις 15 Φεβρουαρίου 2025. Είναι σημαντικό ότι οι επενδύσεις που μεταφέρονται από το ΣΑΑ στα προγράμματα συνοχής δεν θα πρέπει να αφορούν ορόσημα και ποσοτικούς στόχους που περιλαμβάνονται σε αίτημα πληρωμής που έχει ήδη υποβληθεί.

Πρέπει να τηρηθεί η καταληκτική ημερομηνία της 31ης Δεκεμβρίου 2023 για τις επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των προγραμμάτων συνοχής της περιόδου 2014-20. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι οι επενδύσεις στο πλαίσιο των προγραμμάτων της περιόδου 2014-20 θα εξακολουθήσουν να καλύπτονται, υπό την προϋπόθεση ότι οι επιλέξιμες δαπάνες έχουν πραγματοποιηθεί πριν από το τέλος του 2023. Στο πλαίσιο αυτό, κάθε αίτημα πληρωμής που υποβάλλεται στην Επιτροπή βάσει των προγραμμάτων μπορεί να αφορά οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης μιας συγκεκριμένης επένδυσης, συμπεριλαμβανομένου του σταδίου έναρξης. Ωστόσο, οι πράξεις πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί κατά το κλείσιμο, εκτός εάν ενταχθούν σταδιακά στην πολιτική συνοχής για την περίοδο 2021-27. Επενδύσεις στο πλαίσιο του ΜΑΑ που βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο υλοποίησης (π.χ. δημοσίευση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων ή επιλογή δικαιούχων) είναι απίθανο να είναι αρκετά ώριμες ώστε να μεταφερθούν στα προγράμματα της περιόδου 2014-20. Τα κράτη μέλη καλούνται να εστιάσουν στις επενδύσεις για τις οποίες έχουν ολοκληρωθεί τα πρώτα στάδια υλοποίησης και έχει ξεκινήσει πραγματικά η υλοποίηση, με πληρωμές στους σχετικούς δικαιούχους ή αναδόχους.

Μεταφορά ορισμένων επενδύσεων που έχουν προγραμματιστεί στο πλαίσιο του ΜΑΑ στα προγράμματα συνοχής της περιόδου 2021-27

Τα προγράμματα της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2021-2027 προσφέρουν ευρύ περιθώριο, τόσο από οικονομική όσο και από χρονική άποψη, για την ένταξη επενδύσεων που είχαν αρχικά προγραμματιστεί βάσει του ΜΑΑ. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ακόλουθοι κανόνες:

- Τα μεταφερόμενα έργα πρέπει να τηρούν τους κανόνες επιλεξιμότητας και τους άλλους κανόνες της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2021-2027 και να εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του προγράμματος στο πλαίσιο του οποίου πρόκειται να χρηματοδοτηθούν.
- Οι εν λόγω μεταφορές δεν πρέπει να επιφέρουν τη μη επίτευξη των απαιτήσεων θεματικής συγκέντρωσης ή κλιματικών στόχων στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής.
- Σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 (κανονισμός περί κοινών διατάξεων), δεν επιλέγονται πράξεις για στήριξη από τα ταμεία σε περίπτωση που έχουν ολοκληρώσει το φυσικό αντικείμενό τους έχουν ή υλοποιηθεί πλήρως πριν να υποβληθεί αίτηση χρηματοδότησης βάσει του προγράμματος, ανεξαρτήτως του αν έχουν εκτελεστεί όλες οι σχετικές πληρωμές.

3. **Άρθρο 21 του κανονισμού ΜΑΑ: τροποποίηση ή αντικατάσταση του σχεδίου διότι η υλοποίηση του σχεδίου ή μέρους αυτού έχει πάψει να είναι εφικτή λόγω αντικειμενικών περιστάσεων**

Όταν η επίτευξη ενός ή περισσότερων οροσήμων και ποσοτικών στόχων που περιλαμβάνονται σε εγκεκριμένο ΣΑΑ έχει πάψει να είναι εφικτή λόγω αντικειμενικών περιστάσεων, το οικείο κράτος μέλος μπορεί να υποβάλει αιτιολογημένο αίτημα στην Επιτροπή για την τροποποίηση του οικείου ΣΑΑ. Η Επιτροπή θα αξιολογεί τα αιτιολογημένα αιτήματα για κάθε περίπτωση χωριστά. Πριν από την υποβολή επίσημου αιτήματος, τα κράτη μέλη καλούνται να ξεκινήσουν άτυπο διάλογο με τις υπηρεσίες της Επιτροπής, προκειμένου, ειδικότερα, να καταλήξουν σε κοινή αντίληψη σχετικά με τις πρακτικές λεπτομέρειες αυτής της διαδικασίας.

Όταν προτείνουν τροποποίηση ή υποβάλλουν νέο σχέδιο βάσει του άρθρου 21, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αιτιολογούν τα ακόλουθα τρία στοιχεία:

- 1) τα συγκεκριμένα μέτρα που δεν είναι πια εφικτό να υλοποιηθούν·
- 2) τις αντικειμενικές περιστάσεις·
- 3) την άμεση σύνδεση μεταξύ των προτεινόμενων αλλαγών και των αντικειμενικών περιστάσεων.

Πρώτον, το κράτος μέλος θα πρέπει να αιτιολογεί ότι το εγκεκριμένο ΣΑΑ δεν μπορεί πια να υλοποιηθεί:

- εν μέρει ή στο σύνολό του·
- εντός του χρονικού ορίζοντα του ΜΑΑ (έως το 2026) ή, γενικότερα, καθόλου, ακόμη και με καθυστέρηση.

Δεύτερον, το οικείο κράτος μέλος θα πρέπει να αιτιολογήσει το γεγονός ότι η αδυναμία υλοποίησης (μέρους) του σχεδίου οφείλεται σε αντικειμενικές περιστάσεις. Είναι αναγκαίο οι σχετικές αντικειμενικές περιστάσεις να είναι επαρκώς αποδεδειγμένες και τεκμηριωμένες. Κατά την αξιολόγηση της αιτιολόγησης που παρέχει το οικείο κράτος μέλος, η Επιτροπή θα λαμβάνει υπόψη ειδικότερα τα εξής:

- *δυνατότητα πρόβλεψης των περιστάσεων*: αν οι αντικειμενικές περιστάσεις υπήρχαν ή θα μπορούσαν εύλογα να έχουν προβλεφθεί κατά τον χρόνο έγκρισης του ΣΑΑ·
- *διαθεσιμότητα εναλλακτικών λύσεων*: αν υπάρχουν εναλλακτικά μέτρα τα οποία θα μπορούσε εύλογα να επιδιώξει να λάβει το οικείο κράτος μέλος για να εφαρμόσει, ωστόσο, τα σχετικά μέτρα χωρίς να τα τροποποιήσει·
- *ευθύνη του κράτους μέλους*: αν το οικείο κράτος μέλος είναι πρωτίστως υπεύθυνο για την επέλευση των αντικειμενικών περιστάσεων που επικαλείται.

Τρίτον, το οικείο κράτος μέλος θα πρέπει να υποβάλει κατάλογο των μέτρων που πρέπει να τροποποιηθούν, περιγραφή των συγκεκριμένων προτεινόμενων αλλαγών και επεξήγηση της άμεσης σχέσης μεταξύ των προτεινόμενων αλλαγών και του αντικτύπου των αντικειμενικών περιστάσεων που επικαλείται το κράτος μέλος για να αιτιολογήσει την τροποποίηση.

Οι προτεινόμενες αλλαγές δεν θα πρέπει να επηρεάζουν το επίπεδο φιλοδοξίας του αρχικού σχεδίου. Επίσης, τα μέτρα που αντικαθιστούν μέτρα που κρίνονται μη εφικτά θα πρέπει να συμβάλλουν, στο μέτρο του δυνατού, στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU (π.χ. μετάβαση από λέβητες αερίου σε αντλίες θερμότητας).

Αίτημα που συνδέεται με την αύξηση της τιμής συγκεκριμένων επενδύσεων

Πρώτον, υπενθυμίζεται ότι ο ΜΑΑ είναι μέσο που βασίζεται στις επιδόσεις. Το κόστος του σχεδίου εκτιμήθηκε από τα κράτη μέλη και τα κράτη μέλη έλαβαν την οικεία μέγιστη κατανομή μη επιστρεπτέας στήριξης, στην περίπτωση που οι σχετικές δαπάνες ήταν ίσες με ή υψηλότερες από αυτό το μέγιστο όριο.

Δεύτερον, θα πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι τα κράτη μέλη ενσωμάτωσαν, σε κάποιον βαθμό, τον πληθωρισμό και τις προσδοκίες τους σχετικά με τον μελλοντικό πληθωρισμό στην κοστολόγηση τους. Οι παραδοχές για τον πληθωρισμό, στις περιπτώσεις που προσδιορίστηκαν από τα κράτη μέλη, χρησιμοποιήθηκαν γενικά χωριστά για κάθε μέτρο. Οι παραδοχές αυτές αξιολογήθηκαν από την Επιτροπή στο πλαίσιο της αξιολόγησης της αξιοπιστίας και του εύλογου χαρακτήρα των εκτιμώμενων δαπανών, μετά από πολύ λεπτομερή επικοινωνία με τα κράτη μέλη σχετικά με τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για κάθε μεταρρύθμιση και επένδυση.

Ωστόσο, η ρωσική επίθεση στην Ουκρανία έχει επηρεάσει δραστικά τις τιμές της ενέργειας και των υλικών δομικών κατασκευών. Επίσης, έχει ασκήσει περαιτέρω πιέσεις στις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού. Η σοβαρότητα των εν λόγω εξελίξεων δεν θα μπορούσε να έχει προβλεφθεί κατά τον χρόνο θέσπισης του μηχανισμού, ούτε και κατά τον χρόνο υποβολής των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας από τα περισσότερα κράτη μέλη. Οι εξελίξεις αυτές ενδέχεται να έχουν άμεσο αντίκτυπο στην υλοποίηση ορισμένων επενδύσεων που περιλαμβάνονται στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και μπορούν να προβληθούν ως αντικειμενικές περιστάσεις για τη στήριξη αιτημάτων βάσει του άρθρου 21.

Εάν μια σημαντική αύξηση στο κόστος ενός συγκεκριμένου μέτρου δημιουργήσει κατάσταση κατά την οποία πάψει να είναι εφικτή η επίτευξη του σχετικού οροσήμου ή ποσοτικού στόχου, το κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει την τροποποίηση του σχετικού οροσήμου ή ποσοτικού στόχου. Το αίτημα θα πρέπει να βασίζεται σε εμπεριστατωμένη αιτιολόγηση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποδεικνύουν τον άμεσο αντίκτυπο στο μέτρο ή στα μέτρα που επιδιώκουν να αναθεωρήσουν. Οι αυξήσεις αυτές δεν μπορούν επίσης να δικαιολογήσουν την τροποποίηση επενδύσεων που δεν επηρεάζονται άμεσα από τις τιμές των πρώτων υλών (π.χ. αγορά ιατρικού εξοπλισμού ή επιχορηγήσεις έρευνας για μελέτες σχετικά με την κοινωνική στέγαση) ή σημαντικούς περιορισμούς της αλυσίδας εφοδιασμού.

Αυτές οι αυξήσεις τιμών δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικειμενικές περιστάσεις για την αναθεώρηση μεταρρυθμίσεων, καθώς οι μεταρρυθμίσεις δεν εξαρτώνται γενικά από το κόστος. Επίσης, κανένα αίτημα τροποποίησης δεν θα πρέπει να υπονομεύει τη συνολική υλοποίηση των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

4. Επισκόπηση των διαδικασιών

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει μια επισκόπηση των διαδικασιών που εφαρμόζονται σε όλα τα αντίστοιχα σενάρια που περιγράφονται στις προηγούμενες ενότητες.

	Σενάριο	Ανάγκη για τροποποιημένο ΣΑΑ / προσθήκη
Πρόσθετη χρηματοδότηση του REPowerEU	Το κράτος μέλος πραγματοποιεί μεταφορά σύμφωνα με τα άρθρα 26 και 26α του ΚΚΔ ή το άρθρο 81α του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.	Ναι
	Το κράτος μέλος επιθυμεί να επωφεληθεί από τη συνεισφορά για το REPowerEU που αναφέρεται στο άρθρο 21α του κανονισμού ΜΑΑ.	Ναι
Επικαιροποίηση της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς προς τα πάνω	Αύξηση της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς πέραν του εκτιμώμενου κόστους του ΣΑΑ που έχει εγκριθεί προηγουμένως, το κράτος μέλος επιθυμεί να επωφεληθεί από αυτήν.	Ναι
	Αύξηση της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς στο πλαίσιο του εκτιμώμενου κόστους του ΣΑΑ που έχει εγκριθεί προηγουμένως, το κράτος μέλος επιθυμεί να επωφεληθεί από αυτήν.	Όχι
	Το κράτος μέλος δεν επιθυμεί να επωφεληθεί από την αύξηση.	Όχι
Επικαιροποίηση της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς προς τα κάτω	Το κράτος μέλος αντισταθμίζει τη μείωση με εθνικούς πόρους.	Όχι
	Το κράτος μέλος επιθυμεί να επικαιροποιήσει το σχέδιο ώστε αυτό να αντικατοπτρίζει τη χαμηλότερη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά.	Ναι
	Το κράτος μέλος συνάπτει δάνειο για να αντισταθμίσει τη μείωση.	Ναι
	Το κράτος μέλος αντισταθμίζει τη μείωση με μεταφορά κονδυλίων (σε μέγιστο ποσοστό 5 %) από τα ταμεία του ΚΚΔ για την περίοδο 2021-27 (άρθρο 26 του ΚΚΔ)	Ναι
	Το κράτος μέλος αντισταθμίζει τη μείωση μεταφέροντας ορισμένες από τις επενδύσεις στο πλαίσιο των προγραμμάτων συνοχής για την περίοδο 2014-2020	Ναι

5. Επισκόπηση των πιθανών τροποποιήσεων των σχεδίων

Αναμένεται ότι οι τροποποιήσεις των αρχικών σχεδίων θα βασίζονται, σε ορισμένες περιπτώσεις, τουλάχιστον σε δύο και, κάποιες φορές, σε τρεις νομικές βάσεις, οι οποίες υποβάλλονται με μία μόνο προσθήκη. Στον πίνακα που ακολουθεί συνοψίζεται η εφαρμοστέα διαδικασία. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι σε κάθε σενάριο που παρουσιάζεται παρακάτω, θα ισχύει επίσης η υποχρέωση υποβολής κεφαλαίου για το REPowerEU σύμφωνα με το άρθρο 21γ της πρότασης της Επιτροπής.

Σενάριο	Νομική βάση του ΜΑΑ
Το κράτος μέλος προτείνει πρόσθετα μέτρα για την επίτευξη των στόχων του REPowerEU και για να επωφεληθεί από τη συνεισφορά που αναφέρεται στο άρθρο 21α του κανονισμού ΜΑΑ.	Άρθρο 18
Το κράτος μέλος προτείνει πρόσθετα μέτρα για την επίτευξη των στόχων του REPowerEU και για να επωφεληθεί από πρόσθετη δανειακή στήριξη.	Articles 14
Το κράτος μέλος προτείνει πρόσθετα μέτρα για την επίτευξη των στόχων του REPowerEU και προβαίνει σε μεταφορά ενωσιακών κονδυλίων σύμφωνα με τα άρθρα 26 και 26α του κανονισμού περί κοινών διατάξεων και το άρθρο 81α του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ.	Άρθρο 18
Το κράτος μέλος προτείνει πρόσθετα μέτρα για την επίτευξη των στόχων του REPowerEU και για να επωφεληθεί από την αναθεώρηση της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς προς τα πάνω και από πρόσθετη δανειακή στήριξη.	Άρθρα 14, 18

Το κράτος μέλος τροποποιεί το ΣΑΑ για να ζητήσει δάνειο προκειμένου: — να αντισταθμιστεί η αναθεώρηση της οικείας μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς προς τα κάτω· — και να χρηματοδοτηθούν πρόσθετα μέτρα για την επίτευξη των στόχων του REPowerEU.	Άρθρα 14, 18
Το κράτος μέλος τροποποιεί το ΣΑΑ προτείνοντας πρόσθετα μέτρα που επιτυγχάνουν τους στόχους του REPowerEU και, ως εκ τούτου: — επωφελείται από αναθεώρηση της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς προς τα πάνω· — αντιμετωπίζει μια αντικειμενική αλλαγή των περιστάσεων που εμποδίζει την υλοποίηση ορισμένων μέτρων	Άρθρα 18, 21
Το κράτος μέλος τροποποιεί το ΣΑΑ προτείνοντας πρόσθετα μέτρα που επιτυγχάνουν τους στόχους του REPowerEU και αντικαθιστώντας υφιστάμενα μέτρα με σκοπό: — να επωφεληθεί από πρόσθετη δανειακή στήριξη· — να αντιμετωπίσει μια αντικειμενική αλλαγή στις περιστάσεις που εμποδίζει την υλοποίηση ορισμένων μέτρων.	Άρθρα 14, 21
Το κράτος μέλος τροποποιεί το ΣΑΑ προτείνοντας πρόσθετα μέτρα που επιτυγχάνουν τους στόχους του REPowerEU και αντικαθιστώντας υφιστάμενα μέτρα με σκοπό: — να επωφεληθεί από την αναθεώρηση της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς προς τα πάνω· — να επωφεληθεί από πρόσθετη δανειακή στήριξη· — να αντιμετωπίσει μια αντικειμενική αλλαγή στις περιστάσεις που εμποδίζει την υλοποίηση ορισμένων μέτρων.	Άρθρα 14, 18, 21
Το κράτος μέλος τροποποιεί το ΣΑΑ προκειμένου να αντιμετωπιστεί μια αντικειμενική αλλαγή περιστάσεων που εμποδίζει την υλοποίηση ορισμένων μέτρων προσαρμόζοντας τα μέτρα που επηρεάζονται ώστε να αντιμετωπιστούν οι νέες προκλήσεις.	Άρθρο 21

ΜΕΡΟΣ II

ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΘΗΚΩΝ

Η παρούσα ενότητα παρέχει γενική καθοδήγηση σχετικά με την κατάρτιση και την παρουσίαση της προσθήκης σε ένα εγκεκριμένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης του κεφαλαίου για το REPowerEU. Σε ολόκληρο το παρόν μέρος, ο όρος «τροποποίηση» χρησιμοποιείται για να καλύψει όλες τις αλλαγές στο εγκεκριμένο ΣΑΑ, ανεξάρτητα από τη νομική βάση. Κατά την τροποποίηση των σχεδίων τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τα κριτήρια αξιολόγησης που ορίζονται στον κανονισμό ΜΑΑ, καθώς και επικαιροποιημένες πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 18 και 21γ του κανονισμού ΜΑΑ.

Η έκταση των νέων πληροφοριών που παρέχονται θα πρέπει να είναι ανάλογη προς τις αλλαγές που προτείνονται στην προσθήκη. Εάν οι προτεινόμενες αλλαγές δεν έχουν αντίκτυπο σε κάποιο τμήμα, δεν χρειάζεται να συμπληρωθεί το σχετικό μέρος του υποδείγματος. Η υποβολή του κεφαλαίου για το REPowerEU μπορεί να συγκριθεί με μια πρόσθετη συνιστώσα για αυτές τις ειδικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις. Δεν θα υπάρχει ανάγκη αναδιάρθρωσης του ήδη εγκεκριμένου σχεδίου και θα πρέπει να αποφεύγονται οι επαναλήψεις. Οι εξηγήσεις σχετικά με τα υφιστάμενα μέτρα που στηρίζονται από τον ΜΑΑ, καθώς και τα μέτρα που δεν συνδέονται με τον ΜΑΑ, μπορούν να περιορίζονται στο ελάχιστο αναγκαίο, όπως περιγράφεται περαιτέρω παρακάτω.

Το παρόν μέρος II χωρίζεται σε δύο βασικές ενότητες: πρώτον, καθοδήγηση σχετικά με την κατάρτιση των κεφαλαίων για το REPowerEU και, δεύτερον, καθοδήγηση σχετικά με τις πληροφορίες που θα πρέπει να υποβάλλονται στο πλαίσιο της γενικής τροποποίησης των ΣΑΑ.

I. Το κεφάλαιο για το REPowerEU**1. Νομική βάση και στόχοι του REPowerEU**

Η πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό σχετικά με τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας έχει στόχο να βελτιώσει την καταλληλότητα του αντίστοιχου νομικού πλαισίου για την επίτευξη των στόχων του REPowerEU. Το άρθρο 21γ παράγραφος 1, όπως προτείνεται, ορίζει ένα σύνολο στόχων του REPowerEU.

Για την επίτευξη των στόχων του REPowerEU, τα κράτη μέλη που αποφασίζουν να τροποποιήσουν τα οικεία ΣΑΑ υποβάλλουν ταυτόχρονα κεφάλαιο για το REPowerEU. Η υποβολή κεφαλαίου για το REPowerEU μπορεί να συνδυαστεί με άλλους τύπους τροποποιήσεων του ΣΑΑ, όπως εξηγείται στο μέρος I.

Το κεφάλαιο για το REPowerEU θα πρέπει να παρουσιάζει σύντομη επισκόπηση του συνόλου των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που πρόκειται να υλοποιηθούν από ένα κράτος μέλος για την επίτευξη των στόχων του REPowerEU. Πρακτικά, το κεφάλαιο για το REPowerEU μπορεί να λάβει τη μορφή ειδικής συνιστώσας του ΣΑΑ. Εκτός από τη συμπερίληψη του κεφαλαίου για το REPowerEU ως ειδικής συνιστώσας του ΣΑΑ, η τροποποίηση του ΣΑΑ θα πρέπει επίσης να συνοδεύεται από άλλες πληροφορίες που απαιτούνται από τα άρθρα 18 και 21γ, όπως προτείνονται, οι οποίες παρουσιάζονται στις ενότητες I.2 και II παρακάτω.

2. Περιεχόμενο των κεφαλαίων για το REPowerEU

A) Μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που χρηματοδοτούνται από τον ΜΑΑ και περιλαμβάνονται στα κεφάλαια για το REPowerEU

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προτείνουν στο οικείο κεφάλαιο για το REPowerEU μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU. Στο πλαίσιο αυτό, υπενθυμίζεται ότι οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις θα πρέπει να συμβάλλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών ανά χώρα συστάσεων που θα εκδοθούν στο πλαίσιο του κύκλου του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2022, οι οποίες αναφέρονται, μεταξύ άλλων, στις ενεργειακές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη.

Μόνο μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU είναι επιλέξιμες για τη χρηματοδότηση που προβλέπεται στα άρθρα 21α και 21β. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται επίσης να στηρίζουν τα εν λόγω μέτρα με δάνεια στο πλαίσιο του ΜΑΑ, σύμφωνα με το άρθρο 14. Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU, όπως αναφέρεται στο άρθρο 21γ παράγραφος 1 της πρότασης της Επιτροπής, αφορούν μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που δεν περιλαμβάνονταν προηγουμένως στο ΣΑΑ του κράτους μέλους [όπως αναφέρεται στο άρθρο 21γ παράγραφος 2 στοιχείο α)] οι οποίες έχουν σχεδιαστεί για την επίτευξη των στόχων του REPowerEU.

Το κεφάλαιο για το REPowerEU μπορεί, σε περιορισμένες περιπτώσεις, να περιλαμβάνει μέτρα που περιλαμβάνονταν προηγουμένως στα ΣΑΑ, αλλά τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να έχουν κλιμακωθεί σε βαθμό που να μπορούν να θεωρηθούν «νέα» μέτρα. Επιλέξιμες για πρόσθετη χρηματοδότηση είναι μόνο οι επενδύσεις στις οποίες οι αλλαγές επιφέρουν ουσιαστική βελτίωση η οποία αντικατοπτρίζεται στον σχεδιασμό και το επίπεδο των οροσήμων και των ποσοτικών στόχων, με αποτέλεσμα την αύξηση των επιδόσεων, όπως προκύπτει από τον ποσοτικό προσδιορισμό της εξοικονόμησης ενέργειας ή της εξοικονόμησης στην κατανάλωση ορυκτών καυσίμων. Για παράδειγμα, ένα κράτος μέλος θα μπορούσε να διατηρήσει ένα μέτρο σε μια υφιστάμενη συνιστώσα, αλλά να αυξήσει σημαντικά τον ποσοτικό στόχο στο πλαίσιο του κεφαλαίου για το REPowerEU, προκειμένου να επωφεληθεί από τη νέα διαθέσιμη χρηματοδότηση (π.χ. η αύξηση της δυναμικότητας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές από 1 000 MW σε 1 300 MW θα παρουσιάζεται ως κλιμάκωση κατά 300 MW).

Κατά τη σύνταξη των κεφαλαίων για το REPowerEU, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια για το REPowerEU συνοδεύονται από αντίστοιχο σύνολο οροσήμων και ποσοτικών στόχων.

Οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις των κεφαλαίων για το REPowerEU για τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού με στροφή προς άλλες πηγές εκτός της Ρωσίας και τη μείωση της ζήτησης για αέριο βραχυπρόθεσμα θα πρέπει να προσδιορίζονται με επίδειξη πνεύματος αλληλεγγύης όσον αφορά την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού. Για τον σκοπό αυτό, οι διαστάσεις τους θα πρέπει να καθορίζονται κατάλληλα ώστε να αντιμετωπίζουν τις περιφερειακές και εθνικές ανάγκες με οικονομικά αποδοτικό τρόπο και να λαμβάνουν υπόψη την επισκόπηση της ΕΕ όσον αφορά τη βραχυπρόθεσμη ετοιμότητα για την αντιμετώπιση διαταραχών στον εφοδιασμό με αέριο, η οποία παρουσιάστηκε στα κράτη μέλη.

Παράδειγματα επενδύσεων που μπορούν να συμπεριληφθούν στα κεφάλαια για το REPowerEU

Διάφορα είδη επενδύσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU τα οποία θα μπορούσαν να υποστηριχθούν στο πλαίσιο του ΜΑΑ. Οι επενδύσεις σε υποδομές αερίου είναι σημαντικό να συνάδουν με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των πρόσθετων αναγκών για ενεργειακές υποδομές, όπως ορίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 8ης Μαρτίου 2022, για το REPowerEU [COM(2022) 108 final], και με τις συζητήσεις με τα κράτη μέλη κατά τις συνεδριάσεις των περιφερειακών ομάδων υψηλού επιπέδου που λειτουργούν στο πλαίσιο της πολιτικής για τα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας (στο εξής: ΔΕΔ-Ε). Ειδικότερα, οι επενδύσεις αυτές μπορούν να αφορούν τα εξής:

- αύξηση της δυναμικότητας παραγωγής βιώσιμου βιομεθανίου και ανανεώσιμου υδρογόνου ή υδρογόνου από μη ορυκτές πηγές·
- επιδίωξη μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας και ορυκτών καυσίμων (ενεργειακή «νηφαλιότητα»)·
- επιτάχυνση της χρήσης ανανεώσιμου υδρογόνου ή υδρογόνου από μη ορυκτές πηγές σε τομείς που είναι δύσκολο να απανθρακοποιηθούν, με τη διευκόλυνση της τεχνολογικής μετάβασης σε διεργασίες και εφαρμογές που βασίζονται στο υδρογόνο·

- υποδομές υδρογόνου, συμπεριλαμβανομένων αγωγών, εγκαταστάσεων αποθήκευσης και λιμενικών τερματικών σταθμών·
- μέτρα ενεργειακής απόδοσης και απανθρακοποίησης σε βιομηχανικούς τομείς, ειδικότερα στις θερμικές διεργασίες, στα συστήματα διαχείρισης από την πλευρά της ζήτησης και στην απόκριση ζήτησης·
- συστήματα ανακαίνισης και τεχνολογίες που αυξάνουν την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και την απανθρακοποίηση της θερμότητας, όπως η εγκατάσταση αντλιών θερμότητας, η τηλεθέρμανση με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τα φωτοβολταϊκά συστήματα σε στέγες, η αποθήκευση ενέργειας, οι έξυπνοι θερμοστάτες και η μόνωση υψηλής ποιότητας·
- προγράμματα για την προώθηση των ελέγχων ενεργειακής απόδοσης και της παροχής συμβουλών σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις·
- εξηλεκτρισμός βιομηχανικών διεργασιών και τεχνολογίες υποκατάστασης των χρήσεων αερίου για βιομηχανική θερμότητα (ειδικότερα θερμότητα χαμηλής θερμοκρασίας), ατμούς και εφαρμογές πρώτων υλών·
- εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας και εγκαταστάσεις αποθήκευσης αερίου·
- δυναμικότητα παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·
- ανάπτυξη του εθνικού συστήματος διανομής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας·
- κατασκευή γραμμών διασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας·
- υποδομές και εγκαταστάσεις που καθιστούν δυνατή τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού των κρατών μελών με αέριο, συμπεριλαμβανομένων τερματικών σταθμών ΥΦΑ (όπως πλωτών μονάδων αποθήκευσης και επαναεριοποίησης ΥΦΑ), αγωγών και εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου, καθώς και της κυβερνοασφάλειας τους·
- ανάπτυξη αξιακών αλυσίδων για βασικά υλικά, τεχνολογικά εξαρτήματα και εξοπλισμό που συνδέονται με την πράσινη μετάβαση·
- επανεπίδραση και αναβάθμιση δεξιοτήτων για τη διευκόλυνση της ανακατανομής σε νέες θέσεις εργασίας, ειδικότερα στην παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας και σε άλλους τομείς της πράσινης οικονομίας·
- στήριξη του εξηλεκτρισμού των υποδομών μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των σιδηροδρόμων, και της ανάπτυξης εναλλακτικών υποδομών ανεφοδιασμού και επαναφόρτισης που εφοδιάζουν οχήματα με ηλεκτρική ενέργεια ή υδρογόνο για σκοπούς μεταφορών·
- οχήματα δημόσιων συγκοινωνιών μηδενικών εκπομπών, τα οποία έχουν σημαντικό και άμεσο αντίκτυπο όσον αφορά τη μείωση της ζήτησης για ορυκτά καύσιμα.

Για μέτρα που συμβάλλουν στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, όπως οι ενεργειακές υποδομές και εγκαταστάσεις, οι γραμμές διασύνδεσης ή οι δυναμικότητες παραγωγής, τα κράτη μέλη καλούνται να δίνουν προσοχή στη διάσταση της κυβερνοασφάλειας των έργων, ώστε να μειώνονται όσο το δυνατόν περισσότερο οι δυνητικοί κίνδυνοι διακοπής της παροχής ενέργειας.

Παραδείγματα μεταρρυθμίσεων που μπορούν να συμπεριληφθούν στα κεφάλαια για το REPowerEU

Επίσης, υπάρχουν διάφορα είδη μεταρρυθμίσεων που τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να εξετάσουν για να μεγιστοποιήσουν τον αντίκτυπο των επενδύσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του REPowerEU. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι εξής:

- μεταρρυθμίσεις που επιταχύνουν τις διαδικασίες αδειοδότησης για έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ελαχιστοποιούν τον χρόνο ανάπτυξής τους, καθώς και μεταρρυθμίσεις που σχετίζονται με βελτιώσεις των υποδομών δικτύου, συνοδευόμενες από τις απαραίτητες ενισχύσεις σε διοικητικό επίπεδο για την αντιμετώπιση της επιτάχυνσης και του αυξημένου αριθμού αιτημάτων αδειοδότησης·
- χρονοδιαγράμματα που χαρακτηρίζονται από διαφάνεια για την επικαιροποίηση των δικτύων διανομής και των δημοπρασιών ανανεώσιμης ενέργειας·

- προγράμματα ασφάλισης και μετριασμού των κινδύνων για επενδύσεις σε έργα ανάπτυξης/εκσυγχρονισμού θέρμανσης και τηλεθέρμανσης με ανανεώσιμη ενέργεια, προγράμματα προγραμματισμένης αντικατάστασης των συστημάτων θέρμανσης με χρήση ορυκτών καυσίμων από τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας, φορολογικά κίνητρα για τη στρόφιξη εταιρειών και καταναλωτών από τη θέρμανση με χρήση ορυκτών καυσίμων σε επιλογές χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών (ανανεώσιμη θερμότητα, τηλεθέρμανση με βάση ανανεώσιμη ενέργεια, χρήση δικτύων βιομηχανικής απορριπτόμενης θερμότητας και ψύξης) και ανάπτυξη τοπικής δυναμικότητας παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας ⁽⁵⁾.
- κίνητρα για την προώθηση της δημιουργίας ποιοτικών θέσεων εργασίας στην παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας και σε άλλους τομείς της πράσινης οικονομίας, συμπεριλαμβανομένων στοχευμένων και ορθά σχεδιασμένων κινήτρων πρόσληψης και μετάβασης ⁽⁶⁾.
- μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της ευελιξίας του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, την παροχή δυνατότητας συμμετοχής πόρων από την πλευρά της ζήτησης στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και την ανάπτυξη κινήτρων για την απόκριση ζήτησης, συμπεριλαμβανομένης της αποθήκευσης ενέργειας.
- κίνητρα για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του υφιστάμενου εργατικού δυναμικού και την κατάρτιση ειδικευμένων επαγγελματιών στην οικοδομική βιομηχανία, όπως επαγγελματιών εγκατάστασης συστημάτων θέρμανσης με βάση ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- σχεδιασμός κατάλληλου νομοθετικού πλαισίου για το ανανεώσιμο υδρογόνο ή το υδρογόνο από μη ορυκτές πηγές, τη μεταφορά και την αποθήκευση.
- κίνητρα για την ανάπτυξη εναλλακτικών υποδομών ανεφοδιασμού και επαναφόρτισης που εφοδιάζουν οχήματα με ηλεκτρική ενέργεια ή υδρογόνο για σκοπούς μεταφορών.
- ανάπτυξη πληροφοριών και προβλέψεων για την αγορά εργασίας και τις δεξιότητες, και προσαρμογή των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στις ανάγκες της πράσινης μετάβασης.

Διασυνοριακά και πολυκρατικά έργα που υποστηρίζουν την επίτευξη των στόχων του REPowerEU

Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται θερμά να αναπτύσσουν και να ενισχύουν διασυνοριακές πρωτοβουλίες. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος, τα οποία επιλέγονται στο πλαίσιο της πολιτικής για τα ΔΕΔ-Ε, είναι επιλέξιμα για στήριξη από τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» (στο εξής: ΜΣΕ). Παράλληλα με τα έργα κοινού ενδιαφέροντος, ο ΜΣΕ στηρίζει επίσης διασυνοριακά έργα ανανεώσιμης ενέργειας, τα οποία αναπτύσσονται από περισσότερα του ενός κράτη μέλη βάσει των μηχανισμών συνεργασίας που προβλέπονται στην οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Τα έργα αυτά συμβάλλουν ήδη στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU, παρέχοντας ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ως εναλλακτική στα ορυκτά καύσιμα, μειώνοντας την εξάρτηση από τις εισαγωγές και αξιοποιώντας καλύτερα το δυναμικό της Ευρώπης όσον αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα σε έργα που δεν χρηματοδοτούνται από τον ΜΣΕ, όταν εξετάζουν μέτρα που προτείνονται για πρόσθετη χρηματοδοτική στήριξη από πηγές χρηματοδότησης του REPowerEU στο πλαίσιο του ΜΑΑ. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται ειδικότερα να εξετάζουν τη δυνατότητα χρηματοδότησης βάσει του ΜΑΑ πρόσθετων έργων αερίου που προσδιορίζονται στην εκτίμηση των αναγκών για υποδομές η οποία διενεργείται για τους σκοπούς του σχεδίου REPowerEU. Για παράδειγμα, ο ΜΑΑ μπορεί να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην υλοποίηση της φιλοδοξίας των κρατών μελών να αναπτύξουν περαιτέρω βασικές αξιακές αλυσίδες, ειδικότερα στη διασυνοριακή μεταφορά ενέργειας, ανανεώσιμου υδρογόνου ή υδρογόνου από μη ορυκτές πηγές και στην προμήθεια κρίσιμων πρώτων υλών.

B) Μέτρα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU και περιλαμβάνονται ήδη στα ΣΑΑ

Προκειμένου τα κεφάλαια για το REPowerEU να είναι πλήρη και αυτόνομα, θα πρέπει να περιλαμβάνουν επίσης περιγραφή του τρόπου με τον οποίο τα μέτρα που περιλαμβάνονται ήδη στα εγκεκριμένα ΣΑΑ συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU [άρθρο 21γ παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού ΜΑΑ, όπως τροποποιήθηκε με την πρόταση της Επιτροπής].

⁽⁵⁾ Για παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών και για ολοκληρωμένες πληροφορίες και ανάλυση επιπτώσεων σχετικά με τις τεχνολογίες θέρμανσης και ψύξης με ανανεώσιμη ενέργεια, τις επιλογές απανθρακοποίησης, τα σενάρια και τα πιθανά μέτρα, συμπεριλαμβανομένων ειδικών ανά χώρα ενημερωτικών δελτίων, δεδομένων και εκτιμήσεων επιπτώσεων, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να συμβουλευούνται σειρά μελετών σχετικά με τον τομέα της θέρμανσης και της ψύξης, οι οποίες είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση: https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/heating-and-cooling_en

⁽⁶⁾ Βλ., επίσης, COM(2021) 801 final της 14ης Δεκεμβρίου 2021.

Τα κεφάλαια για το REPowerEU θα πρέπει να περιλαμβάνουν κατάλογο αυτών των μέτρων, καθώς και σύντομη επεξήγηση της συμβολής τους στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU. Στόχος είναι να μην μεταφερθούν μέτρα από υπάρχουσες συνιστώσες στο κεφάλαιο για το REPowerEU, να αποφευχθεί η αναδιάρθρωση ολόκληρου του ΣΑΑ επηρεάζοντας, ενδεχομένως, την ισορροπία και τη συνοχή του, αλλά να εξηγηθεί η συμβολή των υφιστάμενων μέτρων στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU.

Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να χρησιμοποιείται ο παρακάτω πίνακας:

Αριθμός αναφοράς στο δίκτυο FENIX:	Τίτλος μέτρου	Συμβολή στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU	Αναμενόμενες μειώσεις των εισαγωγών ορυκτών καυσίμων
CX.RX	Μεταρρύθμιση της πράσινης φορολογίας	Η παροχή κινήτρων σε επιχειρήσεις και ιδιώτες για τη μετάβαση σε οχήματα μηδενικών εκπομπών και χαμηλών εκπομπών θα διασφαλίσει μικρότερη κατανάλωση ορυκτών καυσίμων και, ως εκ τούτου, θα μειώσει την εξάρτηση από τις εισαγωγές αυτών των καυσίμων από το εξωτερικό.	
CY.IY	Ανακαίνιση κτιρίων	Ανακαίνιση X εκατ. τετραγωνικών μέτρων, με στόχο την αύξηση της εξοικονόμησης ενέργειας κατά τουλάχιστον 30 %	
CZ.IZ	Υπεράκτια αιολική ενέργεια	Εγκαταστάσεις παραγωγής 500 MW υπεράκτιας αιολικής ενέργειας	

Γ) Μέτρα στο πλαίσιο του REPowerEU που χρηματοδοτούνται από άλλες πηγές εκτός του ΜΑΑ

Προκειμένου το κεφάλαιο για το REPowerEU να παρέχει ολοκληρωμένη εικόνα όλων των μέτρων που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU, θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει σημαντικά μέτρα που χρηματοδοτούνται από άλλες πηγές, εθνικές ή ενωσιακές, τα οποία συμβάλλουν επίσης στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU. Είναι σημαντικό ότι τα μέτρα αυτά δεν θα ληφθούν υπόψη κατά τον καθορισμό της διαθέσιμης χρηματοδότησης βάσει του ΣΑΑ. Τα μέτρα αυτά δεν καλύπτονται επίσης από τις απαιτήσεις λογιστικών και άλλων ελέγχων που ορίζονται στον κανονισμό ΜΑΑ.

Η παρακολούθηση των μέτρων για το REPowerEU που δεν χρηματοδοτούνται από τον ΜΑΑ θα διεξάγεται κυρίως στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Για κάθε μέτρο για το REPowerEU που χρηματοδοτείται από άλλες πηγές εκτός του ΜΑΑ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να περιλαμβάνουν στο κεφάλαιο για το REPowerEU τις ακόλουθες πληροφορίες:

- τίτλος του μέτρου·
- εκτιμώμενο κόστος και πηγή/-ές χρηματοδότησης·
- στόχος του μέτρου και σύνδεση με τους στόχους του REPowerEU·
- λεπτομέρειες εφαρμογής·
- κύρια στάδια και σχετικό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής·
- εκτιμώμενος αντίκτυπος του μέτρου, π.χ. εξοικονόμηση/διαφοροποίηση πηγών εισαγωγής αερίου, συνολική εξοικονόμηση ενέργειας, εγκατεστημένη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας, αναμενόμενη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου·
- αναφορά των μέτρων του ΣΑΑ τα οποία συμπληρώνει ή από τα οποία συμπληρώνεται (εάν υπάρχουν).

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταδεικνύουν τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των μέτρων που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU. Θα πρέπει κυρίως να εξηγούν τον τρόπο με τον οποίο τα μέτρα αλληλοενισχύονται.

Εκτός από την περιγραφή όλων των μέτρων που αναφέρονται στις παραπάνω ενότητες, τα κεφάλαια για το REPowerEU θα πρέπει να εξηγούν τον τρόπο με τον οποίο ο συνδυασμός όλων αυτών των μέτρων είναι συνεκτικός, αποτελεσματικός και αναλογικός για την επίτευξη των στόχων του REPowerEU [άρθρο 21γ παράγραφος 2 στοιχείο γ) της πρότασης της Επιτροπής για την τροποποίηση του κανονισμού ΜΑΑ].

- Ανταποκρινόμενα στην απαίτηση για «συνοχή», τα κράτη μέλη αναμένεται να εκθέσουν το σκεπτικό τους για την προσθήκη των μέτρων που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU στα ήδη υφιστάμενα ή σχεδιαζόμενα μέτρα. Θα πρέπει να εξηγήσουν τον λόγο για τον οποίο τα μέτρα αυτά καλύπτουν εναπομένοντα κενά σε εθνικό και/ή ενωσιακό επίπεδο, τα οποία δεν έχουν καλυφθεί ακόμα από τα προηγούμενα μέτρα.
- Όσον αφορά το κριτήριο της «αποτελεσματικότητας», θα πρέπει να τεκμηριωθεί ο λόγος για τον οποίο και ο τρόπος με τον οποίο τα μέτρα στο πλαίσιο του REPowerEU είναι γενικά κατάλληλα για τους παραπάνω σκοπούς.
- Για να προβάλουν ένα ικανοποιητικό επιχείρημα «αναλογικότητας», τα κράτη μέλη θα πρέπει να περιγράψουν τον τρόπο με τον οποίο τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU είναι ανάλογα των όσων είναι αναγκαία για την επίτευξη των στόχων του REPowerEU, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο η εξισορρόπηση των έννομων συμφερόντων στηρίζει τα εν λόγω μέτρα.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν ποσοτική ανάλυση της συμβολής των οικείων μέτρων βάσει του REPowerEU στον στόχο που καθορίζεται στο σχέδιο REPowerEU.

3. Αξιολόγηση του κεφαλαίου για το REPowerEU

Όπως ορίζεται στο άρθρο 21γ παράγραφος 4 της πρότασης για την τροποποίηση του κανονισμού MAA, οι άλλες διατάξεις του κανονισμού MAA εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, στις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις του κεφαλαίου για το REPowerEU, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά. Κατά συνέπεια, οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU και χρηματοδοτούνται από τον MAA θα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ΣΑΑ. Θα πρέπει να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του άρθρου 18 και υπόκεινται στα κριτήρια αξιολόγησης που ορίζονται στο άρθρο 19 και στο παράρτημα V, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά, κυρίως σε σχέση με την ψηφιακή σήμανση βάσει του άρθρου 19 παράγραφος 3 στοιχείο στ) και του τμήματος 2.6 του παραρτήματος V του κανονισμού MAA.

A) Εξαιρέση από την υποχρέωση συνεισφοράς στον ψηφιακό στόχο του 20 %

Με την επιφύλαξη των ανωτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 21γ παράγραφος 3 της πρότασης για την τροποποίηση του κανονισμού MAA, οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια για το REPowerEU και πρόκειται να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του MAA θα υπόκεινται στη μεθοδολογία της ψηφιακής σήμανσης που ορίζεται στο άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο στ) και στο παράρτημα VII του κανονισμού MAA· ωστόσο, η στήριξη για μέτρα του κεφαλαίου για το REPowerEU δεν θα λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της επίτευξης του ψηφιακού στόχου του 20 %. Δεδομένων του πρωτόγνωρου επείγοντος χαρακτήρα και της σημασίας των ενεργειακών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ένωση, η εν λόγω εξαιρέση είναι αναγκαία για να διασφαλιστεί ότι η ψηφιακή σήμανση δεν μειώνει την ικανότητα των κρατών μελών να χρηματοδοτούν τα μέτρα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU.

Μολονότι οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που προτείνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU εξαιρούνται από τον υπολογισμό της επίτευξης του ψηφιακού στόχου, τα κράτη μέλη καλούνται να προτείνουν ψηφιακές επενδύσεις σχετικές με τους στόχους του REPowerEU. Οι εν λόγω επενδύσεις θα μπορούσαν, για παράδειγμα, να περιλαμβάνουν:

- ψηφιοποίηση των ενεργειακών δικτύων, συμπεριλαμβανομένων των ευφύων δικτύων·
- εγκατάσταση έξυπνων μετρητών, έξυπνων συστημάτων διαχείρισης της φόρτισης και αισθητήρων σε συνδυασμό με εργασίες ανακαίνισης για σκοπούς ενεργειακής απόδοσης·
- κλιματική ουδετερότητα των κέντρων δεδομένων και των δικτύων και επαναχρησιμοποίηση της απορριπτόμενης θερμότητας τους·
- κυβερνοασφάλεια για το ενεργειακό σύστημα, η οποία είναι ζωτικής σημασίας από την άποψη της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού·
- υποδομές δεδομένων ώστε να καταστεί δυνατή η ευρεία ανάπτυξη της απόκρισης ζήτησης (π.χ. με τον κοινό ευρωπαϊκό χώρο ενεργειακών δεδομένων) και της αποθήκευσης ενέργειας·
- μέτρα για την ψηφιοποίηση των μεταφορών που αποσκοπούν εν μέρει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου·
- ψηφιακές δεξιότητες ή εφαρμογές για την ενδυνάμωση των καταναλωτών ενέργειας.

Τέλος, για να διατηρηθούν οι φιλοδοξίες του MAA στον ψηφιακό τομέα, η ψηφιακή σήμανση θα εξακολουθήσει να ισχύει για κάθε στήριξη για μέτρα που προτείνονται στις αναθεωρήσεις των ΣΑΑ τα οποία δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 21γ παράγραφος 1 του κανονισμού MAA.

B) Πρόσθετο κριτήριο αξιολόγησης σχετικά με τους στόχους του REPowerEU

Επίσης, οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια για το REPowerEU και χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του MAA θα αξιολογούνται βάσει πρόσθετου 12^{ου} κριτηρίου αξιολόγησης, το οποίο ορίζεται στο παράρτημα V τμήμα 2.12 της προτεινόμενης τροποποίησης του κανονισμού MAA, σχετικά με την αποτελεσματική συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU. Σύμφωνα με το παράρτημα V της πρότασης της Επιτροπής, το κριτήριο αυτό μπορεί να θεωρηθεί ότι πληρούνται, εάν τα μέτρα αυτά πληρούν έναν από τους παρακάτω στόχους:

- βελτίωση των ενεργειακών υποδομών και εγκαταστάσεων για την κάλυψη των άμεσων αναγκών ασφάλειας του εφοδιασμού με πετρέλαιο και αέριο, κυρίως για να καταστεί δυνατή η διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού προς το συμφέρον της Ένωσης συνολικά·
- ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, απανθρακοποίηση της βιομηχανίας, αύξηση της παραγωγής και της χρήσης βιώσιμου βιομεθανίου και ανανεώσιμου υδρογόνου ή υδρογόνου από μη ορυκτές πηγές και αύξηση του μεριδίου της ανανεώσιμης ενέργειας·
- αντιμετώπιση των εσωτερικών και διασυνοριακών σημείων συμφόρησης στη μεταφορά ενέργειας, ειδικότερα με την κατασκευή συνδέσεων με άλλα κράτη μέλη, ή στήριξη των μεταφορών μηδενικών εκπομπών και των υποδομών τους, συμπεριλαμβανομένων των σιδηροδρόμων·
- στήριξη των παραπάνω στόχων μέσω της ταχύτερης επανειδίκευσης του εργατικού δυναμικού προς την κατεύθυνση των πράσινων δεξιοτήτων, καθώς και της στήριξης των αξιακών αλυσίδων σε βασικά υλικά και τεχνολογίες που συνδέονται με την πράσινη μετάβαση·

και πληρούν επίσης την παρακάτω προϋπόθεση:

- συμπληρωματικότητα και σημαντική συμβολή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU (άρθρο 21γ παράγραφος 1), από κοινού με τα άλλα μέτρα που περιγράφονται [άρθρο 21γ παράγραφος 2 στοιχεία α) και β)] στην επίτευξη διαφοροποίησης του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης ή μείωσης της εξάρτησης της Ένωσης από τα ορυκτά καύσιμα πριν από το 2030.

Γ) Μέτρηση του αντικτύπου

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποδεικνύουν ότι οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις θα επιτύχουν τους στόχους του REPowerEU, πραγματοποιώντας τις εξής μετρήσεις:

- μείωση των εισαγωγών ορυκτών καυσίμων από τη Ρωσία·
- για τις εισαγωγές αερίου, εκτίμηση της μείωσης, σε δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα, των εισαγωγών από τη Ρωσία που εξοικονομήθηκαν με ισοδύναμα μέτρα·
- εκτιμώμενη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας·
- εκσυγχρονισμός της υποδομής του δικτύου με στόχο την αποκέντρωση, την ενοποίηση της αγοράς ή την ενίσχυση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού.

Το κεφάλαιο για το REPowerEU θα πρέπει να περιλαμβάνει πίνακα που να αναφέρει τη φύση κάθε μέτρου (δηλαδή νέο ή τροποποιημένο μέτρο, υφιστάμενα μέτρα στο πλαίσιο ΣΑΑ, μέτρα που χρηματοδοτούνται από άλλες πηγές), τον αναμενόμενο αντίκτυπό τους στη μείωση των εισαγωγών φυσικού αερίου από τη Ρωσία, εκφρασμένο σε δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα.

Τίτλος μέτρου	Αναμενόμενη μείωση των εισαγωγών φυσικού αερίου από τη Ρωσία το 2027 σε σύγκριση με το 2019 (σε δις. κυβικά μέτρα)
Μεταρρύθμιση X	
Επένδυση Y	
Σύνολο	

Δ) Αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»

Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, τα μέτρα για τη βελτίωση των ενεργειακών υποδομών και εγκαταστάσεων για την κάλυψη των άμεσων αναγκών ασφάλειας του εφοδιασμού με πετρέλαιο και αέριο, κυρίως για να καταστεί δυνατή η διαφοροποίηση του εφοδιασμού προς το συμφέρον της Ένωσης συνολικά, δεν χρειάζεται να τηρούν την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης». Αυτό αφορά ειδικότερα τις επενδύσεις σε ικανότητες αερίου και πετρελαίου οι οποίες είναι κρίσιμης σημασίας για τη διασφάλιση ταχύτατης μείωσης της εξάρτησης από Ρώσους προμηθευτές. Η παρέκκλιση αυτή αφορά μέτρα που είναι αναγκαία για την κατοχύρωση της βραχυπρόθεσμης ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού και δεν θα πρέπει να εμποδίζει τη συνολική πρόοδο προς την επίτευξη των κλιματικών στόχων για το 2050, λαμβανομένων υπόψη των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα.

Όλα τα άλλα μέτρα που σχετίζονται με τους στόχους του REPowerEU πρέπει να συμμορφώνονται με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», σύμφωνα με τον κανονισμό ΜΑΑ. Γενικά, η συμμόρφωση με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στηρίζει την επίτευξη των στόχων του REPowerEU σύμφωνα με τις ακόλουθες κατευθυντήριες αρχές:

- Τα μέτρα για τα οποία υπάρχει τεχνολογικά και οικονομικά εφικτή εναλλακτική λύση με χαμηλό περιβαλλοντικό αντίκτυπο, ειδικότερα όσα δεν βασίζονται σε ορυκτά καύσιμα, όπως οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμμορφώνονται γενικά με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης». Αυτό όχι μόνο μειώνει την εξάρτηση από τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων από τη Ρωσία, αλλά και βελτιώνει την ποιότητα του περιβάλλοντος.

— Όσον αφορά μέτρα για τα οποία δεν υπάρχει τεχνολογικά και οικονομικά εφικτή εναλλακτική λύση με χαμηλό περιβαλλοντικό αντίκτυπο, τα κράτη μέλη μπορούν να αποδείξουν τη συμμόρφωση με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» προτείνοντας τα βέλτιστα διαθέσιμα επίπεδα περιβαλλοντικών επιδόσεων στον τομέα. Σε αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται δραστηριότητες και περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούν λιγότερα ή καθόλου ορυκτά καύσιμα. Ως εκ τούτου, η αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στηρίζει τη μείωση της εξάρτησης από τις εισαγωγές, συμβάλλοντας έτσι στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU.

Οι αρχές αυτές υποστηρίζουν ειδικότερα τον δεύτερο πυλώνα του REPowerEU, ο οποίος ζητεί επενδύσεις σε ένα ενοποιημένο ενωσιακό ενεργειακό σύστημα, βασιζόμενο σε μεγάλο βαθμό στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και σε σημαντικά υψηλότερη ενεργειακή απόδοση, ώστε να μειωθεί η εξάρτηση της ΕΕ από τα ορυκτά καύσιμα.

Πολλά μέτρα που στηρίζουν την επίτευξη των στόχων του REPowerEU έχουν ήδη συμπεριληφθεί στα εγκεκριμένα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και έχουν κριθεί συμβατά με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης». Σε αυτά περιλαμβάνονται μέτρα για την προώθηση της ανανεώσιμης ενέργειας, την ανάπτυξη μακρόπνοων ευέλικτων ενεργειακών υποδομών και την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης. Προκειμένου να διευκολυνθεί η κατάρτιση τροποποιημένων σχεδίων, στα παραδείγματα που ακολουθούν παρουσιάζεται ο τρόπος με τον οποίο διασφαλίζεται η συμμόρφωση με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» όσον αφορά τον στόχο μετριασμού της κλιματικής αλλαγής για περαιτέρω μέτρα στο πλαίσιο του REPowerEU.

Απανθρακοποίηση της βιομηχανίας: Στο πλαίσιο του ΜΑΑ, σύμφωνα με την υποσημείωση 27 της τεχνικής καθοδήγησης, τα μέτρα στήριξης εγκαταστάσεων που καλύπτονται από το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ) πρέπει να επιτυγχάνουν προβλεπόμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου οι οποίες είναι σημαντικά χαμηλότερες από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς (*). Μολονότι για ορισμένες από αυτές τις δραστηριότητες δεν υπάρχει τεχνολογικά και οικονομικά εφικτή εναλλακτική λύση με μηδενικό ή χαμηλό περιβαλλοντικό αντίκτυπο επί του παρόντος, η προσέγγιση αυτή θα στηρίξει τη μείωση της χρήσης ορυκτών καυσίμων, μειώνοντας έτσι την εξάρτηση της ΕΕ από τις εισαγωγές. Για την παραγωγή υδρογόνου, ενθαρρύνεται η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Αύξηση του εξηλεκτρισμού: Η τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» αναφέρει ότι τα μέτρα για την προώθηση της αύξησης του εξηλεκτρισμού (π.χ. βιομηχανία, μεταφορές, κτίρια) θεωρούνται συμβατά με το κριτήριο της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη αιτιολογούν ότι η αύξηση του εξηλεκτρισμού συνοδεύεται από αυξημένη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας σε εθνικό επίπεδο. Τα κράτη μέλη μπορούν να συμπεριλάβουν στα τροποποιημένα σχέδιά τους (πρόσθετα) μέτρα για τη στήριξη του περαιτέρω εξηλεκτρισμού βασικών τομέων, η οποία —σε συνδυασμό με την ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές— αναμένεται να στηρίξει άμεσα την επίτευξη των στόχων του REPowerEU.

II. Γενικές κατευθυντήριες γραμμές για την τροποποίηση των ΣΑΑ

Στις ενότητες που ακολουθούν παρέχεται επισκόπηση των στοιχείων που τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποτυπώνουν στο οικείο τροποποιημένο ΣΑΑ. Στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εξετάζονται τα ζητήματα που θέτουν συχνότερα τα κράτη μέλη και παρέχονται πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον τρόπο διάρθρωσης της προσθήκης στο ΣΑΑ σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 18 του κανονισμού ΜΑΑ.

Για να διασφαλιστεί η συνέπεια στην παρουσίαση της προσθήκης και του ΣΑΑ, η παρακάτω δομή ακολουθεί τις κατευθυντήριες γραμμές του Ιανουαρίου 2021 σχετικά με τα ΣΑΑ. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν την ίδια δομή για τα οικεία ΣΑΑ και να περιορίζουν τις αλλαγές στα υπάρχοντα τμήματα των ΣΑΑ.

1. Στόχοι των τροποποιήσεων

Σε αυτό το τμήμα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξηγούν τους λόγους στους οποίους βασίζονται οι προτεινόμενες αλλαγές στο οικείο προηγούμενο εγκεκριμένο ΣΑΑ.

Η παρεχόμενη αιτιολόγηση θα εξαρτάται από τη φύση και τον σκοπό των εν λόγω αλλαγών, όπως περιγράφεται στο μέρος I του παρόντος εγγράφου. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναφέρουν τη νομική βάση για κάθε αλλαγή, δηλαδή αν σχετίζεται με αίτημα χορήγησης δανείου, επικαιροποίηση βάσει του άρθρου 18 παράγραφος 2 ώστε να ληφθεί υπόψη η αναθεωρημένη χρηματοδοτική συνεισφορά και/ή τροποποίηση βάσει του άρθρου 21 λόγω αντικειμενικών περιστάσεων. Δεδομένου του σημαντικού χρόνου και πόρων που πρέπει να αφιερώσουν στη διαδικασία αυτή η Επιτροπή και οι εθνικές αρχές, κάθε κράτος μέλος καλείται να **συνδυάσει όλες τις προβλεπόμενες τροποποιήσεις του σχεδίου του σε ένα ενιαίο αίτημα**. Η επιλογή της νομικής βάσης θα έχει αντίκτυπο στο επίπεδο των αλλαγών που μπορούν να κάνουν τα κράτη

(*) Όταν η υποστηριζόμενη δραστηριότητα επιτυγχάνει προβλεπόμενες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου που δεν είναι σημαντικά χαμηλότερες (αλλά είναι, ωστόσο, χαμηλότερες) από τους σχετικούς δείκτες αναφοράς, θα πρέπει να παρέχεται εξήγηση των λόγων για τους οποίους δεν είναι εφικτή η σημαντική μείωση. Δείκτες αναφοράς που καθορίζονται για τη δωρεάν κατανομή όσον αφορά δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών, όπως ορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/447 της Επιτροπής.

μέλη και στις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν προκειμένου το τροποποιημένο ΣΑΑ να λάβει θετική αξιολόγηση. Εάν η αναθεώρηση επιτάσσεται από περισσότερους από έναν λόγους, το κράτος μέλος θα πρέπει να διατυπώσει με σαφήνεια τον τρόπο με τον οποίο πληροί τις προϋποθέσεις και να υποβάλει τη σχετική αιτιολόγηση για καθέναν από αυτούς [π.χ. πρόσθετες χρηματοδοτικές ανάγκες για την υποβολή αιτήματος για δάνειο βάσει του άρθρου 14 και αντικειμενικές περιστάσεις που εμποδίζουν την εφαρμογή (μέρους) του σχεδίου βάσει του άρθρου 21].

A) Ολοκληρωμένη και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στην οικονομική και κοινωνική κατάσταση / συμβολή στην υλοποίηση των 6 πυλώνων

Το τροποποιημένο ΣΑΑ θα πρέπει να εξακολουθήσει να συνιστά ολοκληρωμένη και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στην οικονομική και κοινωνική κατάσταση και να συμβάλλει κατάλληλα και στους έξι πυλώνες του άρθρου 3 του κανονισμού ΜΑΑ. Οι αλλαγές στο αρχικό σχέδιο θα πρέπει να διατηρούν αυτή την ισορροπία ή, σε περίπτωση τροποποίησής της, να αιτιολογούνται έτσι ώστε να καταδεικνύεται ότι η εν λόγω τροποποίηση συνάδει με τις νέες προκλήσεις που αντιμετωπίζει το κράτος μέλος και/ή τη νέα χρηματοδοτική κατανομή του. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να περιγράφουν τον τρόπο με τον οποίο το τροποποιημένο ΣΑΑ εξακολουθεί να συνιστά μια ολοκληρωμένη και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στην οικονομική και κοινωνική κατάσταση του οικείου κράτους μέλους. Εάν οι αλλαγές στο σχέδιο είναι οριακές, τα κράτη μέλη μπορούν απλώς να υποθέτουν ότι η συμβολή στην υλοποίηση των έξι πυλώνων εξακολουθεί να είναι ισορροπημένη χωρίς να απαιτείται παροχή πρόσθετων λεπτομερών εξηγήσεων.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνδέουν τα νέα μέτρα με τους σχετικούς πυλώνες, εξηγώντας τον τρόπο με τον οποίο θα συμβάλουν σε αυτούς. Εάν το τροποποιημένο σχέδιο καταργεί ή περιορίζει ορισμένα μέτρα, θα πρέπει να εξηγείται ο τρόπος με τον οποίο θα παραμένει επαρκής η συνολική συμβολή του σχεδίου στους πυλώνες που επηρεάζονται. Κατά περίπτωση, η εξήγηση αυτή θα πρέπει να συνδέει τα μέτρα που καταργούνται με τυχόν νέα μέτρα που προτείνονται ως αντικατάσταση των καταργούμενων, με αναφορά στους επηρεαζόμενους πυλώνες.

Οι εξηγήσεις που παρέχονται θα πρέπει να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τυχόν νέες εξελίξεις στο κράτος μέλος ή στις πολιτικές της ΕΕ που επηρεάζουν τους έξι πυλώνες. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται ειδικότερα να λαμβάνουν υπόψη τον αντίκτυπο των πιο πρόσφατων γεωπολιτικών εξελίξεων στη συμβολή του σχεδίου στον πυλώνα της πράσινης μετάβασης, δεδομένων των στόχων του REPowerEU. Στο πλαίσιο αυτό, είναι αποδεκτές προσθήκες με πρόσθετα μέτρα που καλύπτουν μόνο έναν ή δύο πυλώνες, στον βαθμό που αυτό δικαιολογείται από τις νέες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη.

B) Σύνδεση με τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις και το Ευρωπαϊκό Εξαμήνο

Το τροποποιημένο ΣΑΑ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλες τις προκλήσεις που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις, συμπεριλαμβανομένων όσων εκδόθηκαν στους κύκλους του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2019 και 2020 και σε μεταγενέστερους κύκλους Ευρωπαϊκού Εξαμήνου έως την ημερομηνία υποβολής του τροποποιημένου ΣΑΑ (*). Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδόθηκαν κατά τον κύκλο του 2022 θα είναι ιδιαίτερα σημαντικές. Οι εκθέσεις ανά χώρα για το 2022 αξιολογούν την εφαρμογή των μέτρων που περιλαμβάνονται στα ΣΑΑ και προσδιορίζουν βασικές εκκρεμείς ή νεοεμφανιζόμενες προκλήσεις που δεν καλύπτονται επαρκώς στα ΣΑΑ, οι οποίες αποτελούν τη βάση για τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2022.

Όπως τονίζεται στην ενότητα I, οι αναθεωρήσεις της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς προς τα κάτω δεν επηρεάζουν την ανάγκη υλοποίησης του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων. Ως εκ τούτου, το τροποποιημένο ΣΑΑ θα πρέπει να διατηρεί το ίδιο επίπεδο φιλοδοξίας με το προηγούμενο σχέδιο.

Όσον αφορά τα κράτη μέλη που ζητούν δάνειο ή των οποίων η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά στο πλαίσιο του ΜΑΑ αυξάνεται (σημαντικά), πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το πλήρες σύνολο των ειδικών ανά χώρα συστάσεων για το 2019, το 2020 και το 2022 κατά την πραγματοποίηση προσθηκών στο αρχικό σχέδιο. Αυτό ισχύει ειδικότερα για τις πρόσθετες ανάγκες για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που προσδιορίστηκαν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2022, συμπεριλαμβανομένων όσων σχετίζονται με την ανάγκη μείωσης των ενεργειακών εξαρτήσεων. Η παρουσίαση προσθηκών αποτελεί επίσης ευκαιρία να αντιμετωπιστούν προκλήσεις που προσδιορίστηκαν στους προηγούμενους κύκλους του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου οι οποίες δεν καλύπτονταν καθόλου ή καλύπτονταν μόνο εν μέρει στο εγκεκριμένο ΣΑΑ.

Κατά την κατάρτιση της προσθήκης τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι ο αντίκτυπος των προτεινόμενων αλλαγών στη δημοσιονομική βιωσιμότητα συνάδει με τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2022 που αφορούν δημοσιονομικά και δημοσιονομικά-διαρθρωτικά θέματα, όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο. Κατά την αξιολόγηση και την παρουσίαση του δημοσιονομικού αντικτύπου των προτεινόμενων τροποποιήσεων στο οικείο ΣΑΑ, τα κράτη μέλη που έχουν νόμισμα το ευρώ θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα επικαιροποιημένα μέτρα του ΣΑΑ συνάδουν με τις προτεραιότητες που προσδιορίζονται στην πιο πρόσφατη σύσταση για την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ, η οποία εκδόθηκε από το Συμβούλιο.

(*) Στο πλαίσιο του τακτικού κύκλου του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις προτείνονται συνήθως από την Επιτροπή προς τα τέλη Μαΐου / τις αρχές Ιουνίου, εγκρίνονται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και εκδίδονται τελικά από το Συμβούλιο στις αρχές Ιουλίου.

Γ) Ο συνολικός αντίκτυπος του ΣΑΑ

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του 2021 σχετικά με τα ΣΑΑ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξηγούν σε ποιον βαθμό οι προτεινόμενες αλλαγές αναμένεται να μεταβάλουν τον συνολικό αντίκτυπο των οικείων ΣΑΑ. Η εξήγηση αυτή θα πρέπει να παρουσιάζει τον αναμενόμενο αντίκτυπο του τροποποιημένου ΣΑΑ συνολικά, λαμβάνοντας υπόψη τα μέτρα που προστίθενται ή καταργούνται. Κατ' εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών του 2021 σχετικά με τα ΣΑΑ, θα πρέπει να αποτυπώνονται τα ακόλουθα στοιχεία:

- μακροοικονομικές και κοινωνικές προοπτικές·
- μακροοικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις του ΣΑΑ·
- βιωσιμότητα·
- συνοχή.

Τα κράτη μέλη καλούνται να παρέχουν επικαιροποιημένα αριθμητικά στοιχεία σχετικά με τον αντίκτυπο των οικείων τροποποιημένων ΣΑΑ, στον βαθμό που τα εν λόγω στοιχεία έχουν αλλάξει σημαντικά σε σύγκριση με εκείνα που υποβλήθηκαν ως μέρος του προηγούμενως εγκεκριμένου ΣΑΑ. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν να βασίζονται στις πληροφορίες που παρέχονται στα οικεία εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων και μπορούν να χρησιμοποιούν διαπαραπομπές, εάν χρειάζεται. Η έκταση των νέων πληροφοριών που παρέχονται θα πρέπει να είναι ανάλογη προς τις αλλαγές που προτείνονται στην προσθήκη.

Δ) Συνοχή

Ο αντίκτυπος των προτεινόμενων αλλαγών στη συνοχή του τροποποιημένου ΣΑΑ θα πρέπει να παρουσιάζεται εξηγώντας τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ νέων ή τροποποιημένων μέτρων και όσων περιλαμβάνονται στο προηγούμενως εγκεκριμένο ΣΑΑ, με αναφορά τόσο στα μέτρα που διατηρούνται όσο και στα μέτρα που αποσύρθηκαν στο τροποποιημένο σχέδιο. Τα κράτη μέλη καλούνται επίσης να εξηγήσουν τον τρόπο με τον οποίο διατηρείται η συνολική ισορροπία μεταξύ μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων. Τα νέα ή τροποποιημένα μέτρα δεν θα πρέπει να δημιουργούν ασυνέπειες και να επιδεινώνουν τη συνολική συνοχή του ΣΑΑ.

Ε) Ισότητα των φύλων και ίσες ευκαιρίες για όλους

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να περιγράφουν τον τρόπο με τον οποίο οι αλλαγές επηρεάζουν τη συμβολή των οικείων τροποποιημένων ΣΑΑ στην επίτευξη των στόχων της ισότητας των φύλων και των ίσων ευκαιριών για όλους. Στο πλαίσιο των πρόσφατων εξελίξεων, ο μετριασμός των κινδύνων ενεργειακής φτώχειας είναι ζωτικής σημασίας.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν τις κατευθυντήριες γραμμές του 2021 σχετικά με τα ΣΑΑ για τον σκοπό αυτό, αποτυπώνοντας παράλληλα τις πρόσφατες εξελίξεις. Για παράδειγμα:

- Να εξετάζουν πώς μπορούν να συνεκτιμηθούν με τον καλύτερο τρόπο αυτοί οι στόχοι στη διαδικασία υλοποίησης και παρακολούθησης, λαμβάνοντας υπόψη την πείρα που έχουν αποκτήσει μέχρι στιγμής από την υλοποίηση των σχεδίων τους.
- Να προβλέπουν τη συμμετοχή φορέων ισότητας και καταπολέμησης των διακρίσεων στην υλοποίηση των ΣΑΑ, για παράδειγμα στο πλαίσιο των σχετικών φορέων παρακολούθησης.
- Να αποτυπώνουν καλύτερα αυτούς τους στόχους στα αναθεωρημένα ορόσημα και τους αναθεωρημένους ποσοτικούς στόχους, για παράδειγμα με την κατανομή τους ανά φύλο, ηλικία, αναπηρία, φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, όπου είναι δυνατόν.

Η έκταση των νέων πληροφοριών που παρέχονται θα πρέπει να είναι ανάλογη προς τις αλλαγές που προτείνονται στην προσθήκη.

ΣΤ) Διασυνοριακά και πολυκρατικά έργα

Τα περισσότερα από τα εγκεκριμένα ΣΑΑ περιλαμβάνουν πολυκρατικές ή διασυνοριακές πρωτοβουλίες. Αυτές περιλαμβάνουν κυρίως τη συμμετοχή σε σημαντικά έργα κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις. Στο πλαίσιο της πιθανής αναθεώρησης των οικείων ΣΑΑ, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται θερμά να εξετάζουν το ενδεχόμενο ενίσχυσης της στήριξης των διασυνοριακών ή πολυκρατικών πρωτοβουλιών, ειδικότερα όσων εναρμονίζονται με τους στόχους του REPowerEU.

Z) Κρατικές ενισχύσεις

Οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται πλήρως στις πρόσθετες ή αναθεωρημένες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις. Αποτελεί ευθύνη κάθε κράτους μέλους να διασφαλίζει ότι οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις συμμορφώνονται με τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις και ακολουθούν τις ισχύουσες διαδικασίες για τις κρατικές ενισχύσεις. Τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το κανονιστικό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των κατευθυντήριων γραμμών του 2022 για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του κλίματος, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενέργειας (CEEAG) ⁽⁹⁾ κατά τον σχεδιασμό των οικείων ΣΑΑ. Επίσης, ο γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία (στο εξής: ΓΚΑΚ) χαρακτηρίζει συγκεκριμένες κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων ως συμβατές με τη Συνθήκη, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν σαφείς προϋποθέσεις, και απαλλάσσει τις κατηγορίες αυτές από την υποχρέωση προηγούμενης κοινοποίησης στην Επιτροπή και έγκρισης από αυτήν. Για παράδειγμα, όσον αφορά τα μέτρα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να λαμβάνουν υπόψη τις διατάξεις του τμήματος 4 του ΓΚΑΚ σχετικά με τις ενισχύσεις για έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία και του τμήματος 7 σχετικά με τις ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος.

Το προσωρινό πλαίσιο κρίσης για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης που εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 23 Μαρτίου 2022 για τη στήριξη της οικονομίας της ΕΕ στο πλαίσιο της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία μπορεί επίσης να είναι σημαντικό για την αξιολόγηση των μέτρων του ΜΑΑ από την άποψη της χορήγησης κρατικών ενισχύσεων σε μεμονωμένες περιπτώσεις, όταν η ενίσχυση αντιμετωπίζει τις οικονομικές συνέπειες της επίθεσης της Ρωσίας εναντίον της Ουκρανίας.

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του 2021 σχετικά με τα ΣΑΑ και το σχετικό υπόδειγμα, τα κράτη μέλη καλούνται να διευκρινίζουν στα επικαιροποιημένα ΣΑΑ, για κάθε νέα ή αναθεωρημένη μεταρρύθμιση και επένδυση, αν θεωρούν ότι απαιτείται κοινοποίηση κρατικής ενίσχυσης για το μέτρο και, εάν ναι, να παρέχουν ένδειξη του χρονοδιαγράμματος της προκαταρκτικής κοινοποίησης και της κοινοποίησης. Εάν το κράτος μέλος θεωρεί ότι δεν απαιτείται κοινοποίηση για το μέτρο, θα πρέπει να περιλαμβάνει αναφορά στην υφιστάμενη απόφαση έγκρισης κρατικής ενίσχυσης ή στις διατάξεις του ΓΚΑΚ ή άλλων κανονισμών απαλλαγής κατά κατηγορία που θεωρείται ότι ισχύουν για το μέτρο, με τις σχετικές αιτιολογήσεις, ή περιγραφή των λόγων για τους οποίους το μέτρο δεν χαρακτηρίζεται ως κρατική ενίσχυση. Κατά την πρόβλεψη του χρονοδιαγράμματος για την επίτευξη των σχετικών οροσήμων και ποσοτικών στόχων, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της επαρκή χρόνο για την εκκαθάριση κάθε κρατικής ενίσχυσης που ενδέχεται να υπάρχει στα σχετικά επενδυτικά μέτρα και για την οποία απαιτείται κοινοποίηση κρατικής ενίσχυσης. Η Επιτροπή είναι έτοιμη να παρέχει προκαταρκτική καθοδήγηση στα κράτη μέλη σχετικά με τη συμμόρφωση κάθε επένδυσης που προβλέπεται στα οικεία τροποποιημένα ΣΑΑ με το κανονιστικό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να κοινοποιούν το χρονοδιάγραμμα της (προκαταρκτικής) κοινοποίησης στην Επιτροπή, ώστε να διασφαλίζεται επαρκής δυνατότητα πρόβλεψης.

Με βάση την πείρα σε μέτρα που έχουν συμπεριληφθεί στα ΣΑΑ και έχουν εξεταστεί από την άποψη των κρατικών ενισχύσεων, η έγκαιρη επικοινωνία με τις υπηρεσίες της Επιτροπής κατά την κατάρτιση των ΣΑΑ είναι θεμελιώδους σημασίας για την ταχεία αξιολόγηση των κοινοποιούμενων μέτρων από άποψη κρατικών ενισχύσεων. Τα κράτη μέλη καλούνται να συμμετάσχουν σε συζητήσεις με τις υπηρεσίες της Επιτροπής προκειμένου να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητες που παρέχονται τα διάφορα πλαίσια κρατικών ενισχύσεων, προκειμένου να σχεδιάζουν μέτρα σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες.

2. Περιγραφή των αλλαγών

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του 2021 σχετικά με τα ΣΑΑ και το σχετικό υπόδειγμα, το τμήμα αυτό θα πρέπει να είναι διαρθρωμένο ανά συνιστώσα. Το τμήμα θα πρέπει να παρέχεται μόνο για τις συνιστώσες στις οποίες πραγματοποιούνται αλλαγές. Δεν θα πρέπει να επαναλαμβάνει πληροφορίες που παρέχονται σε άλλα τμήματα, αλλά να αναφέρει ποιες αλλαγές πραγματοποιούνται σε σύγκριση με το προηγούμενως εγκεκριμένο ΣΑΑ (με ακριβείς αναφορές στα σχετικά τμήματα και μέτρα).

Τα κράτη μέλη μπορούν να βασίζονται στις υφιστάμενες συνιστώσες για την προσθήκη περιορισμένου αριθμού μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων του ίδιου θέματος (π.χ. ένα νέο μέτρο ανακαίνισης κτιρίων μπορεί να προστεθεί σε υφιστάμενη συνιστώσα σχετικά με την ενεργειακή ανακαίνιση). Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να προσθέτουν εντελώς νέες συνιστώσες στην περίπτωση νέων επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων με διαφορετικές προτεραιότητες.

A) Περιγραφή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων

Για κάθε συνιστώσα στην οποία υπάρχουν αλλαγές στα υποκείμενα μέτρα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναφέρουν ποιες επενδύσεις ή μεταρρυθμίσεις «προστίθενται», «καταργούνται» ή «τροποποιούνται» σε σύγκριση με το ΣΑΑ βάσει του οποίου εκδόθηκε η προηγούμενη εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου.

⁽⁹⁾ SEC(2022) 70 final — SWD(2022) 19 final — SWD(2022) 20 final.

Αξιοποίηση των χρηματοδοτικών μέσων

Η αξιοποίηση των χρηματοδοτικών μέσων που χρηματοδοτούνται ή υποστηρίζονται από κονδύλια του ΜΑΑ, συμπεριλαμβανομένων των δανείων, μπορεί να αποτελέσει ελκυστική λύση για την υλοποίηση των επενδύσεων που προβλέπονται στα ΣΑΑ για διάφορους λόγους:

- Τα χρηματοδοτικά μέσα μπορούν να ενσωματώνουν την αποπληρωμή του κεφαλαίου που λαμβάνουν οι δικαιούχοι στο κράτος μέλος, περιορίζοντας έτσι τη δημιουργία δημόσιου χρέους μακροπρόθεσμα.
- Πρέπει να παρέχουν δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης των ροών, συμπεριλαμβανομένης της αποπληρωμής του κεφαλαίου, για τους ίδιους στόχους πολιτικής, μεταξύ άλλων μετά το 2026, και/ή για την αποπληρωμή των δανείων στο πλαίσιο του ΜΑΑ.
- Μπορούν να χρησιμεύσουν για τη χρηματοδότηση πολλών μικρών επενδύσεων εντός ενός συνεκτικού πλαισίου και να διευκολύνουν την προσέγγιση δυνητικών δικαιούχων μέσω αποκεντρωμένων δομών εταίρων.
- Μπορούν να συμβάλουν στην αξιοποίηση πρόσθετων χρηματοδοτικών πόρων ή κοινών επενδύσεων, ειδικότερα από ιδιωτικές εταιρείες και ιδιωτικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Από τα 22 ΣΑΑ που εγκρίθηκαν έως το τέλος Φεβρουαρίου 2022, 15 σχέδια περιλαμβάνουν συνολικά 53 χρηματοδοτικά μέσα ύψους περίπου 22,4 δισ. EUR, από τα οποία 19,9 δισ. EUR χρηματοδοτήθηκαν με δάνεια στο πλαίσιο του ΜΑΑ. Υποστηρίζουν θέματα τα οποία είναι ιδιαίτερα σημαντικά στο πλαίσιο των τελευταίων γεωπολιτικών προκλήσεων, όπως η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση των επιχειρήσεων, η ενεργειακή απόδοση, η καινοτομία, η κοινωνική στέγαση ή η γεωργία. Περιλαμβάνουν χρηματοδοτούμενα μέσα (δάνεια, ίδια κεφάλαια, οιονεί ίδια κεφάλαια/ ενδιάμεση χρηματοδότηση, επιχειρηματικά κεφάλαια) και μη χρηματοδοτούμενα μέσα (εγγυήσεις και επιδοτήσεις επιτοκίου). Τα χρηματοδοτούμενα μέσα ανέρχονται σε 19,2 δισ. EUR περίπου. Στους εταίρους υλοποίησης περιλαμβάνονται η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΑΕ), η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ), εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες και ιδρύματα, κρατικοί οργανισμοί ή ταμεία, υπουργεία και εμπορικές τράπεζες.

Με βάση τα υφιστάμενα σχέδια, θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν τα ακόλουθα είδη χρηματοδοτικών μέσων:

- μέσα εγγυήσεων για την εξάλειψη των κινδύνων που συνδέονται με καθεστώς ανακαίνισης για την επίτευξη ενεργειακής απόδοσης·
- συμβάσεις αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ΣΑΗΕ) για επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·
- επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου σε εταιρείες ή σε μετοχικά κεφάλαια που στηρίζουν την πράσινη μετάβαση.

Στο παράρτημα παρέχονται περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την αξιοποίηση χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο του ΜΑΑ, με βάση την πείρα που αποκτήθηκε από την κατάρτιση και την υλοποίηση των αρχικών ΣΑΑ.

B) Διαστάσεις σχετικές με την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξηγούν σε ποιον βαθμό τα τροποποιημένα ΣΑΑ θα συμβάλουν στην πράσινη μετάβαση και στη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης της ΕΕ, καθώς και σε μια διαχρονική ψηφιακή μετάβαση και μια ισχυρή ψηφιακή ενιαία αγορά, ή στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που απορρέουν από αυτήν. Στο πλαίσιο αυτό μπορεί να περιλαμβάνονται μέτρα έρευνας και καινοτομίας με σχετικό χρονοδιάγραμμα. Οι δύο αυτές μεταβάσεις πρέπει να θεωρούνται αλληλοενισχυόμενες, σύμφωνα με την έννοια της διττής μετάβασης, και θα εξετάζονται ταυτόχρονα από την Επιτροπή.

Η πράσινη διάσταση των μέτρων του ΣΑΑ θα συνεχίσει να αξιολογείται τόσο στο πλαίσιο μιας ποιοτικής προσέγγισης (της σύνδεσης μεταξύ των εν λόγω μέτρων και των ενεργειακών, κλιματικών και περιβαλλοντικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει κάθε κράτος μέλος) όσο και στο πλαίσιο μιας ποσοτικής προσέγγισης (η συνολική συμβολή του τροποποιημένου ΣΑΑ στην επίτευξη κλιματικών στόχων πρέπει να αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 37 % των συνολικών κονδυλίων του σχεδίου —βλ. τμήμα Χ σχετικά με την παρακολούθηση των κλιματικών δράσεων).

Τα κράτη μέλη καλούνται να εξηγήσουν τον τρόπο με τον οποίο το οικείο τροποποιημένο ΣΑΑ θα συμβάλει στην επίτευξη των κλιματικών στόχων της ΕΕ που θεσπίζονται στο νομοθέτημα για το κλίμα και λαμβάνει υπόψη τις δεσμες προσαρμογής στον στόχο του 55 % που προτάθηκαν τον Ιούλιο και τον Δεκέμβριο του 2021 ⁽¹⁰⁾. Η δέσμη προσαρμογής στον στόχο του 55 % καθορίζει νομοθετικές δράσεις για να καταστούν οι πολιτικές για το κλίμα, την ενέργεια, τη χρήση της γης, τις μεταφορές και τη φορολογία κατάλληλες για τη μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030, καθώς και για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας, η οποία κατοχυρώνεται στο ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα.

Η ψηφιακή διάσταση των μέτρων των ΣΑΑ θα συνεχίσει επίσης να αξιολογείται τόσο βάσει μιας ποιοτικής όσο και βάσει μιας ποσοτικής προσέγγισης. Στις 9 Μαρτίου 2021 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε την ανακοίνωση με τίτλο «Ψηφιακή πυξίδα 2030: η ευρωπαϊκή οδός για την ψηφιακή δεκαετία», η οποία είναι δομημένη με άξονα τέσσερα βασικά σημεία: δεξιότητες, ασφαλείς και βιώσιμες ψηφιακές υποδομές, ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων και ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών. Καθορίζει φιλοδοξούς ποσοτικούς στόχους σε επίπεδο ΕΕ για καθένα από αυτά τα σημεία, με ορίζοντα το 2030.

⁽¹⁰⁾ COM(2021) 550 final· COM(2021) 801 final.

Ακολούθησε πρόταση για απόφαση σχετικά με πρόγραμμα πολιτικής για το 2030 με τίτλο «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία», η οποία αναμένεται να τεθεί σε ισχύ έως το τέλος του 2022. Το πρόγραμμα θα θεσπίσει μια δομή διακυβέρνησης στο πλαίσιο της οποίας τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συνεργάζονται με δομημένο τρόπο για την επίτευξη των ποσοτικών στόχων και διευκολύνουν την υλοποίηση πολυκρατικών έργων. Τα κράτη μέλη καλούνται να αναφέρουν τον τρόπο με τον οποίο τυχόν πρόσθετα ή τροποποιημένα μέτρα για την αντιμετώπιση της ψηφιακής μετάβασης ή προκλήσεων που απορρέουν από αυτήν θα συμβάλουν στην υλοποίηση των τεσσάρων βασικών σημείων και στην επίτευξη των ποσοτικών στόχων για το 2030.

Όσον αφορά την ποσοτική προσέγγιση, η συνολική συνεισφορά του τροποποιημένου ΣΑΑ στην επίτευξη ψηφιακών στόχων πρέπει να αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 20 % των συνολικών κονδυλίων του σχεδίου.

Γ) Παρακολούθηση των κλιματικών δράσεων και ψηφιακή σήμανση

Ο κλιματικός στόχος του 37 % και ο ψηφιακός στόχος του 20 % που ορίζονται στο άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχεία ε) και στ) του κανονισμού ΜΑΑ, παραμένουν υποχρεωτικοί σε περίπτωση αλλαγών στο ΣΑΑ, ανεξάρτητα από τους λόγους για τους οποίους πραγματοποιούνται οι εν λόγω αλλαγές (με την εξαίρεση του κόστους μέτρων που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU και αφορούν την ψηφιακή σήμανση). Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη τη συνολική κατανομή του ΣΑΑ κατά την πραγματοποίηση αναθεωρήσεων στα οικεία ΣΑΑ, μεταξύ άλλων όταν η αναθεωρημένη χρηματοδοτική συνεισφορά έχει αυξηθεί ή μειωθεί.

Οι κατευθυντήριες γραμμές του 2021 σχετικά με τα ΣΑΑ εξακολουθούν να ισχύουν και, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξηγούν, για κάθε νέο ή τροποποιημένο μέτρο, τη συμβολή του στην επίτευξη των κλιματικών και ψηφιακών στόχων. Νέα αξιολόγηση της σήμανσης για την επαλήθευση της συνεχούς επίτευξης των δύο στόχων θα είναι αναγκαία σε περίπτωση αλλαγής του συνολικού εκτιμώμενου κόστους του ΣΑΑ ή του κόστους οποιονδήποτε μέτρων που φέρουν κλιματική ή ψηφιακή σήμανση. Αξιολόγηση σήμανσης θα πρέπει να διενεργείται επίσης σε περίπτωση αλλαγών στο αρχικό πεδίο εφαρμογής, τη φύση ή τον σχεδιασμό υφιστάμενων μέτρων.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι και οι δύο ποσοτικοί στόχοι υπολογίζονται για το τροποποιημένο ΣΑΑ στο σύνολό του, αποτελούμενο τόσο από το προηγούμενως εγκεκριμένο ΣΑΑ όσο και από την προσθήκη, εξαιρουμένου του κόστους των μέτρων που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU και αφορούν την ψηφιακή σήμανση. Οι συνεισφορές στην επίτευξη των κλιματικών και των ψηφιακών στόχων θα υπολογίζονται εκ νέου για το τροποποιημένο ΣΑΑ, με συνεκτίμηση των αλλαγών που επήλθαν στα μέτρα του ΣΑΑ και του τροποποιημένου συνολικού εκτιμώμενου κόστους. Η συνεισφορά στην επίτευξη των κλιματικών στόχων θα συγκρίνεται με τη συνολική κατανομή του ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU. Η συνεισφορά στην επίτευξη των ψηφιακών στόχων θα συγκρίνεται με τη συνολική κατανομή του ΣΑΑ, με την εξαίρεση των ποσών για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στο κεφάλαιο για το REPowerEU.

Με βάση την πείρα από τα 24 σχέδια που αξιολογήθηκαν θετικά έως τα τέλη Απριλίου 2022, για τα μέτρα που καλύπτουν πολλαπλούς τομείς, όπως στην περίπτωση των οριζόντιων μέτρων, είναι αναγκαίο να εφαρμοστεί η παρακολούθηση των κλιματικών δράσεων και η ψηφιακή σήμανση, κατά περίπτωση σε επίπεδο επιμέρους μέτρου (διακριτό μέρος ενός μέτρου το οποίο αφορά συγκεκριμένο πεδίο παρέμβασης) με τη χρήση διαφορετικών πεδίων παρέμβασης (σύμφωνα με τα παραρτήματα VI και VII του κανονισμού ΜΑΑ).

Επίσης, υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχεία ε) και στ) του κανονισμού ΜΑΑ και τα παραρτήματα VI και VII καθορίζουν τους εφαρμοστέους συντελεστές για τον υπολογισμό της στήριξης για την επίτευξη των κλιματικών και των ψηφιακών στόχων. Σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις, οι συντελεστές για τη στήριξη των κλιματικών στόχων μπορούν να αυξηθούν (έως 3 % συνολικά για την κλιματική σήμανση), υπό την προϋπόθεση ότι συνοδεύονται από μέτρα που αυξάνουν τον αντίκτυπό τους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αιτιολογούν επαρκώς τη χρήση τέτοιων διατάξεων, κατά περίπτωση.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να περιγράφουν τη συγκεκριμένη προσέγγιση που προτείνουν για τη σήμανση των εν λόγω μέτρων. Η Επιτροπή μπορεί να βοηθήσει τα κράτη μέλη να λάβουν παραδείγματα σχετικά με τον τρόπο σήμανσης παρόμοιων μέτρων στα ΣΑΑ που είχαν εγκριθεί προηγούμενως από το Συμβούλιο.

Δ) Μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

Η τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (2021/C 58/01), η οποία καθορίζει τις κατευθυντήριες αρχές και τις λεπτομέρειες για την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του ΜΑΑ, θα συνεχίσει να εφαρμόζεται πλήρως, με συνεκτίμηση των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών του. Παρέχει επίσης έναν «κατάλογο σημείων ελέγχου» που πρέπει να χρησιμοποιείται στην αυτοαξιολόγηση ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης, ο οποίος πρέπει να περιλαμβάνεται στο τροποποιημένο ΣΑΑ για κάθε μέτρο. Στην παρούσα ενότητα συνοψίζονται τα βασικά στοιχεία των κατευθυντήριων γραμμών και εξηγείται η εφαρμογή τους για νέα ή αναθεωρημένα μέτρα. Παρέχονται επίσης περαιτέρω διευκρινίσεις με βάση την πείρα που αποκτήθηκε από τα προηγούμενως εγκεκριμένα ΣΑΑ.

Πώς θα πρέπει να εφαρμόζεται η αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο των αναθεωρήσεων των ΣΑΑ;

Τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλλουν αυτοαξιολόγηση ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης για κάθε νέο ή τροποποιημένο μέτρο που περιλαμβάνεται στο τροποποιημένο ΣΑΑ, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες δεν εφαρμόζεται η αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (βλ. επίσης τμήμα 2.1 και παράρτημα Ι της τεχνικής καθοδήγησης σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»). Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθες οριζόντιες παράμετροι (βλ. επίσης παράρτημα, όπου αναφέρονται πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο συμμόρφωσης με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»):

- *Νέες διαθέσιμες εναλλακτικές λύσεις χαμηλού αντικτύπου:* Οι αρχές του τμήματος 2.4, συμπεριλαμβανομένης της υποσημείωσης 25 της τεχνικής καθοδήγησης σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», εξακολουθούν να ισχύουν για την αξιολόγηση νέων ή αναθεωρημένων μέτρων. Η αξιολόγηση ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης για τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τις πληροφορίες σχετικά με εναλλακτικές λύσεις χαμηλού αντικτύπου που ήταν διαθέσιμες κατά τον χρόνο υποβολής του τροποποιημένου ΣΑΑ.
- *Μη αύξηση του περιβαλλοντικού αντικτύπου σε σύγκριση με το αρχικό μέτρο:* Σε περίπτωση τροποποίησης υφιστάμενου μέτρου, η τροποποίηση δεν θα πρέπει να αυξάνει τον σχετικό περιβαλλοντικό αντίκτυπο του μέτρου σε σύγκριση με τον αντίκτυπο του αρχικού μέτρου. Αυτό θα πρέπει να αποδεικνύεται από το κράτος μέλος. Όταν υπάρχει αυξημένος αντίκτυπος, το κράτος μέλος θα πρέπει να αποδεικνύει ότι το μέτρο εξακολουθεί να συμμορφώνεται με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» παρά τον μεγαλύτερο περιβαλλοντικό αντίκτυπο του.
- *Μέτρα στο πλαίσιο του REPowerEU:* Μέτρα που προορίζονται ειδικά για την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της βιοενέργειας που πληροί τα κριτήρια βιωσιμότητας και μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 για την ανανεώσιμη ενέργεια (REDII), τα δίκτυα και την αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, την ενεργειακή απόδοση, τις υποδομές έτοιμες για υδρογόνο, έχουν ήδη συμπεριληφθεί στα εγκεκριμένα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας σύμφωνα με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης». Γενικά, τα εν λόγω μέτρα έλαβαν κλιματικό συντελεστή 100 % και, ως εκ τούτου, επωφεληθήκαν από απλουστευμένη αξιολόγηση ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης για τον στόχο του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής. Η δυνατότητα αυτή εξακολουθεί να υπάρχει για παρόμοια μέτρα στα τροποποιημένα ΣΑΑ τα οποία (μέτρα) πληρούν τις προϋποθέσεις για κλιματικό συντελεστή 100 %. Ομοίως, τα μέτρα για την προώθηση της απανθρακοποίησης της βιομηχανίας και την αύξηση του εξηλεκτρισμού θεωρούνται γενικά ότι συμμορφώνονται με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» για τον στόχο του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο μέρος II τμήμα Ι σημείο 3) στοιχείο Δ) του παρόντος εγγράφου κατευθυντήριων γραμμών.

Πώς θα πρέπει τα κράτη μέλη να αποδεικνύουν στα οικεία ΣΑΑ ότι τα μέτρα συμμορφώνονται με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»;

Σε περίπτωση αλλαγών, θα μπορούσαν να προβλεφθούν δύο κύρια σενάρια με διαφορετικό αντίκτυπο στη διαδικασία αξιολόγησης ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης:

- *Θέσπιση νέου μέτρου:* Εάν ένα κράτος μέλος επιλέξει να προσθέσει νέο μέτρο στο οικείο ΣΑΑ, θα πρέπει να ακολουθείται η ίδια διαδικασία όπως και για την αρχική υποβολή του ΣΑΑ. Το κράτος μέλος θα πρέπει να συμπληρώσει τον κατάλογο σημείων ελέγχου του παραρτήματος Ι της τεχνικής καθοδήγησης σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» προκειμένου να στηρίξει την ανάλυσή του σχετικά με το αν και σε ποιον βαθμό το νέο μέτρο έχει επιπτώσεις στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων.
- *Αλλαγή υφιστάμενου μέτρου:* Τα κράτη μέλη ενδέχεται να επιθυμούν να αλλάξουν τον σχεδιασμό, τη φύση ή το πεδίο εφαρμογής ενός υφιστάμενου μέτρου. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν την αντίστοιχη αξιολόγηση ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης, τροποποιώντας την ανάλογα ώστε να αποτυπώνονται οι αλλαγές στο μέτρο. Το κράτος μέλος θα πρέπει να αναφέρει το τμήμα του προηγούμενως εγκεκριμένου ΣΑΑ στο οποίο εμφανίζεται η αρχική αξιολόγηση ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης.

Ε) Ανοικτή στρατηγική αυτονομία

Οι κατευθυντήριες γραμμές του 2021 σχετικά με τα ΣΑΑ εξακολουθούν να αποτελούν σημείο αναφοράς για την αξιολόγηση της στρατηγικής αυτονομίας. Τα ΣΑΑ θα πρέπει να ενισχύουν την ανθεκτικότητα και τη στρατηγική αυτονομία της Ένωσης. Σύμφωνα με τη Διακήρυξη των Βερσαλλιών, τόσο το ενωσιακό όσο και το εθνικό επίπεδο θα πρέπει να αλληλοσυμπληρώνονται κατά την υλοποίηση μέτρων για τη διασφάλιση μιας πιο ισχυρής οικονομικής βάσης, με τη μείωση των στρατηγικών εξαρτήσεων.

Τα κράτη μέλη καλούνται επίσης να εστιάσουν στις κρίσιμες αξιακές αλυσίδες για βασικά υλικά και τεχνολογίες που συνδέονται με την πράσινη μετάβαση. Αυτές περιλαμβάνουν, ειδικότερα, την παραγωγή ενεργειακού εξοπλισμού και τεχνολογιών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Δεδομένης της τρέχουσας γεωπολιτικής κατάστασης, η οποία είναι πολύ πιθανό να συνεχιστεί τα επόμενα έτη, τα κράτη μέλη πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο παροχής στήριξης για την ανάπτυξη και την επέκταση των βιομηχανικών αξιακών αλυσίδων τους για την παραγωγή και την ανακύκλωση των τεχνολογικών εξαρτημάτων και εξοπλισμού χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών που απαιτούνται για την επίτευξη των ενεργειακών και κλιματικών στόχων τους. Η στήριξη της βιομηχανίας στο πλαίσιο αυτό μπορεί να καλύπτει την ικανότητα παραγωγής εξοπλισμού καθαρής τεχνολογίας, κυρίως ηλιακής ενέργειας, αιολικής ενέργειας, αντλιών θερμότητας, ηλεκτρολυτικών κυψελών και άλλων τεχνολογιών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Η στήριξη αυτή περιλαμβάνει μέτρα για την κυκλική οικονομία, προκειμένου να διασφαλιστεί ο εφοδιασμός με πρώτες ύλες σε κρίσιμους τομείς.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν αυτοαξιολόγηση ασφάλειας για επενδύσεις σε ψηφιακές ικανότητες και συνδεσιμότητα, κατά περίπτωση. Η αυτοαξιολόγηση ασφάλειας θα πρέπει να προσδιορίζει τυχόν ζητήματα ασφάλειας και τον τρόπο αντιμετώπισής τους. Τα κράτη μέλη που δεν το έχουν ήδη πράξει θα πρέπει να διενεργήσουν την εν λόγω αυτοαξιολόγηση και να υποβάλουν περαιτέρω εξηγήσεις που περιγράφουν τον τρόπο με τον οποίο τα μέτρα θα συμβάλουν στην ανοικτή στρατηγική αυτονομία και στην επίλυση των ζητημάτων ασφάλειας της Ένωσης. Πρόσθετες εξηγήσεις θα πρέπει να προσδιορίζουν σαφώς τους συναφείς κινδύνους και το είδος των μέτρων που προβλέπονται για τον μετριασμό τους.

ΣΤ) Ορόσημα, ποσοτικοί στόχοι και χρονοδιάγραμμα

Κατά την τροποποίηση των οικείων ΣΑΑ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι κάθε νέο ή τροποποιημένο μέτρο που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο του ΜΑΑ συνοδεύεται από αντίστοιχο σύνολο οροσήμων και ποσοτικών στόχων. Όταν καθορίζουν νέα ορόσημα και ποσοτικούς στόχους ή όταν προτείνουν τροποποιήσεις σε υφιστάμενα ορόσημα και ποσοτικούς στόχους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να τηρούν τις αρχές που περιγράφονται στις κατευθυντήριες γραμμές του 2021 σχετικά με τα ΣΑΑ, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ιδιαιτερότητα και την αρτιότητά τους.

Η πρόταση για νέα ή τροποποιημένα ορόσημα ή ποσοτικούς στόχους προκύπτει αυστηρά από τη συμπερίληψη νέων ή τροποποιημένων μέτρων στο τροποποιημένο ΣΑΑ. Αυτά υπόκεινται στις ίδιες απαιτήσεις όσον αφορά τη νομική βάση που δικαιολογεί την αναθεώρηση ενός προηγούμενου εγκεκριμένου ΣΑΑ, όπως προσδιορίζεται στην ενότητα I του παρόντος εγγράφου. Για παράδειγμα, μια επικαιροποίηση βάσει του άρθρου 18 ώστε να αντικατοπτρίζεται η αναθεωρημένη χρηματοδοτική συνεισφορά δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αναθεώρηση της ουσίας των οροσήμων ή των ποσοτικών στόχων μέτρων που δεν επηρεάζονται από την εν λόγω επικαιροποίηση. Η βασική αρχή είναι ότι δεν θα πρέπει να μειώνεται ο βαθμός φιλοδοξίας των υποκείμενων μέτρων. Δεν απαιτούνται ορόσημα και ποσοτικοί στόχοι για μέτρα που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU αλλά δεν λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη από τον ΜΑΑ.

Δεδομένου ότι τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε διασυνοριακά ή πολυκρατικά έργα που υποστηρίζουν τους στόχους του REPowerEU, θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή ώστε να διασφαλίζεται ο ορθός σχεδιασμός των σχετικών οροσήμων και ποσοτικών στόχων. Αφενός, θα πρέπει να υπάρχει σαφής καταμερισμός των οροσήμων και των ποσοτικών στόχων μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών που συμμετέχουν σε τέτοια έργα, ώστε να αποφεύγονται οι αλληλεπικαλύψεις και οι καθυστερήσεις στην αξιολόγηση και την υλοποίηση. Η επιτυχής ολοκλήρωση ενός σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη από εκείνη άλλου κράτους μέλους. Αφετέρου, τα ορόσημα και οι ποσοτικοί στόχοι θα πρέπει να σχεδιάζονται με σωστά συντονισμένο τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή αξιολόγηση των αναπόφευκτων αλληλεξαρτήσεων μεταξύ των κρατών μελών και ο καθορισμός συνετών χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης. Η Επιτροπή είναι έτοιμη να βοηθήσει ομάδες κρατών μελών που συμμετέχουν σε διασυνοριακά ή πολυκρατικά έργα ώστε να διασφαλίσουν τον επαρκή σχεδιασμό των οροσήμων και των ποσοτικών στόχων τους.

Για να αποφεύγονται καθυστερήσεις στην υποβολή των αιτημάτων πληρωμής στην Επιτροπή, τα κράτη μέλη μπορούν να προτείνουν αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα για ορισμένα ορόσημα ή ποσοτικούς στόχους, υπό την προϋπόθεση ότι η φιλοδοξία των σχετικών μέτρων δεν μειώνεται από τις εν λόγω αλλαγές.

Η περίοδος υλοποίησης ορισμένων επενδύσεων που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU μπορεί να εκτείνεται πέραν του 2026. Σε τέτοιες περιπτώσεις, τα σχετικά ορόσημα και οι σχετικοί ποσοτικοί στόχοι θα πρέπει να σχεδιάζονται με τρόπο ώστε να περιλαμβάνουν μόνο δράσεις που υποστηρίζονται από τον ΜΑΑ εντός του κύκλου ζωής του μηχανισμού, ενώ ο σχεδιασμός των μέτρων θα πρέπει να προσδιορίζει με σαφήνεια ποια στάδια υλοποίησης θα υποστηριχθούν με εθνικά ή άλλα κονδύλια της ΕΕ μετά το 2026. Στην περίπτωση που ένα κράτος μέλος προτείνει να τροποποιήσει το οικείο ΣΑΑ βάσει του άρθρου 21, αλλαγές στα υφιστάμενα ορόσημα και τους υφιστάμενους ποσοτικούς στόχους μπορούν να πραγματοποιούνται μόνο στον βαθμό που συνδέονται με τις αντικειμενικές περιστάσεις που προβάλλονται για την αιτιολόγηση της τροποποίησης. Όπως εξηγείται στο μέρος 1 του παρόντος εγγράφου κατευθυντήριων γραμμών, θα πρέπει να υπάρχει αιτιώδης συνάφεια μεταξύ των αντικειμενικών περιστάσεων και των προτεινόμενων αλλαγών.

Τα σφάλματα εκ παραδρομής που εντοπίζονται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου μπορούν να επισημαίνονται στην Επιτροπή και το Συμβούλιο ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της υλοποίησης των ΣΑΑ. Θα ληφθούν υπόψη στην πρόταση της Επιτροπής για νέα/αναθεωρημένη εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου ή σε ειδικό διορθωτικό.

Ζ) Χρηματοδότηση και κόστος

Νέα μέτρα: Τα κράτη μέλη παρέχουν το εκτιμώμενο συνολικό κόστος των νέων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που προτείνονται σε προσθήκη. Η υποχρέωση αυτή αφορά επίσης μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια για το REPowerEU. Δεν απαιτούνται πληροφορίες κοστολόγησης για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που δεν χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΜΑΑ.

Αναθεωρημένα μέτρα: Για κάθε αναθεωρημένο μέτρο, όταν οι αλλαγές επηρεάζουν τις εκτιμήσεις κόστους, το κράτος μέλος παρέχει επικαιροποιημένες εκτιμήσεις κοστολόγησης. Εάν η αλλαγή αφορά μόνο την κλίμακα του μέτρου, η αναθεώρηση του εκτιμώμενου κόστους θα πρέπει να πραγματοποιείται σε αναλογική βάση.

Μεθοδολογία: Κατά την κατάρτιση αυτών των εκτιμήσεων κόστους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ακολουθούν τις ειδικές οδηγίες που παρέχονται στις κατευθυντήριες γραμμές του 2021 σχετικά με τα ΣΑΑ. Κατά κανόνα, τα κράτη μέλη δεν αναμένεται να υποβάλλουν αναθεωρημένες εκτιμήσεις κόστους για μέτρα που δεν είναι ούτε νέα ούτε τροποποιημένα. Τα κράτη μέλη μπορούν να υποβάλλουν επικύρωση των εκτιμήσεων κόστους από ανεξάρτητο δημόσιο φορέα, η οποία θα μπορούσε να συμβάλλει στην ενίσχυση της αξιοπιστίας των εκτιμήσεων.

3. Συμπληρωματικότητα και υλοποίηση των ΣΑΑ

A) Συνέπεια με άλλες πρωτοβουλίες

Σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού ΜΑΑ, όλα τα ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένων των προσθηκών, συνάδουν με τις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις (γενικά, τις συστάσεις του 2019, του 2020 και του 2022), καθώς και με τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων, στα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ) και στις επικαιροποιήσεις τους βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, στα εδαφικά σχέδια δίκαιης μετάβασης, στα σχέδια υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και στα επιχειρησιακά προγράμματα.

- Για λόγους συνέπειας με τις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις και τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων, ανατρέξτε στην ενότητα του παρόντος εγγράφου κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο.
- Οι προσθήκες θα πρέπει επίσης να συνάδουν με τις δραστηριότητες για την επίτευξη μιας κλιματικά ουδέτερης οικονομίας που θα έχουν προβλεφθεί στα εδαφικά σχέδια δίκαιης μετάβασης.
- Τέλος, οι προσθήκες θα πρέπει να συνάδουν με τις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και τα επιχειρησιακά προγράμματα που θα έχουν εγκριθεί μετά την έγκριση των αρχικών ΣΑΑ. Δεδομένου ότι όλα τα κράτη μέλη βρίσκονται στη διαδικασία οριστικοποίησης των οικείων συμφωνιών εταιρικής σχέσης (ή τις έχουν οριστικοποιήσει), θα πρέπει να εξηγήσουν τον τρόπο με τον οποίο τα νέα ή τροποποιημένα μέτρα του ΣΑΑ είναι συμπληρωματικά προς την υλοποίηση των προγραμμάτων της περιόδου 2021-2027 ⁽¹⁾, λαμβάνοντας υπόψη τη δυνατότητα μεταφοράς κονδυλίων σύμφωνα με τα άρθρα 26 και 26α του κανονισμού ΜΑΑ.

B) Συμπληρωματικότητα της χρηματοδότησης

Σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού ΜΑΑ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη συμπληρωματικότητα και την (πιθανή) άλλη χρηματοδότηση της ΕΕ που παρέχεται ή προβλέπεται για κάθε νέο ή τροποποιημένο μέτρο. Ανατρέξτε στην ενότητα II παράγραφος 1 σχετικά με το κεφάλαιο για το REPowerEU για ειδική καθοδήγηση όσον αφορά τη συμπληρωματικότητα των σχετικών μέτρων. Εάν το κράτος μέλος προτίθεται να καταργήσει ή να περιορίσει ένα μέτρο ή προτίθεται να αξιοποιήσει άλλο χρηματοδοτικό πρόγραμμα για την χρηματοδότηση/υλοποίηση αυτού του μέτρου, αυτό θα πρέπει επίσης να αναφέρεται. Επίσης, το κράτος μέλος θα πρέπει να κοινοποιεί στην Επιτροπή οποιεσδήποτε αλλαγές σε σχέση με τις άλλες μεθόδους χρηματοδότησης και για μέτρα που έχουν ήδη αποτελέσει μέρος του προηγούμενου εγκεκριμένου ΣΑΑ.

Κατά την απόδειξη της συμπληρωματικότητας μεταξύ των διαφόρων μέτρων για το REPowerEU στο πλαίσιο του ΜΑΑ και εκτός του πλαισίου του ΜΑΑ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναφέρουν σαφώς τις πηγές χρηματοδότησης, π.χ. προσδιορίζοντας ποια μέτρα στηρίζονται από τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» —υπό την προϋπόθεση ότι έχουν καθεστώς έργων κοινού ενδιαφέροντος, ή το Ταμείο Εκσυγχρονισμού. Εάν το ίδιο μέτρο υποστηρίζεται τόσο από τον ΜΑΑ όσο και από άλλες πηγές χρηματοδότησης της ΕΕ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να οριοθετούν σαφώς τις δαπάνες που καλύπτονται από κάθε χρηματοδοτικό μέσο, προκειμένου να αποφεύγεται η διπλή χρηματοδότηση.

Γ) Αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διευκρινίζουν στο τροποποιημένο ΣΑΑ αν έχουν αλλάξει οι λεπτομέρειες που έχουν καθοριστεί για τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας της χρηματοδότησης και της συμμόρφωσης με το άρθρο 9 του κανονισμού ΜΑΑ. Στο πλαίσιο αυτό, οι κατευθυντήριες γραμμές του 2021 σχετικά με τα ΣΑΑ εξακολουθούν να εφαρμόζονται πλήρως. Όπως ορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές του 2021 σχετικά με τα ΣΑΑ και σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 4 στοιχείο ιη) του κανονισμού ΜΑΑ, το τμήμα του ΣΑΑ που αφορά τη συμπληρωματικότητα θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τις ρυθμίσεις που αποσκοπούν στην αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης από τον ΜΑΑ και άλλα προγράμματα της Ένωσης. Τα μέτρα που υποστηρίζονται από τον ΜΑΑ μπορούν να λαμβάνουν πρόσθετη στήριξη από άλλα κονδύλια της ΕΕ μόνο όταν η εν λόγω στήριξη δεν καλύπτει τις ίδιες δαπάνες. Κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τον εν λόγω όρο, το κράτος μέλος πρέπει να λαμβάνει υπόψη δύο διακριτικά χαρακτηριστικά του ΜΑΑ σε σύγκριση με τα περισσότερα άλλα προγράμματα της Ένωσης:

⁽¹⁾ Ανατρέξτε στο μέρος 1 σχετικά με τις λεπτομέρειες για την υποβολή αιτημάτων για μεταφορές κονδυλίων μεταξύ του ΜΑΑ και ταμείων της πολιτικής συνοχής.

- Ο ΜΑΑ είναι ένα μέσο που βασίζεται στις επιδόσεις, στο πλαίσιο του οποίου η χρηματοδότηση δεν συνδέεται με το κόστος, αλλά εκταμιεύεται σε δόσεις μετά την ικανοποιητική εκπλήρωση των οροσήμων και των ποσοτικών στόχων. Ωστόσο, κάθε ΣΑΑ περιλαμβάνει εκτίμηση κόστους, η οποία προσδιορίζει σαφώς το μέρος ενός μέτρου και τις συναφείς δαπάνες που υποστηρίζονται από τον ΜΑΑ. Ως εκ τούτου, τα ορόσημα και οι ποσοτικοί στόχοι θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν μόνο τις δράσεις που στηρίζονται από τον ΜΑΑ. Η βασική αντίληψη ότι οι εν λόγω δαπάνες καλύπτονται από κονδύλια του ΜΑΑ συμβάλλει στο να αποφευχθεί η χρήση της στήριξης από άλλα κονδύλια της Ένωσης για την κάλυψη των ιδίων δαπανών.
- Σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 του κανονισμού ΜΑΑ, δικαιούχοι του ΜΑΑ είναι τα κράτη μέλη και όχι οι τελικοί αποδέκτες των κονδυλίων, όπως ιδιώτες ή επιχειρήσεις. Ωστόσο, τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα να διασφαλίζουν ότι κανένας τελικός αποδέκτης δεν λαμβάνει χρηματοδότηση πέραν των πραγματικών δαπανών του και ότι κανένας τελικός αποδέκτης δεν λαμβάνει διαφορετική χρηματοδότηση από την ΕΕ που καλύπτει τις ίδιες δαπάνες.

Δ) Εφαρμογή

Το πλαίσιο εφαρμογής αξιολογήθηκε ως μέρος των αρχικών ΣΑΑ και θεωρείται ότι τα κράτη μέλη θα συνεχίσουν να βασίζονται στις ίδιες ρυθμίσεις για την εφαρμογή των οικείων τροποποιημένων ΣΑΑ. Ωστόσο, θα πρέπει να εξηγούνται τυχόν προτεινόμενες αλλαγές στο πλαίσιο εφαρμογής.

Σε περίπτωση που τα κράτη μέλη έχουν αντιμετωπίσει μέχρι στιγμής δυσκολίες στην εφαρμογή των οικείων ΣΑΑ (για παράδειγμα, λόγω έλλειψης διοικητικής ικανότητας, μη αναπτυγμένου συστήματος ΤΠ ή ανεπαρκώς σαφούς εντολής για τις αρμόδιες αρχές), ενθαρρύνονται να εξετάζουν εκ νέου προληπτικά τις υφιστάμενες ρυθμίσεις τους ώστε να τις καταστήσουν αποδοτικότερες. Τα κράτη μέλη καλούνται επίσης να συζητήσουν με την Επιτροπή την πείρα που έχουν αποκτήσει μέχρι στιγμής, προκειμένου να προσδιοριστεί αν οποιεσδήποτε αλλαγές στο πλαίσιο εφαρμογής μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση της υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων.

Όταν ένα κράτος μέλος τροποποιεί το οικείο ΣΑΑ προκειμένου να επωφεληθεί από μεγαλύτερη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά ή από αίτημα χορήγησης δανείου, θα πρέπει να αποδεικνύει ότι οι αρχές που είναι επιφορτισμένες με τον συντονισμό και την εφαρμογή του σχεδίου διαθέτουν επαρκή διοικητική ικανότητα και την κατάλληλη εντολή.

Οι κατευθυντήριες γραμμές του 2021 σχετικά με τα ΣΑΑ εξακολουθούν επίσης να ισχύουν όσον αφορά τη χρήση του μέσου τεχνικής υποστήριξης στον ΜΑΑ. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να χρησιμοποιούν το μέσο τεχνικής υποστήριξης για την υλοποίηση επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων του κεφαλαίου για το REPowerEU. Τα κράτη μέλη καλούνται να αναφέρουν αν επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν το άρθρο 7 παράγραφος 2 του κανονισμού ΜΑΑ στο πλαίσιο της συγκεκριμένης μεταρρύθμισης ή επένδυσης την οποία θα αφορά η τεχνική υποστήριξη. Όταν ένα κράτος μέλος έχει ζητήσει ή προτίθεται να ζητήσει οριζόντια υποστήριξη βάσει του μέσου τεχνικής υποστήριξης σε σχέση με την υλοποίηση του ΣΑΑ, π.χ. για μέτρα επικοινωνίας, καλείται να περιλαμβάνει σχετική αναφορά σε αυτό το τμήμα.

Ε) Διαδικασία διαβούλευσης

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν περίληψη της διαδικασίας διαβούλευσης που διενεργήθηκε σύμφωνα με τα οικεία εθνικά νομικά πλαίσια και είχε ως αποτέλεσμα την υποβολή του τροποποιημένου ΣΑΑ / της προσθήκης. Η διαδικασία διαβούλευσης θα πρέπει να είναι ανάλογη του μεγέθους των αλλαγών που πραγματοποιούνται στα ΣΑΑ. Για παράδειγμα, τροποποιήσεις που αντικατοπτρίζουν μια ελαφρώς τροποποιημένη χρηματοδοτική κατανομή δεν απαιτούν το ίδιο είδος διαδικασίας διαβούλευσης με ένα αίτημα για δάνειο μεγάλου ύψους.

Καθώς η έκταση των διαβουλεύσεων κατά την κατάρτιση των αρχικών ΣΑΑ διέφερε, δεδομένης ειδικότερα της κατάστασης έκτακτης ανάγκης λόγω της COVID-19, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να ενισχύσουν τη διαδικασία αυτή σε περίπτωση τροποποίησης των οικείων ΣΑΑ. Θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινωνικών εταίρων, των μη κυβερνητικών οργανώσεων και, κατά περίπτωση, των ενδιαφερόμενων μερών από τον γεωργικό τομέα, συμμετέχουν στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την παρακολούθηση τυχόν νέων ή αναθεωρημένων μέτρων, σύμφωνα με τα οικεία εθνικά νομικά πλαίσια, με έγκαιρο και ουσιαστικό τρόπο.

Για την εφαρμογή σχετικών μέτρων, μπορεί να είναι σκόπιμο τα κράτη μέλη να συμπεριλαμβάνουν όρους που συνδέονται με περιφερειακά ή τοπικά ζητήματα σε ορόσημα ή ποσοτικούς στόχους που έχουν γεωγραφική διάσταση (για παράδειγμα, με την προσθήκη ειδικών όρων που συνδέονται με τη διαβούλευση με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές). Μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν παρόμοιους όρους για τη διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και, κατά περίπτωση, με τα ενδιαφερόμενα μέρη από τον γεωργικό τομέα που συνδέεται με την υλοποίηση σχετικών μεταρρυθμίσεων ή επενδύσεων.

Επίσης, το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο θα αποτελέσει σημαντικό πλαίσιο για να συζητηθεί με τα ενδιαφερόμενα μέρη η πρόοδος όσον αφορά την υλοποίηση των ΣΑΑ, σύμφωνα με τις πρακτικές και τις παραδόσεις κάθε κράτους μέλους. Επιπρόσθετα, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να χρησιμοποιήσουν τα οικεία εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων για να περιγράψουν τις διαβουλεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι στιγμής και για να περιγράψουν συνοπτικά τις διαβουλεύσεις που προβλέπονται για το μέλλον.

Η υλοποίηση των ΣΑΑ θα είναι επιτυχής μόνο με ισχυρή ανάλυση ευθύνης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς και με τη στήριξη των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών.

ΣΤ) Λογιστικοί και λοιποί έλεγχοι

Τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου είναι απαραίτητα για τη διασφάλιση της πλήρους συμμόρφωσης των ΣΑΑ με το άρθρο 22 του κανονισμού ΜΑΑ. Στο πλαίσιο αυτό και υπό το πρίσμα των αλλαγών που προκύπτουν από την αναθεώρηση ενός ΣΑΑ, είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να αιτιολογούν με ακρίβεια τον τρόπο με τον οποίο εξακολουθούν να είναι κατάλληλες οι δομές ελέγχου που έχουν θεσπιστεί και, κατά περίπτωση, τον τρόπο με τον οποίο αυτές θα ενισχυθούν ώστε να διασφαλιστούν κατάλληλοι πόροι και δομές. Ειδικότερα, στην περίπτωση που το τροποποιημένο ΣΑΑ περιλαμβάνει νέα ή αναθεωρημένα μέτρα, το κράτος μέλος θα πρέπει να εξηγήει και να αποδεικνύει ότι οι δομές ελέγχου εξακολουθούν να είναι επαρκείς και/ή πώς θα ενισχυθεί η ικανότητά τους, συμπεριλαμβανομένης της στελέχωσης και των διαδικασιών, αναλογικά προς την αύξηση του μεγέθους του ΣΑΑ.

Όταν η προσθήκη δεν αυξάνει σημαντικά τη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά, αλλά επιφέρει, ωστόσο, αλλαγές σε σύγκριση με το αρχικό ΣΑΑ, τα κράτη μέλη καλούνται να υποβάλλουν επικαιροποιημένη εξήγηση των ρυθμίσεων και των συστημάτων ελέγχων, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος αποθετηρίου για τα δεδομένα των τελικών αποδεκτών.

Ζ) Επικοινωνία

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να εφαρμόζουν την οικεία στρατηγική επικοινωνίας, επικαιροποιώντας την, εάν είναι αναγκαίο για να συμπεριληφθούν οι νέες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, προκειμένου να διασφαλίζεται η ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την ενωσιακή χρηματοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού ΜΑΑ και το άρθρο 10 των συμφωνιών χρηματοδότησης. Κατά την υποβολή τροποποιημένων ΣΑΑ, τα κράτη μέλη καλούνται να περιγράψουν τα μέτρα που έχουν λάβει για την εκπλήρωση αυτών των υποχρεώσεων, ώστε να διευκολύνεται η παρακολούθηση από την Επιτροπή της συμμόρφωσης με τις προαναφερθείσες διατάξεις.

Οι εκστρατείες επικοινωνίας θα πρέπει να εστιάζουν στην ευαισθητοποίηση σχετικά με βασικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις· και στη βελτίωση των γνώσεων που έχει το ευρύ κοινό σχετικά με τα ΣΑΑ και τον σκοπό τους. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να επικεντρώνουν τις επικοινωνιακές δραστηριότητές τους για τον ΜΑΑ στα εξής:

- να εξηγήσουν και να υπενθυμίσουν τους στόχους του ΣΑΑ και τα οφέλη του για το κράτος μέλος·
- να παρουσιάσουν τους λόγους για τους οποίους οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις είναι επωφελείς για την κοινωνία, με πρακτικά στοιχεία·
- να διασφαλίσουν ότι η υψηλού επιπέδου πολιτική έγκριση του ΣΑΑ είναι επαρκώς προβλεπόμενη·
- να επικοινωνήσουν σχετικά με έργα που αποτελούν ορόσημα και να αποδώσουν την υλοποίησή τους στον ΜΑΑ·
- να ενθαρρύνουν δυνητικούς δικαιούχους να υποβάλουν αίτηση χρηματοδότησης στο πλαίσιο του ΣΑΑ·
- να αναδείξουν τη συνολική πρόοδο όσον αφορά την υλοποίηση τόσο των μεταρρυθμίσεων όσο και των επενδύσεων, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο τακτικών επαφών με τους κοινωνικούς εταίρους, τις επηρεαζόμενες κοινότητες και την κοινωνία των πολιτών γενικότερα.

Η Επιτροπή είναι επίσης διαθέσιμη μέσω του δικτύου Inform EU να συνδράμει τα κράτη μέλη στην υλοποίηση των οικείων εθνικών στρατηγικών επικοινωνίας, μεταξύ άλλων για τα τροποποιημένα ΣΑΑ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν σχετικά με το είδος του χρηματοδοτικού μέσου, τη σύστασή του και την επιλογή των οντοτήτων υλοποίησης / εντεταλμένων οντοτήτων και ενθαρρύνονται να συζητούν με τις υπηρεσίες της Επιτροπής την καλύτερη μέθοδο υλοποίησης για την προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους των μέτρων, τις υφιστάμενες δομές και τις συνδέσεις με το έργο των εταιρών.

Γενικά, τα κράτη μέλη έχουν δύο κύριες επιλογές όσον αφορά τη χρήση χρηματοδοτικών μέσων, είτε με τη μεταφορά χρημάτων από τον ΜΑΑ στη συνιστώσα του προγράμματος InvestEU για το κράτος μέλος είτε με τη χρήση άλλων δομών, για παράδειγμα εθνικών δομών. Οι όροι που συνοδεύουν και τις δύο επιλογές περιγράφονται στις κατευθυντήριες γραμμές του Ιανουαρίου 2021 σχετικά με τα ΣΑΑ και αναλύονται περαιτέρω παρακάτω.

Πρώτο στάδιο: προετοιμασία του μέτρου: Διασφάλιση της συμβολής των χρηματοδοτικών μέσων στην επίτευξη των στόχων του ΣΑΑ, ειδικότερα με τους εξής τρόπους:

- Περιγραφή της επενδυτικής πολιτικής που πρόκειται να υποστηριχθεί (π.χ. ενεργειακή απόδοση, ευρυζωνικά δίκτυα, ψηφιοποίηση των ΜΜΕ), η οποία καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα χρησιμοποιηθούν τα κονδύλια του ΜΑΑ στο χρηματοδοτικό μέσο και τον τρόπο με τον οποίο αυτό συνάδει με το πεδίο εφαρμογής και τα κριτήρια αξιολόγησης του ΜΑΑ, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής της υποκείμενης ανεπάρκειας της αγοράς που καθιστά αναγκαία τη διάθεση δημόσιων πόρων για ιδιωτικές επενδύσεις.
- Καθορισμός του χρηματοδοτικού μέσου (και, κυρίως, καθορισμός, μεταξύ άλλων, της πολιτικής κινδύνου/απόδοσης μεταξύ του ΜΑΑ και άλλων πηγών κεφαλαίων στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού μέσου) και του τρόπου με τον οποίο αυτό θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων του ΣΑΑ.
- Παροχή λεπτομερούς αυτοαξιολόγησης ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης και των αναγκαίων διασφαλίσεων που κατοχυρώνουν την τήρηση της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» κατά την υλοποίηση του μέτρου.
- Προσδιορισμός των σχετικών διατάξεων για τις κρατικές ενισχύσεις, της πιθανής εφαρμογής του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία και των σχετικών κριτηρίων που πρέπει να πληρούν τα χρηματοδοτικά προϊόντα.
- Καθορισμός σαφών οροσήμων (που συνδέονται με τη σύσταση και την υλοποίηση του μέσου) και ποσοτικών στόχων (που συνδέονται με τις εκροές / τα αποτελέσματα των υποκείμενων έργων που χρηματοδοτούνται από το μέσο).
- Καθορισμός του είδους της στήριξης που θα χρησιμοποιηθεί (π.χ. δάνεια, εγγυήσεις, ίδια κεφάλαια), των στοχευόμενων δικαιούχων (π.χ. ΜΜΕ, μεγαλύτερες επιχειρήσεις, ΣΔΙΤ) και των επενδύσεων (π.χ. καινοτομία, ευρυζωνικά δίκτυα, υποδομές) για τον προσδιορισμό των στοιχείων ενεργητικού που προσφέρονται για επενδύσεις.
- Καθορισμός του χρονοδιαγράμματος για την ανάπτυξη του χρηματοδοτικού μέσου (η θέσπιση χρηματοδοτικού μέσου μπορεί να διαρκέσει έως και δύο έτη κατά μέσο όρο), συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων στην πραγματική οικονομία και του σχετικού αντικτύπου.
- Περιγραφή του συστήματος παρακολούθησης για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τους ποσοτικούς στόχους και τα ορόσημα σύμφωνα με το ΣΑΑ.

Δεύτερο στάδιο: Συμφωνία υλοποίησης με την εντεταλμένη οντότητα που είναι υπεύθυνη για το χρηματοδοτικό μέσο

- Για την υλοποίηση του χρηματοδοτικού μέσου πρέπει να συναφθεί συμφωνία με τον εταίρο υλοποίησης / την εντεταλμένη οντότητα (στην περίπτωση κεφαλαίων, θα είναι ο διαχειριστής του κεφαλαίου εξ ονόματος των εταίρων) στην οποία αποτυπώνονται οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το ΣΑΑ. Η συμφωνία-πλαίσιο μεταξύ του κράτους μέλους και των οντοτήτων υλοποίησης / εντεταλμένων οντοτήτων θα πρέπει να μετουσιώνει όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον κανονισμό ΜΑΑ και την εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με το ΣΑΑ του κράτους μέλους —με ιδιαίτερη προσοχή στις υποχρεώσεις σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις, τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης, τους λογιστικούς και άλλους ελέγχους, τους πιθανούς περιορισμούς για τους δικαιούχους.
- Πρέπει να τηρούνται οι σχετικοί κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις και τις δημόσιες συμβάσεις.
- Ένα από τα πρώτα ορόσημα του ΣΑΑ μπορεί να συνδέεται με τη σύναψη της συμφωνίας υλοποίησης για τη σύσταση του χρηματοδοτικού μέσου ή την προσαρμογή υφιστάμενου μέσου (σύμφωνα με την επενδυτική πολιτική που έχει συμφωνηθεί στο ΣΑΑ) μεταξύ του κράτους μέλους και της εντεταλμένης οντότητας.
- Στο πλαίσιο του εν λόγω πρώτου ορόσημου του ΣΑΑ, κατά την υποβολή του πρώτου αιτήματος εκταμίευσης, το κράτος μέλος θα υποβάλει στην Επιτροπή τους κανόνες και την επενδυτική πολιτική του χρηματοδοτικού μέσου, ώστε να μπορεί να επαληθευτεί η συμμόρφωσή του με το ΣΑΑ.

Ανάπτυξη επενδύσεων στην πραγματική οικονομία από την εντεταλμένη οντότητα ή από ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς (π.χ. εμπορικές τράπεζες, επενδυτικά ταμεία):

- Όλα τα επόμενα ορόσημα θα συνδέονται με την ανάπτυξη επενδύσεων στην πραγματική οικονομία από την εντεταλμένη οντότητα ή από ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.
 - Με την ολοκλήρωση του χρηματοπιστωτικού μέσου, προβλέψεις και επανεισροές που δεν έχουν αναλωθεί για ζημιές θα επιστρέφονται στο κράτος μέλος σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην επενδυτική πολιτική και τη στρατηγική εξόδου του μέσου. Θα προβλέπεται η υποχρέωση να χρησιμοποιούνται τα έσοδα και οι επανεισροές για ισοδύναμους σκοπούς.
-

IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ
ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ανακοίνωση υπόψη των προσώπων και της ομάδας που υπόκεινται στα περιοριστικά μέτρα που προβλέπονται στην απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2016/1693 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/837 του Συμβουλίου, και στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1686 του Συμβουλίου, όπως εφαρμόζεται με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2022/836 του Συμβουλίου σχετικά με την επιβολή πρόσθετων περιοριστικών μέτρων κατά του ISIL (Da'esh) και της Αλ Κάιντα και κατά φυσικών και νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που συνδέονται μαζί τους

(2022/C 214/02)

Οι ακόλουθες πληροφορίες τίθενται υπόψη των προσώπων και της ομάδας που περιλαμβάνονται στο παράρτημα της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2016/1693 του Συμβουλίου ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/837 του Συμβουλίου ⁽²⁾, και στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1686 του Συμβουλίου ⁽³⁾, όπως εφαρμόζεται με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2022/836 του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ σχετικά με την επιβολή πρόσθετων περιοριστικών μέτρων κατά του ISIL (Da'esh) και της Αλ Κάιντα και κατά φυσικών και νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που συνδέονται μαζί τους.

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφάσισε ότι τα πρόσωπα και η ομάδα που περιλαμβάνονται στα προαναφερόμενα παραρτήματα πρέπει να περιληφθούν στον κατάλογο προσώπων, ομάδων, επιχειρήσεων και οντοτήτων που υπόκεινται στα περιοριστικά μέτρα που προβλέπονται στην απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2016/1693 και στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1686.

Εφιστάται η προσοχή των ενδιαφερόμενων προσώπων και της ενδιαφερόμενης ομάδας στη δυνατότητα υποβολής αίτησης στις αρμόδιες αρχές του οικείου κράτους μέλους ή των οικείων κρατών μελών ως έχουν στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1686, ώστε να τους επιτραπεί να χρησιμοποιήσουν τα δεσμευμένα κεφάλαια για βασικές ανάγκες ή συγκεκριμένες πληρωμές σύμφωνα με το άρθρο 5 του εν λόγω κανονισμού.

Τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα και η ενδιαφερόμενη ομάδα μπορούν να υποβάλουν αίτημα ώστε να λάβουν το σκεπτικό του Συμβουλίου για την συμπερίληψή τους στον προαναφερόμενο κατάλογο. Κάθε τέτοιο αίτημα θα πρέπει να αποστέλλεται στην ακόλουθη διεύθυνση:

Council of the European Union
General Secretariat
RELEX.1
Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Email: sanctions@consilium.europa.eu

⁽¹⁾ ΕΕ L 255 της 21.9.2016, σ. 25.

⁽²⁾ ΕΕ L 147I της 31.5.2022, σ. 3.

⁽³⁾ ΕΕ L 255 της 21.9.2016, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 147I της 31.5.2022, σ. 1.

Τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα και η ενδιαφερόμενη ομάδα μπορούν ανά πάσα στιγμή να υποβάλουν αίτημα στο Συμβούλιο, στην προαναφερόμενη διεύθυνση, συνοδευόμενο από τυχόν έγγραφα που θα το τεκμηριώνουν, για επανεξέταση της απόφασης να περιληφθούν στον εν λόγω κατάλογο. Εφιστάται, εν προκειμένω, η προσοχή των ενδιαφερόμενων προσώπων και της ενδιαφερόμενης ομάδας στην τακτική επανεξέταση του καταλόγου από το Συμβούλιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 2 της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2016/1693 και του άρθρου 4 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1686. Για να εξεταστούν τα αιτήματα κατά την προσεχή επανεξέταση, θα πρέπει να υποβληθούν **έως** τις 15 Ιουλίου 2022.

Επισημαίνεται επίσης στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα και στην ενδιαφερόμενη ομάδα η δυνατότητα προσβολής της απόφασης του Συμβουλίου ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 275 δεύτερο εδάφιο και στο άρθρο 263 τέταρτο και έκτο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ανακοίνωση υπόψη των υποκειμένων των δεδομένων που υπόκεινται στα περιοριστικά μέτρα που προβλέπονται στην απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2016/1693 του Συμβουλίου και στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1686 του Συμβουλίου σχετικά με την επιβολή πρόσθετων περιοριστικών μέτρων κατά του ISIL (Da'esh) και της Αλ Κάιντα και κατά φυσικών και νομικών προσώπων, οντοτήτων ή φορέων που συνδέονται μαζί τους

(2022/C 214/03)

Εφιστάται η προσοχή των υποκειμένων των δεδομένων στις παρακάτω πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

Νομική βάση για την επεξεργασία αυτή είναι η απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2016/1693 του Συμβουλίου ⁽²⁾, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/837 του Συμβουλίου ⁽³⁾, και ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/1686 του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, όπως εφαρμόζεται με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2022/836 του Συμβουλίου ⁽⁵⁾.

Υπεύθυνος για τη συγκεκριμένη επεξεργασία είναι το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκπροσωπούμενο από τον Γενικό Διευθυντή της ΓΔ RELEX (Εξωτερικές Σχέσεις) της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου, και το τμήμα στο οποίο έχει ανατεθεί η επεξεργασία είναι η μονάδα RELEX.1, η διεύθυνση της οποίας είναι:

Council of the European Union
General Secretariat
RELEX.1
Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Email: sanctions@consilium.europa.eu

Μπορείτε να επικοινωνήσετε με τον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων της ΓΤΣ στη διεύθυνση:

Υπεύθυνος προστασίας δεδομένων

data.protection@consilium.europa.eu

Σκοπός αυτής της επεξεργασίας είναι η κατάρτιση και η ενημέρωση του καταλόγου των προσώπων τα οποία υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα σύμφωνα με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2016/1693, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/837, και τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1686, όπως εφαρμόζεται με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2022/836.

Τα υποκείμενα των δεδομένων είναι τα φυσικά πρόσωπα που πληρούν τα κριτήρια καταχώρισης που ορίζονται στην απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2016/1693 και στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1686.

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται περιλαμβάνουν δεδομένα αναγκαία για την ορθή ταυτοποίηση του ενδιαφερόμενου προσώπου, το σκεπτικό για την καταχώριση και άλλα συναφή δεδομένα.

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται μπορούν να τεθούν, εάν χρειαστεί, στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης και της Επιτροπής.

Με την επιφύλαξη των περιορισμών δυνάμει του άρθρου 25 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725, η άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, όπως του δικαιώματος πρόσβασης, καθώς και των δικαιωμάτων διόρθωσης ή ένστασης, θα διεκπεραιώνεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725.

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα φυλάσσονται για 5 έτη από τη στιγμή της διαγραφής του υποκειμένου των δεδομένων από τον κατάλογο των προσώπων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα ή από τη στιγμή που λήγει η ισχύς του μέτρου, ή για όσο διαρκούν οι δικαστικές διαδικασίες που έχουν τυχόν ξεκινήσει.

⁽¹⁾ ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39.

⁽²⁾ ΕΕ L 255 της 21.9.2016, σ. 25.

⁽³⁾ ΕΕ L 147 I της 30.5.2022, σ. 3.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 255 της 21.9.2016, σ. 1.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 147 I της 30.5.2022, σ. 1.

Με την επιφύλαξη τυχόν δικαστικής, διοικητικής ή μη δικαστικής προσφυγής, τα υποκείμενα των δεδομένων δύνανται να υποβάλουν καταγγελία στον Ευρωπαϊό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725 (edps@edps.europa.eu).

Ανακοίνωση υπόψη των προσώπων και οντοτήτων που υπόκεινται στα περιοριστικά μέτρα που προβλέπονται στην απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 36/2012 του Συμβουλίου σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία

(2022/C 214/04)

Οι ακόλουθες πληροφορίες τίθενται υπόψη των προσώπων και οντοτήτων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι της απόφασης 2013/255/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/849 του Συμβουλίου ⁽²⁾, και στο παράρτημα ΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 36/2012 του Συμβουλίου ⁽³⁾, όπως εφαρμόζεται με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2022/840 του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία.

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφού επανεξέτασε τον κατάλογο των προσώπων και των οντοτήτων που περιλαμβάνονται στα προαναφερόμενα παραρτήματα, αποφάσισε ότι τα περιοριστικά μέτρα που προβλέπονται στην απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 36/2012 θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν για τα εν λόγω πρόσωπα και οντότητες.

Επισημαίνεται στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα και οντότητες ότι έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση στις αρμόδιες αρχές του οικείου κράτους μέλους (ή των οικείων κρατών μελών), όπως αναφέρονται στους ιστοτόπους του παραρτήματος ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 36/2012, προκειμένου να τους επιτραπεί να χρησιμοποιήσουν δεσμευμένα κεφάλαια για βασικές ανάγκες ή συγκεκριμένες πληρωμές (βλ. άρθρο 16 του κανονισμού).

Τα εν λόγω πρόσωπα και οντότητες δύνανται να υποβάλουν στο Συμβούλιο, πριν από την 1η Μαρτίου 2023, αίτηση επανεξέτασης της απόφασης καταχώρισής τους στον προαναφερόμενο κατάλογο, αποστέλλοντάς την, μαζί με τα σχετικά δικαιολογητικά έγγραφα, στην ακόλουθη διεύθυνση:

Conseil de l'Union européenne

Secrétariat général

RELEX.1

Rue de la Loi 175

1048 Bruxelles

BELGIQUE

Email: sanctions@consilium.europa.eu

Οι παρατηρήσεις που θα παραληφθούν θα ληφθούν υπόψη για την επόμενη επανεξέταση από το Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 34 της απόφασης 2013/255/ΚΕΠΠΑ και το άρθρο 32 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 36/2012, του καταλόγου των καταχωρισμένων προσώπων και οντοτήτων.

⁽¹⁾ ΕΕ L 147 της 1.6.2013, σ. 14.

⁽²⁾ ΕΕ L 148 της 31.5.2022, σ. 52.

⁽³⁾ ΕΕ L 16 της 19.1.2012, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 148 της 31.5.2022, σ. 8.

Ανακοίνωση υπόψη των υποκειμένων των δεδομένων στα οποία εφαρμόζονται τα περιοριστικά μέτρα που προβλέπονται στην απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/849 του Συμβουλίου, και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 36/2012 του Συμβουλίου, όπως εφαρμόζεται με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2022/840 του Συμβουλίου, σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία

(2022/C 214/05)

Εφιστάται η προσοχή των υποκειμένων των δεδομένων στις ακόλουθες πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

Νομική βάση για την ως άνω επεξεργασία δεδομένων είναι η απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου ⁽²⁾, όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/849 του Συμβουλίου ⁽³⁾, και ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 36/2012 του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, όπως εφαρμόζεται με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2022/840 του Συμβουλίου ⁽⁵⁾.

Υπεύθυνος για τη συγκεκριμένη επεξεργασία είναι το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκπροσωπούμενο από τον γενικό διευθυντή της ΓΔ RELEX (Εξωτερικές Σχέσεις) της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου, και το τμήμα στο οποίο έχει ανατεθεί η επεξεργασία είναι η Μονάδα RELEX.1, η διεύθυνση της οποίας είναι:

Conseil de l'Union européenne
General Secretariat
RELEX.1
Rue de la Loi 175
1048 Bruxelles
BELGIQUE

Email: sanctions@consilium.europa.eu

Μπορείτε να επικοινωνήσετε με την υπεύθυνη προστασίας δεδομένων της ΓΤΣ στη διεύθυνση:

Υπεύθυνη προστασίας δεδομένων

data.protection@consilium.europa.eu

Σκοπός της επεξεργασίας είναι η κατάρτιση και η ενημέρωση του καταλόγου προσώπων τα οποία υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα σύμφωνα με την απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/849, και σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 36/2012, όπως εφαρμόζεται με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2022/840.

Υποκείμενα των δεδομένων είναι τα φυσικά πρόσωπα που πληρούν τα κριτήρια καταχώρισης όπως ορίζονται στην απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 36/2012.

Τα προσωπικά δεδομένα που συλλέχθηκαν περιλαμβάνουν δεδομένα αναγκαία για τη σωστή ταυτοποίηση του ενδιαφερόμενου προσώπου, το σκεπτικό και τυχόν άλλα σχετικά στοιχεία.

Τα προσωπικά δεδομένα που συλλέχθηκαν μπορούν να τεθούν, εάν χρειαστεί, στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης και της Επιτροπής.

Με την επιφύλαξη των περιορισμών δυνάμει του άρθρου 25 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725, η άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, όπως του δικαιώματος πρόσβασης, καθώς και των δικαιωμάτων διόρθωσης ή εναντίωσης, διέπεται από τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725.

Τα προσωπικά δεδομένα θα φυλάσσονται για 5 έτη από τη στιγμή που το υποκείμενο των δεδομένων αφαιρέθηκε από τον κατάλογο των προσώπων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα ή που εξέπνευσε η ισχύς του μέτρου, ή όσο διαρκούν οι δικαστικές διαδικασίες σε περίπτωση που έχουν ξεκινήσει.

⁽¹⁾ ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39.

⁽²⁾ ΕΕ L 147 της 1.6.2013, σ. 14.

⁽³⁾ ΕΕ L 148 της 31.5.2022, σ. 52.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 16 της 19.1.2012, σ. 1.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 148 της 31.5.2022, σ. 8.

Με την επιφύλαξη τυχόν δικαστικής, διοικητικής ή μη δικαστικής προσφυγής, τα υποκείμενα των δεδομένων δύνανται να υποβάλουν καταγγελία στον Ευρωπαϊό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725 (edps@edps.europa.eu).

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ισοτιμίες του ευρώ ⁽¹⁾

30 Μαΐου 2022

(2022/C 214/06)

1 ευρώ =

Νομισματική μονάδα			Νομισματική μονάδα		
		Ισοτιμία			Ισοτιμία
USD	δολάριο ΗΠΑ	1,0764	CAD	δολάριο Καναδά	1,3647
JPY	ιαπωνικό γιεν	137,25	HKD	δολάριο Χονγκ Κονγκ	8,4490
DKK	δανική κορόνα	7,4391	NZD	δολάριο Νέας Ζηλανδίας	1,6439
GBP	λίρα στερλίνα	0,85150	SGD	δολάριο Σιγκαπούρης	1,4719
SEK	σουηδική κορόνα	10,5180	KRW	ουόν Νότιας Κορέας	1 331,66
CHF	ελβετικό φράγκο	1,0327	ZAR	νοτιοαφρικανικό ραντ	16,6480
ISK	ισλανδική κορόνα	136,90	CNY	κινεζικό ρενμινπί γιουάν	7,1735
NOK	νορβηγική κορόνα	10,1256	HRK	κροατική κούνα	7,5305
BGN	βουλγαρικό λεβ	1,9558	IDR	ρουπία Ινδονησίας	15 682,41
CZK	τσεχική κορόνα	24,712	MYR	μαλαισιανό ρινγκίτ	4,6998
HUF	ουγγρικό φιορίνι	392,18	PHP	πέσο Φιλιππινών	56,322
PLN	πολωνικό ζλότι	4,5855	RUB	ρωσικό ρούβλι	
RON	ρουμανικό λέου	4,9441	THB	ταϊλανδικό μπατ	36,700
TRY	τουρκική λίρα	17,6416	BRL	ρεάλ Βραζιλίας	5,0629
AUD	δολάριο Αυστραλίας	1,4982	MXN	πέσο Μεξικού	20,8994
			INR	ινδική ρουπία	83,4750

⁽¹⁾ Πηγή: Ισοτιμίες αναφοράς που δημοσιεύονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ειδική έκθεση 9/2022

«Κλιματικές δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ της περιόδου 2014-2020 – Στην πραγματικότητα χαμηλότερες από τις αναφερθείσες»

(2022/C 214/07)

Το Ελεγκτικό Συνέδριο σας πληροφορεί ότι μόλις δημοσιεύθηκε η Ειδική έκθεσή του 9/2022, με τίτλο «Κλιματικές δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ της περιόδου 2014-2020 – Στην πραγματικότητα χαμηλότερες από τις αναφερθείσες».

Η έκθεση είναι διαθέσιμη, είτε για ανάγνωση είτε για τηλεφόρτωση, στον ιστότοπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου: <http://eca.europa.eu>

ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Περίληψη της γνωμοδότησης του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων επί της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τη συλλογή, τη διατήρηση και την ανάλυση, στη Eurojust, αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με γενοκτονία, εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και εγκλήματα πολέμου

(Το πλήρες κείμενο της παρούσας γνωμοδότησης είναι διαθέσιμο στην αγγλική, γαλλική και γερμανική γλώσσα στον δικτυακό τόπο του ΕΕΠΔ www.edps.europa.eu)

(2022/C 214/08)

Στις 25 Απριλίου 2022 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού για τη Eurojust όσον αφορά τη συλλογή, τη διατήρηση και την ανάλυση, στη Eurojust, αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με γενοκτονία, εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και εγκλήματα πολέμου.

Ο ΕΕΠΔ αναγνωρίζει την ανάγκη αντιμετώπισης των περιορισμών του υφιστάμενου συστήματος διαχείρισης υποθέσεων που έχουν αντίκτυπο στην ικανότητα της Eurojust να υποστηρίξει και να ενισχύει τον συντονισμό και τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών για την έρευνα και τη δίωξη βασικών διεθνών εγκλημάτων, μεταξύ των οποίων εκείνα που ενδέχεται να διαπράχθηκαν μετά τη στρατιωτική επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας στις 24 Φεβρουαρίου 2022. Συναφώς, ο ΕΕΠΔ επισημαίνει ότι η Επιτροπή έχει ήδη προτείνει την ενίσχυση της υφιστάμενης διάρθρωσης του συστήματος διαχείρισης υποθέσεων της Eurojust όσον αφορά τις δραστηριότητες της Eurojust που αφορούν έρευνες και διώξεις τρομοκρατικών εγκλημάτων. Στο πλαίσιο της πρότασης προβλέπονται επίσης ο εκσυγχρονισμός του συστήματος διαχείρισης υποθέσεων και η ψηφιοποίηση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων εθνικών αρχών και της Eurojust.

Ο ΕΕΠΔ επισημαίνει ότι η προβλεπόμενη στην πρόταση παρέκκλιση σχετικά με την αποθήκευση δεδομένων που αφορούν γενοκτονία, εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και εγκλήματα πολέμου εκτός του συστήματος διαχείρισης υποθέσεων της Eurojust αναμένεται να έχει προσωρινό χαρακτήρα, η δε μονάδα αυτοματοποιημένης επεξεργασίας και αποθήκευσης δεδομένων θα ενσωματωθεί στο νέο σύστημα διαχείρισης υποθέσεων που αναμένεται να δημιουργηθεί βάσει προγενέστερης πρότασης. Λόγω της εξαιρετικής φύσεως των παρούσων περιστάσεων και του καινοφανούς χαρακτήρα της προτεινόμενης λύσης, ο ΕΕΠΔ θα επιδείξει ιδιαίτερη προσοχή κατά την άσκηση των εποπτικών του δραστηριοτήτων σχετικά με τη Eurojust.

Στόχος της παρούσας γνωμοδότησης είναι η παροχή εποικοδομητικών συμβουλών στον νομοθέτη της Ένωσης προκειμένου να διασφαλισθεί ότι δεν θα υπονομευθεί το επίπεδο προστασίας των δεδομένων που ήδη εγγυάται ο κανονισμός για τη Eurojust. Στο πλαίσιο αυτό, ο ΕΕΠΔ διατυπώνει αρκετές συστάσεις σχετικά με τα ακόλουθα θέματα:

- συλλογή και ανταλλαγή αποδεικτικών στοιχείων από τη Eurojust·
- ασφάλεια της μονάδας αυτοματοποιημένης επεξεργασίας και αποθήκευσης δεδομένων·
- προθεσμίες για τα δεδομένα που αποθηκεύονται στη μονάδα αυτοματοποιημένης διαχείρισης και αποθήκευσης δεδομένων·
- σχέση με το άρθρο 90 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία δεδομένων (EUDPR).

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust) υποστηρίζει τις εθνικές αρχές για την έρευνα και τη δίωξη σοβαρών εγκλημάτων τα οποία η Eurojust είναι αρμόδια να αντιμετωπίζει, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1727 ⁽¹⁾ («κανονισμός για τη Eurojust»). Μεταξύ των εγκλημάτων αυτών συγκαταλέγονται η γενοκτονία, τα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και τα εγκλήματα πολέμου.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συνεργασία στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης (Eurojust) και την αντικατάσταση και την κατάργηση της απόφασης 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ, L 295, της 21 Νοεμβρίου 2018, σ. 138).

2. Στις 25 Απριλίου 2022 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού για τη Eurojust όσον αφορά τη συλλογή, τη διατήρηση και την ανάλυση, στη Eurojust, αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με γενοκτονία, εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και εγκλήματα πολέμου («η πρόταση»).
3. Η Επιτροπή έχει ήδη υποβάλει πρόταση για την ενίσχυση της υφιστάμενης διάρθρωσης του συστήματος διαχείρισης υποθέσεων της Eurojust όσον αφορά τις δραστηριότητές της σχετικά με έρευνες και διώξεις τρομοκρατικών εγκλημάτων, καθώς και για τη βελτίωση της λειτουργίας του ευρωπαϊκού δικαστικού αντιτρομοκρατικού μητρώου στη Eurojust ⁽²⁾. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπονται επίσης ο εκσυγχρονισμός του συστήματος διαχείρισης υποθέσεων και η ψηφιοποίηση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων εθνικών αρχών και της Eurojust ⁽³⁾.
4. Με την πρόταση επιδιώκεται να επιτρέπεται στη Eurojust η συλλογή, διατήρηση και ανάλυση αποδεικτικών στοιχείων που αφορούν γενοκτονία, εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, εγκλήματα πολέμου και συναφείς αξιόποινες πράξεις και, εφόσον απαιτείται και ενδείκνυται, να παρέχεται δυνατότητα ανταλλαγής τους ή να καθίστανται διαθέσιμα με άλλον τρόπο στις αρμόδιες εθνικές ή διεθνείς δικαστικές αρχές, ιδίως μετά την άνευ προηγουμένου στρατιωτική επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας στις 24 Φεβρουαρίου 2022 ⁽⁴⁾.
5. Η παρούσα γνωμοδότηση του ΕΕΠΔ εκδίδεται κατόπιν αιτήματος διαβούλευσης που υπέβαλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 6 Μαΐου 2022, σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 1 του EUDPR. Ο ΕΕΠΔ εκφράζει την ικανοποίησή του για την παραπομπή στην παρούσα διαβούλευση που περιλαμβάνεται στην αιτιολογική σκέψη 18 της πρότασης.

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

17. Δεδομένων των ανωτέρω, ο ΕΕΠΔ διατυπώνει τις ακόλουθες συστάσεις:
- (1) Να διευκρινισθεί στο προοίμιο ότι η πρόταση δεν επιδιώκει να θεσπίσει καμία υποχρέωση των εθνικών αρχών να ανταλλάσσουν πληροφορίες και αποδεικτικά στοιχεία με την Eurojust.
 - (2) Να συμπεριληφθούν στην πρόταση κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ερμηνεία της έκφρασης «όταν απαιτείται και ενδείκνυται».
 - (3) Να συμπεριληφθεί στην αιτιολογική σκέψη 13 της πρότασης παραπομπή στις διατάξεις του άρθρου 91 του κεφαλαίου IX του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία δεδομένων (EUDPR).
 - (4) Οι προθεσμίες για την αποθήκευση δεδομένων να συνδεθούν με τις προθεσμίες αποθήκευσης που ήδη προβλέπονται στο άρθρο 29 του κανονισμού για τη Eurojust.
 - (5) Να διευκρινισθεί η σχέση μεταξύ της νεοθεσπισθείσας παραγράφου 8 του άρθρου 80 του κανονισμού για τη Eurojust και του άρθρου 90 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία δεδομένων (EUDPR).

Βρυξέλλες, 13 Μαΐου 2022.

Wojciech Rafał WIEWIÓROWSKI

⁽²⁾ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου όσον αφορά την ψηφιακή ανταλλαγή πληροφοριών σε υποθέσεις τρομοκρατίας, COM(2021) 757 final της 1 Δεκεμβρίου 2021.

⁽³⁾ Ο ΕΕΠΔ εξέδωσε τις Επίσημες παρατηρήσεις του σχετικά με την εν λόγω πρόταση στις 26 Ιανουαρίου 2022.

⁽⁴⁾ Βλ. αιτιολογική έκθεση της πρότασης κανονισμού COM(2022) 187 final, σ. 2.

ISSN 1977-0901 (ηλεκτρονική έκδοση)
ISSN 1725-2415 (έντυπη έκδοση)